

Referat: Ordinær generalforsamling 2017 i MP Pension – Pensionskassen for Magistre & Psykologer 25. april 2017

Formalia	
Antal fremmødte med stemmer	316
Fuldmagter til bestyrelsen	695
Fuldmagter til 3. mand	327
Instruktionsfuldmagter	115
Stemmer i alt	1453

Dagsorden	Resultat	Bestyrelsens anbefaling
1 Valg af dirigent		
Bestyrelsen indstillede advokat Niels Kornerup	Valgt	For
2 Bestyrelsens beretning	Ikke til afstemning	-
3 Forelæggelse af Årsrapport 2016 med ledelsesberetning og revisionspåtegning til godkendelse	Godkendt	For
4 Forslag fra bestyrelsen		
4.1: Elektronisk kommunikation	Vedtaget For: 994 (93,77 %) Imod: 53 (5,00 %) Blank: 13 (1,23 %)	For
4.2: Bemyndigelse til bestyrelsen om korrekturændringer o.l. (på generalforsamlingen blev fremlagt og vedtaget en ændring af forslaget af præciserende karakter)	Ændringsforslag vedtaget.	For
Forslag fra medlemmer		
4.3: Fremlæggelse af redegørelse for investeringen i E-matum	Vedtaget	For
4.4: Tilføjelse til MP Pensions investeringspolitik om at efterleve forskellige retningslinjer	Vedtaget	For
4.5: Forslag om udarbejdelse af konkret metode til definition af om forretningsmodel er forenelig med den globale klimaaftale (bestyrelsen foreslog på generalforsamlingen et ændringsforslag som blev godkendt og vedtaget.)	Ændringsforslag vedtaget For: 997 Imod: 257	Imod
4.6: Forslag om anbefaling om aktivt ejerskab og frasalg af investeringer	Ikke vedtaget For: 559 Imod: 771	Imod
5 Forelæggelse og godkendelse af lønpolitik	Godkendt For: 822 Imod: 31	
6 Valg af særligt sagkyndigt bestyrelsesmedlem		
Bestyrelsen indstillede til genvalg af Henrik Klitmøller Rasmussen for en ny tre-årig periode	Godkendt For: 815 Imod: 30	
7 Valg af revision		
Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab	Valgt	For
Medlemsvalgt revisor: Jens Brandorff	Valgt	For
Medlemsvalgt revisorsuppleant: Helge Mørch Jensen	Valgt	For
8 Eventuelt	-	-

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Dagsordenens punkt 1	3
Valg af dirigent.....	3
Dagsordenens punkt 2	5
Bestyrelsens beretning	5
Dagsordens punkt 3	20
Forelæggelse af Årsrapport 2016 med ledelsesberetning og revisionspåtegning til godkendelse	20
Dagsorden punkt 4	23
Forslag fra bestyrelse og medlemmer	23
Forslag 1: Elektronisk kommunikation.....	23
Forslag 2: Bemyndigelse til bestyrelsen om korrekturændringer o.l.	25
Forslag 3: Fremlæggelse af redegørelse for investeringen i Ematum	26
Forslag 4: Tilføjelse til MPs investeringspolitik om at efterleve forskellige retningslinjer	28
Forslag 5: Forslag om udarbejdelse af konkret metode til definition af om forretningsmodel er forenelig med den globale klimaaf tale	32
Forslag 6: Forslag om anbefaling om aktivt ejerskab og frasalg af investeringer	46
Dagsorden punkt 5	50
Forelæggelse og godkendelse af lønpolitik.....	50
Dagsorden punkt 6	51
Valg af særligt sagkyndigt bestyrelsesmedlem	51
Dagsorden punkt 7	53
Valg af revision	53
Dagsorden punkt 8	53
Eventuelt.....	53

Indledning

Formand Egon Kristensen: Jeg vil gerne byde rigtig hjerteligt velkommen her til MP's generalforsamling. Det er rigtig skønt at se så mange møde op, og inden vi går i gang, vil jeg lige bede mine kolleger fra bestyrelsen, som sidder hernede og en enkelt heroppe om lige kort at præsentere sig selv. Værsgo Søren.

Søren Kogsbøll: Jeg kommer fra Frederikshavn og arbejder på Frederikshavns Gymnasium.

Peter Madsen: Jeg er udpeget af GL til at sidde i bestyrelsen og jeg arbejder til dagligt på Aalborg Handelsgymnasium.

Anders Christian Rasmussen: Jeg er udpeget af DM og jeg arbejder til dagligt i Kolding Kommune.

Per Clausen: Jeg er medlemsvalgt, jeg bor i Aalborg og jeg arbejder ikke så meget.

Ingrid Stage: Jeg er også medlemsvalgt og jeg arbejder nu på Syddansk Universitet.

Magnus Skovrind Pedersen: Jeg er også medlemsvalgt ligesom Per og Ingrid og jeg arbejder til dagligt i et medarbejderejet analysebureau, der hedder Analyse & Tal.

Arne Grønborg Johansen: Jeg er udpeget af Dansk Psykologforening og jeg arbejder som selvstændig.

Lis Skovbjerg: Jeg er næstformand. Jeg er såkaldt særligt sagkyndig. Jeg blev genvalgt på generalforsamlingen sidste år.

Dagsordenens punkt 1

Valg af dirigent

Formanden: Tak skal I have og så skal jeg sige, at det sidste bestyrelsesmedlem, som også er et særligt sagkyndigt medlem, Henrik Klitmøller Rasmussen, desværre ikke kunne være til stede i dag. Han er formand for Farmakonomernes Pensionskasse og de holder også generalforsamling i dag. I og med at han er formand og skal aflægge beretning, så synes jeg, det var rimeligt, at jeg gav ham fri til det.

Derudover skal jeg lige kort meddele, at vores direktør Jens Munch Holst desværre har måtte melde afbud til dagens møde af personlige grunde. Der er en bisættelse i den nærmeste familie, så derfor har Bo Lund-Kristensen, som er økonomichef, lovet at overtage posten og vil føre jer igennem, når vi kommer til årsrapporten.

Ellers vil jeg byde velkommen til vores revisorer fra Deloitte. Jeg vil byde velkommen til vores medlemsvalgte revisor Jens Brandorff. Samtidig vil jeg byde velkommen til repræsentanterne fra organisationerne. Så velkommen til repræsentanterne fra GL og Dansk Magisterforening og Psykologforeningen og velkommen til pressen. Der er nogle fra pressen, som også har syntes, det ville være fint at være til stede og referere her, så I er også hjerteligt velkommen. Det var velkomsten.

Så vil jeg gå over til første punkt, nemlig valg af dirigent. Der indstiller vi fra bestyrelsen, at Niels Kernerup fra advokatfirmaet Bech-Bruun vælges til dirigent. Fra Psykologerne havde vi fået at vide, at

han havde styret Psykologforeningen til deres generalforsamling på fortrinlig vis, så derfor var vi sikre på, at så ville han nok også kunne styre Magistrene her. Så jeg skal foreslå Niels Kornerup som dirigent og høre, om der er andre forslag?

Det er der ikke. Så er du valgt. Værsgo.

Niels Kornerup: Jeg takker for tilliden og valget. Og jeg takker selvfølgelig også for den flotte introduktion. Min første opgave er at sørge for at se, om forsamlingen er lovligt indkaldt. Det fremgår af vedtægtens § 4, stk. 2, at indkaldelse skal ske med højst 4 uger og mindst 2 ugers varsel og det fremgår af samme bestemmelse, at indkaldelse skal ske enten ved skriftlig indkaldelse til hvert enkelt medlem eller ved bekendtgørelse i de forskellige tilknyttede organisationers blade. Der er sket indkaldelse til hvert enkelt medlem, og det er sket ved udsendelser af 112.258 indkaldelser til e-Boks, som er sendt i forskellige portioner i perioden fra den 31. marts til den 3. april. Alle e-Boksholderne skulle gerne have fået en avis eller en meddelelse herom. Et antal på 3.606, der ikke har eller vil have e-Boks, har alle pr. den 6. april fået udsendt et fysisk brev med indkaldelsen til generalforsamlingen. Selv om det ikke er et krav, har indkaldelse været optaget i henholdsvis Magisterbladet, Gymnasieskolen og Psykolog Nyt, men det er som sagt jo ikke et krav. På den baggrund vil jeg tillade mig at konstatere, at generalforsamlingen er lovligt indkaldt og varslet i henhold til dagsordenen, og hvis ikke nogen protesterer herimod, tillader jeg mig at føre det til protokols. Det er der ikke nogen, der gør, så det fører jeg til protokols. Jeg håber meget på en god generalforsamling med en god debat og en god stemning.

Lidt praktiske oplysninger om, hvordan vi får afviklet generalforsamlingen allerbedst muligt. De, der måtte ønske at sige noget, bedes tale fra talerstolen. Praktisk skal navnet nævnes hver eneste gang af hensyn til referatet. Generalforsamlingen optages af hensyn til et retvisende referat og deri skulle navnet jo så gerne indgå. Der er, som vanligt, taletidsbegrænsninger, og det er jeg sammen med Karin sat til at varetage. Taletidsbegrænsningen er 8 minutter for hver taler til hvert enkelt dagsordenspunkt. Det fordeler sig med 4 minutter til første indlæg og derefter 2x2 minutter. Medlemmer, der fremsætter et forslag, har ret til at forelægge forslaget med 6 minutters taletid og derefter de samme 2x2 minutter. Det vil sige i alt 10 minutter. Jeg håber meget, at forsamlingen vil respektere taletiden og respektere, hvis nogen af jer skulle gå over taletiden, mine anvisninger i den forbindelse. Hvis man ønsker at sige noget, ligger der sedler på bordene hvor man påfører sit navn, og afleverer sedlen heroppe til Karin. Der er også nogle stole herovre bagved, så man kan sætte sig op, før man skal tale, så vi får en god afvikling af generalforsamlingen. Jeg fordeler rækkefølgen for talerne. Generalforsamlingen bliver webcastet.

Tidsmæssigt kører vi frem til kl. 18.30, hvor der vil være en buffet i en halv times tid, hvorefter vi så håber at kunne få medlemmerne ind igen på trods af buffeten.

Endelig skal jeg gøre opmærksom på, at der ligger et evalueringsskema på de enkeltes borde, og jeg beder om de bliver udfyldt, når vi er ved vejs ende. Det er sådan, at vi igen i år, i lighed med de sidste 3-4 år, bruger et e-votersystem. Og I har alle sammen fået en e-voter og dem, der ikke har fået det, skal lige give sig til kende., og kan henvende sig heroppe til venstre for mig. Det er til højre for jer. Det er i Værdipapircentralen, VP, som styrer e-voteren og som kan hjælpe med alle de praktiske gøremål, og det er også dem, der sørger for, at afstemningen foregår på bedste vis. VP ved hvad de enkelte stemmer, men det vil aldrig blive oplyst, hvilket betyder, at der er hemmelighed omkring afstemningen. Der er ikke nogen oplysninger på den enkelte e-voter, så selv om nogen skulle formaste sig til at

lægge den et forkert sted eller ligefrem tage den med hjem, så er der ikke nogen risiko for, at personfølsomme oplysninger kommer ud ad den vej. Dermed også sagt at vi beder om, at man afleverer e-voterer, når generalforsamlingen er slut. Skulle man ønske at forlade generalforsamlingen, før den er slut, så bedes man afregistrere sig og aflevere e-voterer ved udgangen. Alternativt give den til et andet medlem, og så vil det fungere som en fuldmagt.

Og med disse indledende ord vil vi vise en video om, hvordan e-voterer fungerer, og den kommer her:

[Afspillet video og prøveafstemning]

Dirigent: Med de ord er indledningen færdig, og vi går ombord i dagsordenen. Det andet punkt på dagsordenen efter at punktet valg af dirigent er overstået, er bestyrelsens beretning, og jeg giver hermed ordet til formanden. Værsgo Egon Kristensen.

Dagsordenens punkt 2

Bestyrelsens beretning

Formanden: Tak for det, og jeg vil endnu en gang byde velkommen. Som sagt hedder jeg Egon Kristensen. Til dagligt har jeg mit virke på Ikast-Brande Gymnasium, hvor jeg underviser i musik og historie.

Vi går i gang med selve beretningen, og de emner, jeg vil komme ind på, er dels vores afkast i 2016, som jo igen i år har været et af de bedste. Jeg vil komme ind på MP's arbejde med klimadagsordenen, herunder den klimarapport, som I har fået udleveret, og som vi har udarbejdet, som den første og vistnok eneste pensionskasse indtil videre. Derudover vil jeg komme ind på vores arbejde med ansvarlige investeringer, hvor vi, synes vi da selv, også i 2016 har ydet en stor indsats. Jeg vil også komme ind på nogle af de brændpunkter og dilemmaer, som vi møder rundt omkring i verden i forbindelse med disse investeringer. Så vil jeg komme ind på Medlemsmodellen, hvor vi har arbejdet om at komme endnu tættere på medlemmerne og give en så god service som overhovedet muligt. Efterfølgende vil jeg komme ind på vores markedsrenteprodukt. Vi vedtog jo på sidste generalforsamling, at vi skulle gå over til markedsrente, og de nye medlemmer er blevet optaget på markedsrente her fra 1. januar. Til 1. juli får I alle sammen mulighed for også at vælge over på det produkt. Det kommer jeg også tilbage til. Og til sidst vil jeg gøre rede for, hvad bestyrelsen og direktionen får i løn. Det er et krav fra Finanstilsynet i forbindelse med aflæggelse af beretning, at der selvfølgelig skal være fuld åbenhed og offentlighed om det.

Jeg vil starte med det første, med at vi jo her fra i år har stået på egne ben. Som det er bekendt, blev Unipension opløst den 1. januar, og separationsprocessen er egentlig foregået på rigtig god og rimelig vis. Skilsmisser er jo sjældent lykkelige, men de kan jo godt være ordentlige. Og det har den faktisk været i det her tilfælde. Administrationen har skulle udføre et stort stykke arbejde. Vi har haft en styregruppe, som har set på, hvordan vi fik delt tingene ad. Og det vil jo så sige, at vi fra i år har kunnet stå på egne ben som en selvstændig pensionskasse. Som I også kan se i årsrapporten, har vi jo mange penge på kistebunden. Vi har lave omkostninger, og vi har igen i år skabt et godt afkast på 8,1 %. Det vender vi også tilbage til.

Endnu vigtigere så er vi gået i gang med at udbygge og forberede dialogen med vores medlemmer. Det, der er vigtigt for os, det er, at vi får en pensionskasse, som er medlemmernes. Vi har lavet en

medlemsundersøgelse, hvor vi faktisk har fået svar fra 13.000 medlemmer. Input til, hvordan vi får en god pensionskasse. Det er noget, der ligger os meget på sinde, og som vi har afsat store ressourcer til, hele udviklingen af den medlemsmodel. Og det, der ligesom omkranser, som I kan se på sliden her, det er de fire hovedpunkter. Vi vil gerne lave nogle skræddersyede serviceprodukter, ansvarlig investering og højt afkast og så netop medlemsfællesskabet som noget vigtigt, at vi er en medlemsejet pensionskasse. Vi skal ikke tjene penge til aktionærer. Alle penge kommer os og jer til gode.

Som jeg startede med at sige, så indvarslede 2017 en ny epoke for MP. Derfor gik vi i gang med i bestyrelsen at udforme en strategi for, hvordan vores arbejde skulle være i fremtiden, og vi har tre pejlemærker. Vi vil levere mest mulig værdi til medlemmerne. Alt, hvad vi bruger kræfter på, skal enten direkte eller indirekte komme medlemmerne til gode, forbedre deres pensionsordning. Vi vil gerne være en selvstændig pensionskasse. Det mener vi også, vi er store nok til. Men samtidig vil vi også gerne være en attraktiv samarbejdspartner. Vi vil gerne indgå samarbejde med andre pensionskasser. Jeg kan sige med det samme, vi har ikke sådan lige fusionsplaner her og nu. Det, vi arbejder på, er på en række forskellige områder at få et tættere samarbejde med andre pensionskasser, og der er det jo primært de akademiske pensionskasser, vi har det største fællesskab med. Så de her pejlemærker skal så understøtte det hus, som I kan se der, hvor vi netop har søjlerne, som jeg nævnte før. De ansvarlige investeringer, højt afkast, skræddersyet service og medlemsfællesskabet, som er de søjler, som vi bygger på. Og det bygger så på hele fundamentet, hvordan pensionskassen er bygget op med ledelsen og hele kulturen i kassen og så oven på huset er det jo så netop kommunikationen. At vi kommer ud til medlemmerne med vores budskaber og medlemmerne får en god oplevelse af kassen.

I forbindelse med udarbejdelse af den her strategi, der har vi så ansat Jens Munch Holst til vores direktør. Han var konstitueret direktør, da Cristina Lage forlod os i forbindelse med Unipensions opløsning, og vi var i bestyrelsen enige om, at han var den rigtige mand til at føre MP videre. Han har været direktør for kassen siden 1. januar.

Afkastet, der kan I jo også se, sidste år stod jeg faktisk på generalforsamlingen i Esbjerg og sagde, med den udvikling, der har været, og det lavrentesamfund da skal vi altså ikke regne med, at vi i 2016 får et højere afkast end 5 %. Det blev heldigvis gjort til skamme, for I kan se, vi har fået et rigtig flot afkast, 8,1 % i 2016, til trods for hele udviklingen på finansmarkederne og til trods for, at vi stadig lever i lavrentesamfundet. Det er et flot resultat, og det kan I også se, det placerer os som nogle af de bedste i branchen. Over den sidste periode har vi faktisk fået et afkast på lige knap 10 %. Så er der sikkert nogle af jer, der spørger om, hvordan kan det så være, at når vi har så godt et afkast, at bestyrelsen så har valgt at sætte beregningsrenten ned? Den meddelte vi jo sidst, at vi satte ned fra 4,25 til 3,75, men det er simpelthen fordi den beregningsrente er jo en forudsigelse over en utroligt lang årrække og fordi vi har haft et rigtig godt afkast nu her i en 8-årig periode, så skal vi jo se 20-30-40 år ud i tiden. Hvis man kan sige beregningsrenten er jo en forudsigelse for udviklingen, og hvis vi er så heldige, at det fortsætter sådan her i mange år, så betyder det jo også, at den ekstra indtjening, og det vil sige den rentetilskrivning, I får, bliver væsentligt højere, så umiddelbart er beregningsrenten jo kun et gæt, en forudsigelse. Hvis det går bedre, jamen så kommer pengene jo jer selv til gode. Det var lidt om afkastet.

Det næste punkt, jeg vil ind på, det er så spørgsmålet om klima og hensigtserklæringen. Klima og arbejdet med klimadagsordenen er også noget, som har fyldt meget i pensionskassen her i 2016.

På vores generalforsamling sidste år præsenterede vi vores hensigtserklæring om, at vi ville understøtte Paris-aftalen om maks. 2 graders global opvarmning, og så tæt på 1,5 som muligt, og fik den

indarbejdet i hele vores retningslinje for ansvarlige investeringer. Derudover har vi også her i marts, som I alle sammen har fået, udgivet vores første klimarapport, hvor vi prøver at rapportere om, hvad vi rent faktisk har gjort med hensyn til de klimavenlige investeringer, og der er vi sådan set også den første pensionskasse med så meget fokus netop på klimaområdet, der har udgivet en sådan rapport. I rapporten fortæller vi bl.a. om, at vi har klimainvesteringer for på nuværende tidspunkt på 2,35 milliarder og det skal altså ikke forstås sådan, at den klimaallokering, som vi vedtog sidst på 5 milliarder, at vi nu har brugt knap halvdelen af den. Det, vi har opgjort i klimarapporten, er de forskellige investeringsområder, som falder ind under de klimavenlige investeringer, og der har vi jo som bekendt en række og derudover kan man så sige, af de nye midler der har vi så allokeret 300 millioner kroner. Der kan man sige, det er måske ikke så stort et beløb i forhold til ambitionen, men det hænger jo sammen med, at de her nye investeringer på nye klimaområder, at det selvfølgelig tager tid for investeringsafdelingen, fordi de jo skal undersøge de nye muligheder. Det er et stort arbejde at afdække det, fordi det, vi skal have fokus på også med de nye investeringer, det er, at de jo giver et rimeligt eller at de på den lange bane giver et godt afkast. Det er ikke sikkert, de gør det på kort sigt, men det er jo et led i den risikospredning, som vi har i forhold til vores investeringer. Der synes jeg, det er vigtigt at fastslå, at det, der er målet med det, vi kalder Climate Delta, hele vores klimastrategi, er jo sådan set meget bredt. Det fokuserer jo ikke kun på enkelte energiformer, men det fokuserer jo bredt på den måde, at vi ser på investeringer, der både kan mindske klimarisikoen. Vi ser på områder, vi kan investere, hvor vi kan afhjælpe konsekvenserne af klimaændringen, og vi ser på, hvilke investeringer, vi kan lave, som generelt giver et bedre og mere bæredygtigt samfund.

Den nyeste investering, vi har lavet inden for klimaområdet, har I måske hørt om. Det er en investering i et IT-firma, Uniconta, som er et cloudbaseret IT-system, som vil være meget mere væsentligt energieffektiv end de systemer, vi kender i forvejen. Det er sådan set et godt eksempel på den bredde, vi har i forhold til klimainvesteringer. På et af dialogmøderne nævnte jeg, at den første klimainvestering, vi foretog, var investering i firmaet Bawat, som er et firma som oprenser spildevand på en langt mere miljø- og energimæssig måde. På den måde ser vi på mange forskellige muligheder meget bredt inden for klimainvesteringer.

Over til Paris-aftalen. Selve ratificeringen af Paris-aftalen, det er jo en konvention og det gik ret hurtigt. Det viser, at der er stor global velvilje til de overordnede mål, men udfordringen er, at Paris-aftalen forpligter jo landene. Den forpligter ikke direkte folk og den forpligter ikke direkte firmaerne, og derfor skal politikkerne trække i arbejdstøjet, fordi det er jo faktisk deres opgave at få implementeret hensigtserklæringen i Paris-aftalen, og der har vi været i dialog både direkte og igennem vores interesseorganisationer, Institutional Investors on Climate Change. Vi har været aktive i UN-PRI, som er et FN-støttet organ for ansvarlige investeringer, og vores samarbejdspartner Hermes går også i dialog både med lovgivere og brancheorganisationer, så der ligger et stort arbejde med at få Paris-aftalen implementeret, fordi det er altså ikke noget MP kan gøre alene over for enkeltfirmaer. Det kræver politisk handling og det er noget, vi i hvert fald vil forsøge at påvirke gennem de kommende år, og vi vil også meget gerne, som vi gør allerede, gå i dialog med virksomhederne om, at de skal leve op til Paris-aftalen. Men som sagt kan MP ikke gøre det alene. Derfor er det vigtigt, at vi sætter gang i den aktive politiske proces.

Med hensyn til de ansvarlige investeringer, så har det også været et travlt år. Vi har også udgivet vores rapport om ansvarlige investeringer, hvor vi fortæller om de ting, vi gør på området. UN-PRI nævnte jeg, som er FN's organisation for ansvarlige investeringer og de vurderer faktisk de forskellige selskaber, og der har vi i al beskedenhed fået en rigtig god vurdering, nemlig A+, som er den bedste karakter for at efterleve de ansvarlige investeringer, som FN anbefaler.

Det er ikke altid let alligevel, og når man har ansvaret for 110 milliarder, så er der selvfølgelig nogle investeringer, som ikke går, som vi lige havde regnet med, og som vi lige havde håbet, og derfor vil jeg allerede nu her i min beretning lige kort gøre rede for Ematum-sagen, fordi den jo har haft en ret stor mediebevågenhed. Der kommer også et medlemsforslag senere, hvor vi så får lejlighed til at drøfte netop den problematik.

Virkeligheden var, at MP valgte gennem nogle af vores internationale managere at gå ind i den investering. Det viste sig efterfølgende, at det ikke var så heldigt for at sige det mildt. Der var fup, svindel og bedrag for at sige det rent ud. Firmaet var bundkorrupt. Mozambiques regering kom til at hænge på gælden, og så kunne man spørge sig selv om, kunne vi ikke have vidst det? Kunne vi ikke have været klogere? Det kan man måske godt kritisere os for, men på daværende tidspunkt og da alle de andre investerede, havde vi altså ikke den viden, som vi har i dag, så derfor kan man sige blev vi fanget i den investering. Vi har så gradvist nedbragt vores investering fra de oprindelige 41 millioner til de 5 millioner, det er i dag. Og der kan man sige, der har vi jo så været så heldige, at vi har kunnet sælge alligevel nogle af de obligationer, som lå bag investeringen og jeg kan da glæde jer med, at vi ikke har tabt penge på det. Men det er helt sikkert en sag, som vi ikke er stolte af, og det er selvfølgelig også derfor, at bestyrelsen i forbindelse med medlemsforslag nr. 3 gerne vil samarbejde med forslagsstillerne om at få gjort rede for sagen og eventuelt lære eller gerne lære noget af det til en anden gang.

Selv om vi kommer ud for den slags sager, kunne man jo så diskutere, jamen skal vi så helt afholde os fra at investere i Afrika? De forskellige lande bliver jo ratet på en risikozone, og der ligger mange af de afrikanske lande nede i bunden. Mozambique ligger i kategori D, men altså ikke så langt nede, at de optræder på eksklusionslisten. Der kan I se i ESG-rapporten, at der er afrikanske lande, Somalia og Eritrea osv., som simpelthen er blevet ekskluderet, men Mozambique lå altså ikke på listen på det tidspunkt. Derfor mener vi sådan set, at det er vigtigt både for os selv, men også for udviklingslandene at der fortsat bliver investeret der og i øjeblikket har vi 1,35 milliarder investeret i Afrika.

Vi har selvfølgelig også en række dilemmaer, som giver anledning til debat i forhold til investeringer. Det kan være af politisk karakter i forhold til Vestsahara, Vestbredden og det kan i høj grad også være i forhold til investering i fossile selskaber. Der findes også mange brændpunkter rundt omkring i verden. Steder, hvor der er konflikter, hvor man skal overveje sine investeringer. Og der er det jo, som vi har sagt flere gange, at det, der er vigtigt, det er, at i den vurdering vil vi gerne fra MP's side arbejde ud fra nogle objektive og nogle juridiske kriterier. Det er meget vanskeligt, hvis der hver gang, der dukker en sag op i pressen, eller hver gang, et medlem henvender sig om et enkelt firma, hvis vi fra bestyrelsens side skulle til at tage stilling til, er den investering nu rigtig. Vi ville i hvert fald få nok at lave, fordi vi har investeret i 2.500 firmaer rundt omkring i verden og jeg tror, vi har noget med 4.200 fondskoder i alt. Så det har vi altså ikke mulighed for at sidde og gå igennem i bestyrelsen. Der udarbejder vi retningslinjerne for ansvarlige investeringer i henhold til konventioner og FN's retningslinje og så får vi jo så en rapportering fra investeringsafdelingen, at de holder sig inden for de rammer, som er udstukket.

Vi vil også gerne i forbindelse med vores strategi være en aktiv investor. Vi har her i 2016 stemt på i alt 1.454 generalforsamlinger og det er jo så, vi har ikke været rundt alle steder, men det er jo først og fremmest gennem vores samarbejdspartner Hermes, vi har afgivet stemmer, og vi har også haft en række dialogmøder, både med danske og udenlandske firmaer, netop for at gøre dem opmærksomme på det mål, vi har. Den strategi, vi har lagt i forhold til både Paris-aftalen og FN's bæredygtighedsmål

og det er i hvert fald noget, som ligger bestyrelsen meget på sinde, netop den aktive politik i forhold til at komme i dialog og påvirke firmaerne i den retning, som vi gerne vil. Det var lidt om investeringer.

Så over til Medlemsmodellen. Det er også noget, som vi har brugt meget tid på i bestyrelsen. Vi har sat vores store medlemsprojekt i søen for at understøtte medlemmerne. Vi har udviklet ny teknologi, ny hjemmeside, et nyt selvbetjeningsystem og har også haft testpanel og interview for, at vi ikke sidder inde i bestyrelsen og kloger os på, hvad det er, medlemmerne gerne vil have, men vi har faktisk været ude og spørge jer om det og så indrettet hele vores medlemsopbygning ud fra det.

Ud over hele den digitale satsning lægger vi selvfølgelig fortsat stor vægt på, at man altid kan ringe eller komme forbi og få personlig rådgivning. Vi har så netop for at høre, hvad I mener, lavet medlemsundersøgelsen, hvor vi har spurgt alle medlemmer, nogle af jer har måske svaret på den, da I fik den tilsendt. Der var i hvert fald mulighed for at vinde en iPad. Jeg ved ikke, om det var derfor, vi rent faktisk fik 13.000 svar ind. Det er vi faktisk ret godt tilfredse med, fordi med 13.000 besvarelser er det altså en fin og rimelig repræsentativ undersøgelse. Vi har ikke haft den fremlagt og diskuteret den i detaljer i bestyrelsen endnu, men I kan se hovedkonklusionerne på den slide her, at 53 % mener, at afkast er det vigtigste for pensionskassen. 35 % mener, at klimavenlige investeringer er det vigtigste. 90 % har tillid til, at MP Pension træffer de rigtige valg i forbindelse med ansvarlige investeringer og størstedelen af medlemmerne ser også en stor fordel i at være ejere af pensionskassen og så er det typisk – det viser fagforeningernes medlemsundersøgelser også – at de medlemmer, der har været i kontakt med deres forening, de er faktisk rigtig godt tilfredse. Men den skal I nok høre mere om senere, når vi lige får draget alle konklusioner af den.

Vi har så også i et forsøg på at komme tættere på medlemmerne afholdt dialogmøder. Vi havde tre dialogmøder i september måned 2016. Et i København, et i Odense og et i Aarhus, hvor det udelukkende var klima, der var på dagsordenen. Vi havde nogle oplægsholdere, og vi havde en times god debat og diskussion. Vi har taget synspunkterne med hjem i bestyrelsen, og vi er faktisk rigtig glade for det input og den kontakt, den diskussion, man får, fordi det giver os mulighed for at arbejde videre med hele vores strategi for de ansvarlige investeringer på en meget mere kvalificeret måde. Så det skal I have tak for, jer der møder op og deltager i debatten på de medlemsmøder.

Vi har så lige her for nylig afholdt to dialogmøder mere. Et i København ude på Smakkedalen og et i Aarhus på Aarhus Katedralskole, hvor vi havde en noget bredere dagsorden. Vi snakkede om længe levealder, hvilke konsekvenser det havde for pensionen, vi snakkede noget om kvinder og deres pension, vi snakkede noget om konsekvenserne af levetiden, som jeg nævnte, men også konsekvenserne af at mange vælger at gå på deltid, hvilke pensionsmæssige konsekvenser det får. Så der havde vi en række temaer og emner oppe og de var faktisk ret forskellige, det, medlemmerne gerne ville diskutere på de to møder i København og Aarhus. De reaktioner, vi har fået bagefter, folk, som kommer hen til os bagefter og siger, at det har de været glade for. De er glade for, at vi kan møde op, og der kommer kvalificerede folk med fra administrationen, så de også kan få en snak med dem, så det har vi tænkt at fortsætte her i efteråret med et par dialogmøder mere. Det er i hvert fald vigtigt for os at få de synspunkter fra jer med hjem i bestyrelseslokalet.

Jeg var inde på før i forbindelse med medlemsmodellen de her nye og flere services, vi har. Vi har fået en ny hjemmeside. Vi har fået en ny Min Pension, som I kan logge ind på ud over, at man kan komme ind og gå ind og se sin pensionsoversigt, kan man også gå ind og lave simuleringer. Hvad betyder det egentlig, hvis jeg nu selv vælger at indbetale 500 kroner mere om måneden de næste 15 år? Hvad betyder det? Så det er et rigtig godt værktøj til at blive klogere på ens pensionsudsigter i fremtiden. Vi

har lavet en ny PensionsWiki, og den er der faktisk rigtig mange, der bruger, ikke kun medlemmer af MP. Hvis man googler et eller andet spørgsmål omkring, hvad er kontorente? Eller hvad er beregningsrente? osv., så bliver man faktisk tit ledt ind på den PensionsWiki, som er en åben hjemmeside, hvor man kan blive klog på alle de fagbegreber, som alle af gode grunde ikke altid lige er up-to-date på.

Som sagt har vi lavet den selvbetjening nu, så man nu ikke behøver at skrive eller komme ind og udfylde blanketter, når man skal pensioneres. Det kan man faktisk selv gøre nu over nettet, og som nævnt har vi også udvidet rådgivningssystemet. Den personlige. Man kan altid komme forbi. Der er mulighed for også at få personlig vejledning i nogle af de store provinsbyer. Man kan ringe til pensionskassen og bede om at få en videokonference, så man kan sidde og tale over computeren og hvor sagsbehandleren, rådgiveren så kan have ens pensionsdata fremme på skærmen også. Så det er sådan nogle af de ting, vi allerede har udviklet og affyringsrampen for netop at få medlemmerne inddraget. Vi har også haft et testpanel. Så det er noget af det, vi vil og er i gang med at arbejde videre med i det her år, i 2017.

Næste punkt er markedsrente. Som jeg lige kort var inde på i oversigten, så optages alle nye medlemmer jo nu på markedsrente og de fleste af jer, der sidder her, I er sikkert på det, vi kalder den fleksible ordning, altså gennemsnitsrenteproduktet. Det er der 90 % af medlemmerne, der er. Nu har vi så valgt at gå over til markedsrente, men det bliver jo så frivilligt. Hvad er så markedsrente for et produkt i forhold til gennemsnitsrente? Jamen der kan man sige, vi har først og fremmest lavet den for at skabe større gennemskuelighed i det. Det bliver ikke sådan som nogle kommercielle selskaber, som har bedt folk om at gå over til markedsrente, nu bærer du selv risikoen, og hvis du lige dagen før du pensioneres så er nede i en bølgedal, jamen så er det bare ærgerligt. Vi har gerne villet bevare det solidariske princip i ordningen, så derfor har vi lavet den 10-årige udjævning, sådan at hvis der er en vækst på 10 % et år, så får man så 1 % tilskrevet over de næste 10 år. På samme måde hvis der er et fald på 5 %, så får man 0,5 % trukket fra de næste 10 år. Så når vi laver den udjævning, så sikrer vi også, at vi alle kan have det samme produkt og man sikrer også, at man ikke falder i fælden lige før pensionsalderen. At man jo stadigvæk har den solidariske ordning. Det er jo tit, hvis man går i banken og tegner en ratepension, så siger de, men nu skal vi jo sørge for at trappe ned for risikoen, når du er så tæt på pensionsalderen, så skal du ikke have ret meget i aktier, fordi det kan jo være for risikabelt og så trapper man ned og så får man ikke sine penge forrentet ret godt. Men i og med at vi laver denne udjævningsordning og det her solidariske princip, så bevarer vi sådan set principperne i det. Så kan man spørge om, hvad er så fordelene for jer ved at vælge over? Der kan jeg sige med det samme. Der er ingen økonomisk fordel. I får nøjagtigt det samme i pension. Grunden til at vi har valgt den er, at det giver større gennemskuelighed. I kan gennemskue jeres depot, hvordan det udvikler sig år for år.

Og et af de kritikpunkter, som vi tidligere har været ude for i forbindelse med årsregnskab, det er, vi har jo alt for stor en egenkapital. I puger jo penge sammen. Er vi nu sikre på, det kommer os til gode? Det har vi garanteret jer for, at det gør det i form af tillægspensioner, men det er ikke alle sammen af jer, der har troet på os, selv om vi nu har lovet det. Men der kan man sige, der får I i hvert fald garantien for det, fordi nu kan I aflæse det direkte på jeres depot, at egenkapitalen det er, som det altid har været, altså jeres penge som kommer jer til gode.

Hele introduktionen af markedsrente og omvalg kommer omkring 1. juli, og der vil I alle sammen få besked om og mulighed for at vælge over. Men kort sagt: ikke flere penge, men større gennemskuelighed.

Det sidste punkt, som jeg nævnte, som jeg obligatorisk skal komme ind på, det er så bestyrelsens aflønning. Vi har siddet de her 10 mennesker, hvoraf de 5 af os blev valgt pr. 1. januar 2016, så det er den samme bestyrelse, som har siddet i år. Der har ikke været nogen udskiftning. Vi aflønnes med i alt 1,3 millioner. Der er lidt forskellige satser for menige medlemmer og for formand og næstformand og for de særligt sagkyndige. I kan også se de konkrete tal i årsrapporten. Jeg vil for at være åben og ærlig allerede nu sige, at vi har besluttet fra 2017 at regulere bestyrelses aflønningen. Det er jo sådan, at de opgaver, der er kommet til, arbejdsmængde og ansvar, henstillinger om arbejdet fra Finanstilsynets, nye regler fra EU med videre gør, at det er et ret omfattende arbejde at sidde i bestyrelsen. I og med, at honoraret ikke har været reguleret de sidste 4 år, så har vi altså besluttet for 2017 at regulere det. Når I nu næste år i regnskabet kan se, at der ikke står 1,3 men den samlede lønning er godt 1,6, så er det altså fordi vi har vedtaget at hæve bestyrelses honoraret, sådan at det bliver reguleret for de enkelte bestyrelsesmedlemmer med 15.000 kroner årligt. Medlemmerne af revisionsudvalget, som har et kæmpe arbejde i forbindelse med de krav, der stilles, får 25.000 kroner, og de to sagkyndige medlemmer – Lis Skovbjerg og Henrik Klitmøller – får også en hævelse af deres honorar. Det er så forklaringen på, når I næste år i regnskabet kan se, at bestyrelsen er blevet lidt højere aflønnet i 2017 end i 2016, men det står vi gerne model til og synes godt, at vi kan være det bekendt.

Derudover skal jeg også sige, at vi har lavet en omorganisering. Vi ville gerne i bestyrelsen have tættere kontakt til, hvad der skete i investeringsafdelingen. Det vi tidligere kaldte FAIF. Det der nu hedder MP Invest Management. Der var det tidligere direktionen, som sad som bestyrelse, men i og med at vi gerne vil have mere indsigt i hele investeringsafdelingens arbejde, har vi besluttet at lave en bestyrelse, hvor Jens Munch Holst som direktør sidder som formand, og hvor jeg sidder med som formand for pensionskassen og de to særligt udpegede sagkyndige sidder også med i bestyrelsen for MP Invest Management. Det får vi et honorar på 50.000 kroner for. Jeg sad lige og regnede på mit samlede honorar, jeg er jo den, der har det højeste. Jeg får 350.000 for jobbet og det kan man sige, det er i hvert fald ikke for pengenes skyld, for jeg kan ikke overkomme mit arbejde ved siden af. Så nu har jeg her sidste år været på 0,7 % beskæftigelse og med den alder, jeg har, så er det også for voldsomt, så næste år har jeg med en god rektor fået lov til at være 0,3 % beskæftigelse, så der skal jeg kun have tre klasser, som så kan lægges på et par dage, og så kan jeg måske komme herover. Dermed kan jeg bevare nogenlunde den samme løn, som mange gymnasielærere har, sådan på omkring en halv million. Så det er altså ikke for pengenes skyld. Det er fordi, det faktisk er et spændende arbejde – os, der sidder i bestyrelsen, bruger meget tid på det – at vi har besluttet den regulering. Det er ikke noget, jeg behøvede at have sagt noget om nu i forbindelse med 2016, men vi var enige om, at det var smart og fair at orientere jer om det.

Så er der så direktørens løn. Jens blev ansat som direktør i MP pr. 1. januar, men det her det handler jo om 2016. Han blev konstitueret den 1. februar 2016, da Cristina Lage gik af, så den løn på 2,7 millioner, som han har fået fra Unipension, har MP jo så skullet betale de godt 2 millioner af, så det er altså for 11 måneder så – når I ser den til næste år – jamen så vil Jens' løn udgøre lige knap 3 millioner. Jeg havde selv fornøjelsen af at forhandle kontrakten med ham med en advokat ved siden af. Og jeg synes også det er mange penge. Det er jo seks gange så meget, som jeg tjener som gymnasielærer, men der er det jo sådan, at vi er nødt til at aflønne på markeds mæssige vilkår, og lønniveauet på det her område ligger på det her niveau. Vi havde et firma inde og kigge på det og vi fik, hvad lønniveauet var fra tilsvarende andre pensionskasser, så selv om det er mange penge, så får han altså de der knap 3 millioner i løn.

Det var vist hvad jeg havde til beretningen.

Dirigent: Tak til formanden for den mundtlige del af den samlede beretning fra bestyrelsen. Den anden del indgår i årsrapporten, der er udsendt. Vi åbner nu for debatten, og det er en debat, der ikke fører til afstemning. Man sætter ikke beretningen til afstemning. Jeg skal bede om, at dagsordenspunktet respekteres hvilket vil sige, at der skal tales om under punkterne, behandles der, og det gælder fx i. 4, om ansvarlige investeringer og Ematum, som vi tager op under det punkt.

Som jeg nævnte allerede under min indledende gennemgang, gælder der en taletidsbegrænsning, som er 8 minutter til hver taler, respektive 4 minutter til det første indlæg og 2x2 minutter for de efterfølgende indlæg. Vi samler spørgsmålene sammen, og så vil formanden besvare dem. Med den indledning så skal jeg introducere de første talere, som er Karin Mejding. Karin Mejding, velkommen på podiet.

Karin Mejding: Jeg vil gerne sige tak for beretningen, og jeg er glad for at være medlem af en pensionskasse, som går ind for ansvarlige investeringer. Men der er et punkt, som jeg synes, jeg gerne vil give bestyrelsen med hjem til videre drøftelse, og det er, at jeg synes, vi mangler at forholde os til tobaksinvesteringer. Jeg synes, det er på tide, at ansvarlige investeringer også kommer til at omfatte investeringer i tobaksindustrien. Jeg undersøgte for et års tid siden eller prøvede at undersøge, om vi har investeringer der, og det har vi. Alle sammen. Jeg kunne ikke få præcist procentdelen oplyst, men hvis det ligner andre pensionskasser og resten af verden, så er det 1, 1½, 2 % eller sådan noget forholdsvis småt, men det ved I bedre end jeg gør, tror jeg. Det her er en af de ting, som MP kan beslutte alene. Det kræver ikke et regeringsindgreb, så jeg vil meget gerne give jer med, at I går hjem og forholder jer til det. WHO frygter, at tobak vil dræbe mere end 1 milliard mennesker i det her århundrede, hvis ikke vi gør noget ved det nu. Tobak er det eneste fuldt lovligt produkt, der dræber halvdelen af brugerne, vel at mærke når det anvendes efter forskrifterne. Man kan gribe denne her sag an oppefra og tale med vores investeringsrådgivere, og dem har vi nogle af, og med bestyrelsen og man kan også gribe det an nedefra som medlemmer. Og man kan jo selvfølgelig håbe på, at det løser sig oppefra inden vi når at få gjort noget som medlemmer, men jeg tænker, tiden er simpelthen inde til, at vi må tage det emne op nu.

Det er jo interessant, at vi alle sammen er villige til at træffe et økologisk valg, når vi skal købe en liter mælk, men at vi ikke forholder os til, hvordan vores pensionspenge bliver investeret på de her områder. Pensionskasser anser tit tobaksinvesteringer som bekvemme og sikre. Det er sådan en lille sikker aktie. Der er ikke de store udsving i det. Ja, men det kan vi altså ikke blive ved med at være bekendt, tænker jeg. Der var også engang man investerede i slaver, men det gør man ikke mere, selv om det måske kunne betale sig. Jeg synes, det er en uetisk investering og produktet ville aldrig være blevet godkendt, hvis det var nu, det skulle ske. Det er ikke ulovligt, men hver anden af brugerne dør som følge af brugen af tobak. WHO har slået problemets alvor fast og lavet en konvention om tobak og den har Danmark tiltrådt men noget af den mangler at blive implementeret endnu, og de lande, som går ind for den, de anerkender, at udbredelsen af tobaksepidemien er et globalt problem med alvorlige konsekvenser for folkesundheden, som kræver det bedst mulige internationale samarbejde og deltagelse af alle lande. Derfor tænker jeg, det er også oplagt, at vi forholder os til, at vores penge bliver investeret i det. Og at det er et sundhedsproblem, det tror jeg ikke, vi behøver at stave højt her. Det er den største risiko, som vi kan forebygge med tobak, men det er egentlig ikke det danske sundheds – det er ikke den danske forebyggelse jeg er ude efter nu, det er vores internationale investeringer i den branche. Så kan man sige, er der en rolle for tobaksindustrien? Kan vi gå ind og påvirke industrien, ligesom man kan i forhold til klima og klimadiskussionen og kul, osv.? Nej, der er ikke, det er et no-go. Der er ikke en god rolle for tobak eller for tobaksindustrien. Så de bemærkninger kunne jeg godt tænke mig, at bestyrelsen tager med hjem og forholder sig til.

Dirigent: Tak til Karin Mejding. Der er ikke andre indskrevne talere på nuværende tidspunkt, så formanden kan svare i mellemtiden på tobaksspørgsmålet.

Formanden: Jeg havde aftalt med dirigenten, at jeg kunne sidde og skrive ned, og så kunne jeg godt tage en 2-3 spørgsmål. Men nu kom vi ikke lige så hurtigt i gang, så jeg vil da godt starte med at svare på Karin Mejdings indlæg med det samme. Det kan jo være lidt svært for en ryger at skulle svare på sådan et spørgsmål, men jeg skal nok lade være med at gøre det ud fra personlige opfattelser, men mere ud fra, hvad der er MP's retningslinjer for ansvarlige investeringer. Som jeg også nævnte i min beretning, så har vi nogle objektive, juridiske retningslinjer, som bygger på konventioner, og desværre er det jo ikke forbudt at producere tobak. Så indlægget fra Karin Mejding om, at det er uetisk af en pensionskasse at investere i det, men der er mange ting, man kan vurdere som uetiske, men der er det vigtigt, at vi har faktisk ikke nogen etiske retningslinjer i pensionskassen, fordi etiske retningslinjer, jamen de bygger jo på personlig opfattelse, på moral, politisk holdning og det er jo netop det, vi gerne vil forsøge at undgå og derfor have de klareste, objektive retningslinjer. Vi tager det selvfølgelig med hjem og diskuterer det, men umiddelbart falder det ikke ind under et af de punkter, som vi kan rubricere i vores strategi for ansvarlige investeringer. Og ellers, hvor usundt det er at ryge, det ved jeg godt.

Dirigent: Tak til formanden. Og næste taler er S.E. Christiansen.

S.E. Christiansen: Jeg skal prøve at gøre det kort. Det jeg altså vil sige nu, det er, vi har jo hørt fra Egon, at der er jo kommet et enormt, mægtigt rekordafkast på 8,1 %, og det betyder, at den samlede pensionsydelse også er steget med 8,1 % i forhold til i fjor. Det lyder jo godt. Der er en lille detalje, man har overset. Nemlig at vi er blevet tusind pensionister flere til at dele det beløb. Så det, vi skal sammenligne det er gennemsnitspensionerne og den er faldet siden i fjor med 1,3 %. Det er vil sige i gennemsnit har vi 1,3 % mindre. I fjor da var det 1,8 % mindre altså at gennemsnitspensionen var faldet. Og i forfjor var det hele 5,9 %. Hertil kommer så inflationstabet, nemlig der er inflation hvert år og den er på 7 %. Jeg ved godt, finansfolk siger, den er kun 1 %, men dem, der har levet livet her, de ved, at når der er gået 10 år, så er pengene kun det halve værd. Det vil sige, det er noget med 7 %. Disse to faktorer gør, at pensionisterne de får kun for hver 7-8 år, der er gået, så har vi kun det halve at leve af. Dette er i direkte modstrid med det, Egon skriver på side 12, at man skal sikre, at man sikrer os en tryk alderdom, for om ca. 6-7-8 år, så er det nede i nærheden af fattigdomsgrænsen eller sådan noget for i hvert fald nogle af os. Så er der dem, der vil spørge, hvis I vil vide, hvor alle pengene bliver af, så skal I tage Berlingske Tidende fra i torsdags, hvor en professor fra CBS kommer med en kommentar. Han har nemlig arbejdet for IMF til en mission med en gruppe ovre i de baltiske lande for at konstatere denne hvidvaskning af penge, der kom fra Nordea og Danske Bank, siger han. Det var 7 milliarder man havde kig på, og han konkluderede, at han kunne nemlig ikke få svar fra de finansinstitutioner, der er derovre, og at det måtte så være rigtigt og de penge kommer fra sådan noget som investeringer, siger han. Og man kan egentlig også godt tage vores pensionskasser med, det er nemlig ikke bare os, men alle pensionskasser og alle investeringsforeninger, der går på den måde og vores eneste våben er simpelthen at sige nej til det der regnskab, det kan jeg ikke sige mere om nu, men den er også meget kritisk.

Erik Østergaard: Det er kun to korte spørgsmål, der sikkert er meget nemme at svare på. Det ene er til regnskabet side 24, hvor der står tilgodehavender i alt, hvor der står andre tilgodehavender. Det er vokset voldsomt fra 2015 til 2016, nemlig fra et beløb på under 1 milliard til et beløb på 4,5 milliarder.

Hvad er forklaringen på, at det beløb er steget så voldsomt i 2016? Det er jo et temmelig stort beløb, som forklarer en del af overskuddet. Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål det var, vi havde en prøveafstemning før, om kvindelandsholdet fik medaljer i 2017 og der bemærkede jeg, at der blev afgivet over 1.000 stemmer, men så vidt jeg vurderer er vi kun omkring 500 her, så hvad er forklaringen på, at der er registreret dobbelt så mange som vi er? Ja, det var det hele.

Dirigent: Tak til Erik Østergaard. Efter det her punkt på dagsordenen har vi punktet, regnskab, og det er naturligt at stille spørgsmål omkring regnskab under dette dagsordenspunkt. Men nu er spørgsmålet allerede serveret, så er det noteret.

I relation til antal stemmer dvs, hvor mange vi er i salen, så giver vi nogle tal her. Der er 337 her i salen. Der er 695 tredjemandsfuldmagter, altså folk, der sidder med fuldmagter fra andre og der er 327 bestyrelsesfuldmagter, altså fuldmagter til bestyrelsen, som bestyrelsen kan stemme på, og så er der 115 såkaldte instruktionsfuldmagter, altså hvor folk har indikeret, hvad der skal stemmes på og det giver i alt 1.453 stemmer. Det er forklaringen på, hvorfor der er væsentligt flere stemmer mulige end der umiddelbart kan ses deltagere her i salen.

[På grund af fejl i optællingen blev der oplyst, at der var 337 fremmødte med stemmer. Det korrekte tal var på daværende tidspunkt 316. Fejlen skyldtes at nogle fuldmagtshavere blev talt med både som fremmødt og som fuldmagt. Det skal bemærkes, at fejlen ikke ville kunne betyde forkerte afstemninger]

Og med de ord så går vi til næste taler, og næste taler er Thomas Meinert Larsen, værsgo Thomas Meinert Larsen.

Thomas Meinert Larsen: Jeg er en af forslagsstillerne på medlemsforslag 5 og 6, og jeg er her egentlig bare lige for at sige et par kommentarer til MP Pensions fine klimarapport. Jeg synes, det er et fantastisk og anerkendelsesværdigt arbejde. Jeg synes, at den i høj grad beskriver, at MP Pension tager klimarisici alvorligt i sine investeringsovervejelser, og vi håber også, at den kommer til at tjene til inspiration for andre danske pensionsselskaber. Der er nogle bestemte ting, som den præciserer, MP Pension har gjort. Det synes vi, er rigtig spændende. MP Pension er jo en del af brancheforeningen Forsikring & Pension og det fremgår af rapporten, klimarapporten, at man også ligesom er i dialog med Forsikring & Pension om ligesom at få flere danske pensionsselskaber til at gå i MP Pensions retning. Og jeg kunne godt tænke mig at høre om, hvad responset har været fra Forsikring & Pension, om der er tegn på, at nogle af de andre pensionsselskaber også ligesom følger lidt i vores spor, om man så må sige. Egon har allerede nævnt, at man har allokeret nogle penge til en såkaldt klimasatsning og har i dag præsenteret omkring 300 millioner kroner ud af de i alt afsatte 5 milliarder skal investeres i i hvert fald tiltag, som går i den grønnere retning og det synes jeg er prisværdigt. Det ser vi gerne mere af. Og så bruger MP Pension også ret mange ressourcer på at yde det aktive ejerskab over for andre eller i forhold til de selskaber, som de investerer i. Det synes vi er fint, hvis det udmønter sig i resultater og vigtigt er det selvfølgelig også, at man engagerer sig i ligesindede selskaber og samarbejder på tværs af investornetværk globalt for at fremme den grønne omstilling. Så alt i alt en rigtig fin klimarapport. Der er nogle mangler, men dem kommer vi til at diskutere under pkt. 5 og 6. Tak.

Dirigent: Tak til Thomas Meinert Larsen, og formanden vil besvare nogle af de stillede spørgsmål.

Formanden: Kort til S.E. Christiansen. Det er en misforståelse, når du siger, at fordi vi har haft et afkast på 8,1 %, at så skulle den samlede pension også stige med 8,1 %. Det er jo netop det, jeg sagde i min beretning, at den ikke gjorde. Den bliver jo reguleret. Man får afkast, men fordi vi får 8,1 % i år, så får I altså ikke 8,1 % mere i pension. Og det at vi er blevet tusind flere, det påvirker heller ikke din pension, fordi de indbetaler jo også. Vi må jo ikke omfordele mellem medlemmerne. Så er du inde på det omkring – eller en af forklaringerne, du siger så også, at pensionen er faldet, og det er der jo flere af jer, der har kunnet se på jeres pensionstilsagn. Og det er korrekt, at den er faldet, men det hænger jo sammen med, at vi fra Finanstilsynet har fået besked på at indregne en længere levetidsalder og det vil sige, når man skal regne ud, hvor meget der bliver til pensionen. Så er det klart, at i det øjeblik de penge, I har indbetalt plus forrentningen af dem, når de nu pludselig skal strække i 22 år efter pensionsalderen i forhold til 20 år, som det var tidligere, at så vil pensionen falde.

Med hensyn til inflationen og inflationssikring, jamen der er det jo rigtigt, det ved alle pensionister jo, at pensionen er ikke inflationssikret. Det kan vi jo ikke gøre. Vi kan ikke forudsige inflationen, men hvis vi lige pludselig på grund af en høj inflation skal til at udbetale enorme summer til pensionisterne, så er der kun ét sted at tage dem fra og det er fra de andre medlemmer, fra de unge. Og vi må jo netop ikke lave den omfordeling, så de penge, I får, det er dem, I har sparet op plus forrentningen delt ud over den tid, man nu lever. Hvis man så dør tidligere, ja så tilfalder de jo enten arvinger, ægtefælle eller pensionskassen. Med hensyn til professoren fra CBS og hvidvaskning og Nordea, der kan jeg bare berolige dig med, det har vi altså ikke haft noget med at gøre.

Så var der Erik Østergaard, men det har dirigenten henvist regnskabsspørgsmålet til næste punkt på dagsordenen og antallet har vi også fået besvaret.

Så kommentarer til Thomas Meinert. Tak for de fine ord. Jeg har også været inde på jeres hjemmeside og læst jeres kommentarer til vores klimarapport, og jeg blev rigtig glad for den rosede omtale, I har givet af den. Mange rigtig positive bemærkninger til den. Selvfølgelig er der også kritiske punkter, og det er netop et af de punkter, som vi er uenige om, og som vi kommer til at diskutere omkring medlemsforslaget. Men det at vi har det samme mål i klimadebatten, det tror jeg lover godt for både pensionskassen, men også for, at vi rigtigt kommer videre ad den vej. Så spørger du om med hensyn til vores drøftelser og samarbejde med F&P. Det er noget, vi har været i gang med at drøfte. Vi har ikke haft konkrete drøftelser endnu, men det er også noget af det, jeg vil lægge op til i forbindelse med medlemsforslaget, at det er jo et af de områder, hvor vi skal arbejde politisk. Det er via F&P, via andre organisationer og påvirke dels de danske men også andre politikere i den retning i forbindelse med opfyldelsen af Paris-aftalen.

Så nævner du de 300 millioner, og det er rigtigt. Det er ikke så mange penge endnu, men som jeg også sagde i beretningen, så er det en start, og vi har jo målet om de 5 milliarder. Hvornår vi når dem, det bliver jo så successivt udbygget, efterhånden som vi finder investeringsområder, som er attraktive og som vi kan stå inde for og tror på også giver et godt afkast på den lange bane, fordi det er jo det, vi er sat i verden for. Det er jo at give et godt afkast til jer, så I kan få en ordentlig pension.

Dirigent: Tak til formanden for besvarelse af en række spørgsmål. Næste taler er Eva Marianne Thune Jacobsen.

Eva Marianne Thune Jacobsen: Jeg vil godt starte med at rose pensionskassen for en positiv udvikling gennem de seneste år. Jeg synes, det har udmøntet sig i noget rigtig godt materiale, der er sendt ud til denne her generalforsamling. Det er rigtig flot, både indholdsmæssigt og formmæssigt. Og så

har jeg to små spørgsmål til beretningen, som ikke har noget med penge at gøre, tror jeg. Det ene er på side 11 om kønsfordelingen i ledelsen, og der vil jeg bare gerne have uddybet og forklaret kvoten 40:60. Hvorfor ikke 50:50? Det andet spørgsmål det er på side 12 og det handler om medarbejderne og medarbejdernes mulighed for forebyggelse og behandling for at øge medarbejdernes arbejdsklima og arbejdsglæde og så tænker jeg, det er vel ikke private sundhedsforsikringer, det handler om, men kan det uddybes, hvad det går ud på?

Hanne Sandager: For at det hele ikke skal handle om investeringer og afkast og sådan noget. Jeg ved godt, det er det, 53 % af os synes er vigtigt, så har jeg lyst til at sige noget helt andet. Jeg har en stor ros til personalet. Det er en rigtig god oplevelse at være i kontakt med personalet, så ros til dem. Derudover så vil jeg følge i sporet af den foregående taler. Jeg har nemlig med glæde set, at der er et afsnit om kønsfordelingen i vores ledelse i pensionskassen, og jeg kan også konstatere, at der er plads til forbedringer især i bestyrelsen, så det synes jeg, at vi alle sammen skal tænke over næste gang, der er valg. Så vil jeg rose, at på mellemliderniveau blandt de administrative, der er der jo en pæn kønsfordeling, så det synes jeg ser rigtig godt ud. Og så har jeg et spørgsmål til sidst. Hvordan ser det ud, hvordan ser kønsfordelingen ud blandt medlemmerne? Tak for ordet.

Peter With: Jeg vil også gerne takke Egon for en god beretning, og navnlig vil jeg fremhæve den linje, som pensionskassen er slået ind på med at etablere dialogmøder med medlemskredsen. Jeg har deltaget med fornøjelse både i det dialogmøde, vi havde om klima og så det dialogmøde, der var her for et par måneder siden i Gentofte. Med hensyn til debatten om investeringslinjen så vil jeg gerne følge op på det indlæg, der var, jeg tror det var Karen Mejding om tobakspolitik og det svar, du gav, at sådan nogle ting kan man ikke tage stilling til som en pensionskasse. Vi kan kun forholde os til, hvad love og konventioner foreskriver. Det vil jeg gerne have en nærmere diskussion af, fordi jeg mener, jeg kan ikke se, der skulle være noget i vejen for, at vi som medlemsorganisation beslutter, hvor vores etiske principper går og hvordan vores retningslinjer skal være, som vi så beder bestyrelsen og investeringsafdelingen om at følge. Og en beslutning om at ikke have penge i tobaksindustrien, det skulle være en forholdsvis simpel ting at gennemleve og det vil sige, det er ikke et spørgsmål om argumentet som du bruger, det er, jamen hvis bestyrelsen skulle tage stilling til hver enkelt af de tusindvis af investeringer, i foretager, så er det jo helt uoverkommeligt, men det er jo ikke det, vi beder om. Vi beder om, at bestyrelsen respekterer nogle retningslinjer efter en debat, vi har haft på en generalforsamling og tobakken kunne være et eksempel. Der kunne være andre eksempler. Jeg ved ikke, om man har penge i våben, om det er konventionsstridigt. Det tror jeg ikke, at det er, fordi der er jo mange våbenindustrier, som man har penge i eller som man kan investere i fuldt lovligt, så jeg synes, der er et behov for en mere principiel diskussion om, om ikke en generalforsamling i en pensionskasse kan pålægge bestyrelsen at foretage en bestemt retning med nogle bestemte røde bundlinjer.

Formanden: Til Eva Marianne Thune Jacobsen, tak for rosen for både beretning og materiale. Du spørger omkring kønsfordelingen i ledelsen. Jamen der er da rigtigt, at vi har sat 40:60, og vi kunne jo lige så godt have sat 50:50. Jeg tror, at grunden til at vi har sat den det er nok, at det måske er lettere at leve op til. Der vil være større chance for, at vi lever op til det. Der ligger ikke sådan nogen dybere overvejelser bag. Det er simpelthen et ønske om at have en rimelig kønsfordeling.

Så spurgte du om spørgsmålet omkring forebyggelse og behandling. Det er noget, vi har diskuteret en del i bestyrelsen i forbindelse med vores strategi, om den service, vi nu yder til medlemmerne, om det også skulle omfatte mere end det gør i forvejen. Grundlæggende har vi jo den holdning, at spørgsmålet omkring forebyggelse, behandling og sundhed, jamen det er jo i bund og grund dels det offentlige og dels virksomhedernes ansvar og ikke et privat ansvar. Og det vil sige, hvis vi vælger f.eks. at gå ind

og sige, at nu vil vi lave en obligatorisk sundhedsordning for alle, jamen så har det jo den konsekvens, at det skal betales, at så betyder det lavere pensioner for alle, så derfor er der ikke i bestyrelsen for nuværende et ønske om at lave sådan nogle tvungne ordninger, men vi kan samtidig se af medlemsundersøgelsen, at der er flere og flere, specielt af de lidt yngre, som rent faktisk efterspørger det produkt, så det vi vil gå ind i overvejelser om i fremtiden. Det er eventuelt at lave nogle tilkøbsordninger, som man individuelt kan vælge og så at vi måske kan få en bedre pris på det, fordi vi nu kommer med mange medlemmer, men for indeværende har vi ikke planer om at lave nogle kollektive ordninger på det område.

Så er der Hanne Sandager, hvor du siger ros til personalet i pensionskassen. Den vil jeg rigtig gerne medgive og slutte op om. Vi har et rigtig godt samarbejde i bestyrelsen med personalet. Og med hensyn til kønsfordelingen i bestyrelsen der er det jo rigtigt, der ser den ikke så godt ud, som den kunne have gjort, men som det også blev nævnt, jamen så er der jo valg her til december måned, så det er jo i høj grad noget, medlemmerne er med til at bestemme. Det sidste spørgsmål, du stillede omkring medlemmerne, nu kigger jeg over på administrationens bord derovre, fordi det har jeg ikke noget svar på på stående fod, hvordan kønsfordelingen er blandt medlemmerne. Inden for GL tror jeg nok, der er en lille overvægt af kvinder, men hvordan det ser ud generelt på hele MP's område, der bliver jeg svar skyldig. Hvis der er nogen fra administrationen, som kan grave tallene frem, så kan I jo komme op og give mig en seddel på et tidspunkt, så jeg kan svare på det.

Til sidst var der så Peter Withs spørgsmål omkring dialogmøderne. Jeg er enig med dig. Jeg synes, vi havde nogle rigtig gode dialogmøder, som jeg også nævnte i beretningen, og noget som vi hele tiden vil udbygge. Jeg springer lige tilbage. De er hurtige i administrationen, 53 % kvinder og 47 % mænd, så der fik vi svaret. Så vender jeg tilbage til Peter Withs indlæg omkring tobak, hvor du nævner spørgsmålet omkring diskussion af de etiske principper. Jeg gentager lige igen, vi har ikke etiske retningslinjer. Så siger du, jamen kan generalforsamlingen så ikke pålægge bestyrelsen? Der har vi jo haft diskussionen tidligere i forbindelse med investeringer og der er det sådan, at ifølge lovgivningen, lov om finansiel virksomhed, at generalforsamlingen, det har vi også flere juridiske notater på, generalforsamlingen kan ikke pålægge bestyrelsen en bestemt investeringsstrategi, fordi ansvaret, det er os, der bliver holdt op, det er os, der kommer i spjældet, hvis vi overtræder de ting, som Finanstilsynet har skrevet. Det er os, der har ansvaret, så derfor kan man ikke overlade det til andre, så juridisk set kan en generalforsamling anbefale bestyrelsen at tage det her spørgsmål op, og bestyrelsen, det ved vi jo, at andre har gjort, som har en anden tilgang til investering, bestyrelsen kan så beslutte, vi vil ikke investere i tobak. Det er der sådan set ikke noget i vejen for juridisk set. Men det er så et kraftigt brud på de retningslinjer, vi har for ansvarlige investeringer og som jeg sagde, så kommer det jo så også til at betyde noget på en lang række andre områder. Men det er altså sådan juraen er med hensyn til investering.

Erik Østergaard: Det er jo rigtigt, at restlevealderen har betydning for, hvor meget den årlige pension estimeres, for formanden sagde før, angav 22 år som restlevetid. Jeg har lavet en sammenligning, hvor jeg har været inde på Danmarks Statistiks faktiske restlevetider og estimeret og fundet ud af, hvad en 67-årigs restlevetid er i 2017 og 2027 og 2037 og 2047 og får 18, 19, 21, 23 år. Det er så nogle lavere tal end de der 22, men når jeg ser inde på Magistrenes – i bladet og i intranettet – der får Magistrenes Pensionskasse nogle år, restlevetider, der ligger 1,3 år højere end for den almindelige befolkning. Hvad er begrundelsen for, at man i Magistrenes Pensionskasse mener, at magistre lever længere end gennemsnitsbefolkningen? Specielt kan jeg se 2017, der overestimerer Magistrenes Pensionskasse med 2,6 år, hvor de i de efterfølgende år senere kun overestimerer med 1,3. Hvorfor

vurderer man for dem, der går på pension lige nu til at blive så meget ældre end hvad man ville forvente ud fra nogle proportionale estimater?

Per Delphin: Det, jeg godt vil ind på, det har noget med ansvarlige investeringer at gøre og der fylder klima jo rigtig meget, men også et punkt, der kan komme ind under det emne det er jo miljø og natur. Og jeg vil godt ligesom tage en case story op i form af et spørgsmål. Og så høre, hvad er MP's holdning til det moralske dilemma, som kunne følge af det, jeg nu vil sige. MP har jo som princip, at MP ønsker ikke, at vores investeringer forårsager alvorlig og langsigtet skade på miljøet og case story'en her den går ud på, at det franske firma Total vil bore efter olie tæt på et enestående koralrev ud for Brasiliens østkyst, og den nærmeste licensblok, den ligger kun 8 km fra revet. Det er altså Totals boreområde. Og det her Amazonrev og hele området omkring Amazonflodens udmunding, altså det er der, det drejer sig om. Det er ud for Amazonflodens udmunding, at man vil bore i Atlanterhavet. Det er hjem for hvad der er blevet beskrevet som en helt utrolig biologisk mangfoldighed og her lever søkøer og så kommer delfiner, kæmpeodder og havskildpadder og flere samfund af oprindelige folk, som lever langs kysten, er også afhængige af dette fantastiske økosystem. Og et olieudslip her vil være fuldstændigt katastrofalt for denne fantastiske og mangfoldige natur. Og så kommer casespørgsmålet, kan man kalde det. Altså, jeg vil jo lige som indledning sige, at jeg synes ikke, det er særlig sjovt at mine ganske vist beskedne pensionspenge altså skal investeres i et firma, der har tænkt sig at bore efter olie på meget dybt vand. Altså, Total det er netop et firma, som er ekspert i at grave på meget dybt vand og det roser de sig selv af på deres hjemmeside. Og de siger i øvrigt også, at der er gemt rigtig meget olie i området der. Mere end hvad der svarer til 400 mia. tønder olie, så det er bare med at få dem op. Men så er spørgsmålet, ville MP's screeningorganer reagere på sådan nogle planer, som Total nu har? Altså, det er ikke gået igennem endnu, men de venter på at få de brasilianske miljøtilladelser til at gå i gang med at grave. Så var det noget, som MP's screeningorganer ville ligesom råbe vagt i gevær over for? Eller er de kriterier, der ligesom er lagt ud, for hvad man kan acceptere som tilladeligt, er de kriterier ikke opfyldt? Er det noget, vi kan kalde hvad var det? Juridisk og et eller andet, som Egon kaldte det? Altså, kort sagt, er det noget, som er slemt nok til, at MP vil reagere på det? Miljømæssigt, naturmæssigt.

Rebecca Ettliger: Jeg har været meget glad for at se, at MP Pension har fået fokus på klima her det sidste år. Jeg er meget glad for, at det begynder at blive taget alvorligt. Jeg synes, det er spændende at se, at der er blevet rapporteret på denne her pulje på omkring - var det 5 milliarder? - som er blevet sat af til klimainvesteringer, men jeg har et spørgsmål, som går på de øvrige investeringer, fordi i mit hoved så er klima et utroligt tværgående emne. Jeg kan næsten ikke forestille mig investeringer, som ikke på en eller anden måde berører klima, så jeg er spændt på, hvordan man mainstreamer klimahensyn i de andre investeringer. Og det kunne være spændende både at høre kommentarer på det nu, men også at høre om det i de fremtidige beretninger, som jeg går ud fra, at der kommer på klima.

Formanden: Først til Erik Østergaard. Nu har jeg fået sedlen her med dine oplysninger omkring restlevetid, og der er helt rigtigt, at de ligger lavere end det, Danmarks Statistik opererer med. Der er restlevetiden højere for MP og svaret er, vi er sundere end gennemsnittet. Det er klart, at folk, som er medlem af MP Pension, som ikke har haft voldsom fysisk hårdt arbejde, som måske også har levet en anelse sundere end andre, jamen vi lever simpelthen længere og derfor skal pengene strække længere. Så den restlevetid, I kunne se i det forrige nummer af Medlemsnyt havde vi jo lavet en beregning over, hvad restlevetiden var for en 30-årig, en 40-årig og en 50-årig osv. Og det er så beregninger, som aktuaren Steen Ragn har været med til ligesom at inkorporere ud fra de påbud, vi får fra Finanstilsynet. Hvis man i en pensionskasse opererer med en urealistisk lav restlevetid, jamen så kommer de

efter os. Så siger de: Jamen, så er I jo ikke sikre på, at I har penge til det, I har lovet, så det er forklaringen på dit spørgsmål omkring restlevetid. Vi er sundere og vi lever længere. Men det koster penge.

Så svar til Per Delphin omkring de ansvarlige investeringer. Du starter med at sige, at det er et moralsk dilemma, og det er jeg helt enig med dig i, at det er, fordi hele din redegørelse om Total og de biologiske konsekvenser, som deres dybvandsboringer kan få på sigt, er helt klart bekymrende og så siger du, vil MP's screening opdage eller reagere på det? Det håber jeg sandelig, fordi i investeringsafdelingen sørger de jo netop for i forbindelse med investeringer på en række parametre, at de forskellige firmaer bliver screenet og selv om det er et moralsk dilemma og de måske ikke umiddelbart overtræder konventioner, jamen så er der da helt klart noget, som vi skal tage alvorligt, så når du spørger om, om vi så vil gå i dialog med dem, hvis ikke investeringsafdelingen gør det af sig selv, jamen så har jeg i hvert fald noteret det og vil bede dem om at gøre det enten direkte eller gennem vores samarbejde med Hermes, så jeg er sådan set helt enig. Man kan godt i forhold til firmaer, som ikke efter vores standard opfører sig ordentligt, gå i dialog med dem. Det er jo netop det, der er formålet med vores hensigtserklæring og vores Paris-aftale. Vi går i dialog med dem, forsøger at efterleve det, selv om de ikke overtræder konventioner, så det ligger sådan set i hele vores strategi for ansvarlig investering, så svaret er et tilsagn. Vi vil gerne gå i dialog i forhold til Total.

Og til sidst til Rebecca Ettliger, tak for rosen for klimadagsordenen. Det er noget, der optager os alle sammen meget, og vores klimarapport, og så siger du, jamen hvad så med alle de øvrige investeringer, fordi på en eller anden måde handler alle investeringer jo om klima og det er jo netop det, der er ideen i vores hensigtserklæring, det er, at vi fokuserer ikke kun på fossile brændstoffer, fordi det udgør så lille en del. Vi fokuserer faktisk på og tager det alvorligt, at den klimadagsorden og den hensigtserklæring er noget, som skal gælde for alle firmaer, så i forhold til de øvrige investeringer, som ikke direkte har med klima at gøre, jamen der skal det gennemsyre hele vores investeringspolitik og vores investeringsstrategi, at vi tager altså Paris-aftalen alvorligt.

Dirigent: Tak til formanden for besvarelse af spørgsmål, og jeg har én indtegnet taler igen. Erik Østergaard for tredje gang og desværre dermed sidste gang, og jeg vil foreslå, at vi lukker talerlisten af hensyn til tiden, når hr. Østergaards indlæg er færdigt. Det håber jeg, at forsamlingen vil respektere.

Erik Østergaard: Det er kun fordi jeg synes ikke, jeg fik fuld besvarelse på spørgsmålet. Jeg fik svaret. I regnearket kan man se, at Magistrenes levealder er 1,3 år højere i alle aldersgrupper, både dem, der bliver pensioneret i 2017, 2027, 2037 osv., men lige præcis dem, der bliver pensioneret i 2017, de har en ekstra levealder på 2,6 overestimering. Så hvad er forklaringen på, at man for dem, der går på pension i denne her aldersgruppe, lægger 1,3 år yderligere på i forhold til dem, der bliver pensioneret i fremtiden, hvor man kun lægger 1,3 år på i forhold til det, man skulle estimere. Det er som om, at man lige for en sikkerheds skyld synes, at dem, der går på pension nu, lige skal have ekstra levealder.

Formanden: Nu er du inde på så meget teknik, nu kigger jeg ned på dig, Steen, er det noget, du sådan på stående fod kan svare på det. Jeg ved ikke, om du kan måske gøre det lidt bedre end jeg kan?

Ansvarshavende aktuar Steen Ragn: Jeg er ansvarshavende aktuar for pensionskassen. Jeg kan forsøge, men det bliver meget hurtigt meget teknisk. Danmarks Statistik opererer med to tider, to former for restlevetider. Den ene det er den, man kan regne ud fra, hvordan befolkningen her og nu dør. Så er der den, som en given generation eller fødselsårgang kan forventes at få. Det er to vidt forskellige tal og det skyldes jo, at hvis vi f.eks. tager de nuværende 67-årige, jamen så vil de i modsætning

til deres ældre medborgere, så vil de opleve en forbedret levetid i løbet af deres restlevetid. Med andre ord, hvis vi tager årgang 67 og det er jo så dejligt nemt, det er den, der er født i 1950, den vil altså leve længere end den danske middelrestlevetid konstateret i 2016, så allerede der har vi en forbedringsfaktor. Som formanden sagde, så kan vi konstatere, ud fra alle vores data, at magistre i samtlige aldersklasser dør mindre end en tilsvarende gennemsnitlig forsikret bestand. Det betyder oversat, at I lever længere. Det skal vi indregne, både nu og i fremtiden, og det vil sige, det, vi har gjort, det er, at vi har lavet vores afstand til Danmarks Statistik, den er blevet estimeret, det er så den, du kan regne åbenbart til 2,6 år, og så skal vi fastholde den med en forventet udvikling de næste både 10, 20 og 30 og 40 år. Så derfor kan man altså ikke bare sige, at der er indregnet større eller mindre marginer i forhold til Danmarks Statistiks dødelighed. Den dødelighed MP anvender, den er estimeret nøjagtigt på de målinger, vi har på MP's egne medlemmer.

Dirigent: Det var så formandens svar ved aktuaren, og formanden ønsker også at supplere, værsgo formand

Formanden: Nej, det var nu ikke til det. Det var til det foregående spørgsmål omkring Total. Der har jeg lige fået en seddel herop fra investeringsafdelingen, at vi faktisk allerede er i dialog med dem omkring klimarisici og miljø.

Dirigent: Dermed er debatten udtømt, og jeg tillader mig at konstatere, at beretningen er taget til efterretning, og det gør jeg med forsamlingens tilslutning, medmindre der er nogen, der protesterer, og det er ikke tilfældet, så det er hermed gjort og tages til protokols.

Dagsordens punkt 3

Forelæggelse af Årsrapport 2016 med ledelsesberetning og revisionspåtegning til godkendelse

Dirigent: Dermed er pkt. 2 på dagsordenen afsluttet og fører os naturligt frem til pkt. 3, der er forelæggelse af årsrapport for 2016 med ledelsesberetning og revisionspåtegning til godkendelse. Som formanden nævnte indledningsvist, er direktør Jens Munch Holst forhindret af uopsættelige grunde. Derfor vil årsrapporten blive forelagt af CFO Bo Lund-Kristensen.

Bo Lund-Kristensen: Jeg vil gennemgå de væsentligste pointer fra årsrapporten 2016. I forlængelse af formandens beretning. Henset til dirigentens stramme styring af tiden, så skal jeg gøre det kort og kun omtale de væsentligste pointer i årsrapporten og det er tre forhold. Det er penge ind, det er penge ud og så er det årets resultat.

Hvis vi kigger på den første, nemlig venstre søjle, så viser den penge ind. Og den består af et investeringsafkast for 2016 på 7,9 mia. kroner svarende til 8,1 %. Og så består den af medlemmernes indbetalinger på 3,9 mia. kroner og samlet set er der altså kommet ca. 11,8 mia. kroner ind i 2016 til medlemmernes samlede formue. Den højre søjle viser penge ud. Den består af 1,2 mia. kroner i pensionsafkastskat, som vedrører investeringerne. Så består den af 2,9 mia. kroner i pensionsudbetalinger til vores pensionister og så består den af 58 mio. kroner i administrationsomkostninger. Når vi trækker penge ud fra penge ind, jamen så fremkommer så årets nettostigning i medlemmernes samlede formue og den er altså på 7,6 mia. kroner her i 2016 og jeg vover et øje og kalder det ganske tilfredsstillende.

Hvis vi kigger på den næste, som indeholder investeringsafkastet lidt mere delt op, så kan I se, at alle det, der hedder obligationskategorier og det er både de danske og udenlandske samt de udenlandske aktier og unoterede aktier, alle har givet flotte, positive afkast, hvorimod de danske aktier og i mindre grad klimarelaterede investeringer har trukket lidt ned i 2016. Som formanden også var inde på og som jeg nævnte tidligere, så udgør nettoafkastet altså 8,1 % og det placerer MP i den bedste ende af branchen.

Hvis vi kigger på figuren bag mig nu, den viser den anden del af penge ind, nemlig medlemmernes indbetalinger, de er illustreret ved den brune stiplede linje og det er den nederste, medlemmernes indbetalinger stiger og det skyldes en fortsat stigning i antallet af medlemmer. Helt naturligt. Og de er illustreret, antallet af medlemmer, ved den fuldt optrukne blå linje. I 2016 har væksten i antallet af medlemmer været på 5,2 %, og ca. en tredjedel af det kommer fra vores studenterundervisere. Vi forventer, at væksten i antallet af medlemmer vil flade ud over tid på grund af mindre årgange. Det, der hedder øget afgang fra pensionskassen, det vil sige personer, der skifter arbejde, og den ændrede struktur i vores medlemsbestand, det, vi altså kalder aldersfordelingen. Det vil betyde, at der sker en gradvis udfladning af indbetalingerne over tid. Tendensen kan allerede nu så småt ses, da afstanden mellem de to kurver bag mig gradvist vokser. Hvis vi vender blikket mod den væsentligste post under penge ud, nemlig udbetalinger til medlemmernes pensioner, så har de i 2016 været ca. 8 % stigende og jeg skal lige understrege, at de ca. 8 % ingen som helst relation har med førnævnte 8,1 % i afkast. Det er illustreret ved den brune stiplede linje. Denne stigning i udbetalingerne skyldes en tilsvarende stigning i antallet af pensionister, og det er illustreret ved den fuldt optrukne blå. Af de samlede pensionsudbetalinger til medlemmerne på de her ca. 2,9 mia. kroner kommer 368 mio. kroner direkte fra egenkapitalen. Det er det, der er jeres fælles formue og de her 368 mio. kroner er det, vi i daglig tale kalder tillægspensioner.

Over de seneste 5 år har vi set en vækst i antallet af pensionister med knap 9 % i gennemsnit pr. år og det er primært på grund af flere alderspensioneringer. Når vi ser på aldersfordelingen i pensionskassen, så viser den, at vi kan se frem til fortsatte og betydelige stigninger i pensionsudbetalingerne over de næste 5-7 år. Og lad mig understrege, at det er helt naturligt for en pensionskasse i MP's alder.

Den sidste ting, som jeg har med i dag, det er årets resultat og bestyrelsen foreslår, at årets resultat på 3.127.819 gode danske kroner overføres til egenkapitalen, der jo som tidligere nævnt er jeres fælles formue. Det var faktisk hvad jeg har valgt at tage med i dag. Hvis der er nogen, der har nogle mere tekniske spørgsmål, så vil jeg både være her i pausen og også bagefter.

Lige inden jeg går ned, så skulle jeg nok lige svare på spørgsmålet, der var tidligere omkring stigningen på side 24 i andre tilgodehavender. Det er under Koncernbalancen og jeg vil sige det på den måde, at sådan en balance her, meget kort, er jo et øjebliksbillede omkring nytår og populært sagt så er den stigning fra sidste år til i år udtryk for det, der hedder handelsafvikling. Og handelsafvikling er aktier og obligationer, der midlertidigt overvintres mellem den kategori, de kom fra, og den kategori, de skal ind til nede under det, der hedder andre tilgodehavender, så kort tid efter nytår vil de altså være tilbage, om man så må sige, hvor de hører hjemme, nemlig under aktier eller obligationer.

Dirigent: Tak til Bo Lund-Kristensen. Inden jeg åbner for debatten for årsrapporten for 2016, skal jeg gøre opmærksom på, at årsrapporten foreligger underskrevet af såvel bestyrelse som direktion, og at Deloitte har godkendt årsrapporten uden bemærkninger. Det kan I se af side 20-22 i årsrapporten,

hvor der ligeledes er en påtegning af den medlemsvalgte revisor. Med de ord åbner jeg debatten. Jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet?

Thomas Meinert Larsen: Tak for en spændende og oplysende økonomisk afrapportering. Det, som jeg bed mærke i, det var, at man ligesom valgte at gøre afkast op på forskellige investeringskategorier, og der blev bl.a. nævnt noget omkring klimainvesteringer. Så det vil jeg selvfølgelig gerne spørge lidt mere ind til. Det så ud som om, at sådan hvis man tog alle investeringsaktiverne eksklusive klimainvesteringer, så var der et positivt afkast. Hvis man tog klimainvesteringer, så var der et negativt afkast i indeværende år. Kunne I prøve at redegøre lidt for forsamlingen her, hvordan I definerer klimainvesteringer? Og måske også lidt om, hvad udgør de her klimainvesteringer i kroner og ører? Og hvis I ikke kan redegøre fyldestgørende for det her, så vil jeg gerne høre, om man på konkret henvendelse kan få de underliggende tal, som I har præsenteret, som åbenbart giver et negativt afkast på klimainvesteringsporteføljen. Det er selvfølgelig interessant at vide.

Leif W. Jensen: Jeg har to spørgsmål til noget med udgifterne i forbindelse med årsregnskabet. Det ene det er, hvor meget koster den der medlemsmodel, som man nu sætter i værk? Og nummer to, det er, de der 101,35 mia., man investerer i Afrika, hvor sådan præcist er de egentlig investeret. Nu har vi hørt noget om Mozambique, men jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor man ellers har investeret. I øjeblikket ved jeg jo f.eks. i Danske Invest og i Nordea Invest, at man simpelthen har trukket mange investeringer i Afrika ud på grund af det usikre og 2. man synes, at risikoen er for høj.

Kurt Ramskov Laursen: Jeg har et enkelt spørgsmål omkring, at jeg kan se af jeres investeringsoversigt, at investeringsandelen i ejendomme er for nedadgående, og det vil jeg gerne høre, hvad er begrundelsen for det? For at sikre et godt afkast, så skal man jo have en bred investering på forskellige ting og hvad er begrundelsen for, at I afvikler det med ejendomme?

CFO Bo Lund-Kristensen: Først svar til Thomas Meinert vedrørende det negative afkast på klimainvesteringerne. Det er således, at i 2016 var de samlede investeringer i klimarelaterede selvfølgelig mindre end de er i dag. I dag er de ca. 300 millioner kroner, og det vil sige, at sidste år var de lad os så sige ca. halvdelen. Nogle af investeringerne er gået bedre, end vi havde forventet. Andre er gået ringere. Samlet set er det jo så et negativt afkast på de her par procent og regner man det ud i millioner, så er det nede i et par millioner kroner, det drejer sig om, så det er småting, trods alt.

Et svar til Leif Jensen vedrørende udgifter til medlemsmodellen. Det er således, at den samlede investering til medlemsmodellen, der jo går ud på at gøre service for alle medlemmer bedre og mere nærværende, den er det, der svarer til 1.100 kroner pr. medlem. Og det er en investering, som bliver afholdt over en årrække på skal vi sige 4-5 år. Og der skal de der 1.100 kroner jo selvfølgelig fordeles ud over.

Og endelig et svar til spørgsmålet vedrørende ejendomsinvesteringerne. Det har jo været en ny strategi fra bestyrelsen tilbage fra 2012 at omlægge ejendomsinvesteringer, således at vi gik fra direkte ejede ejendomme, der gav et udfordret afkast til ejendomsfonde, som ikke bare ligger i Danmark, men i hele verden, og derfor fik vi med den overgang en bedre risikostyring og en bedre risikospredning og dermed også muligheden for et bedre afkast.

Dirigent: Det var således svarene og dermed er talerlisten udtømt. Jeg takker for en god debat. Jeg tillader mig at konstatere, på den baggrund, at årsrapporten er godkendt og dermed er pkt. 3 på dagsordenen afsluttet

Det fører os så frem til pkt. 4. Men først efter buffeten og vi har 30 minutter. Velbekomme.

[Pause og buffet]

Dagsorden punkt 4

Forslag fra bestyrelse og medlemmer

Dirigent: Velkommen tilbage til generalforsamlingen 2017. Vi var ved vejs ende på dagsordenens pkt. 3, og det fører os dermed ind i dagsordenens pkt. 4 som er forslag fra bestyrelsen og medlemmer. Der foreligger seks forslag til behandling under det her punkt. Det er to forslag fra bestyrelsen og fire medlemsforslag.

Forslag 1: Elektronisk kommunikation

Første forslag, Forslag nummer 1 handler om elektronisk kommunikation eller elektronisk indkaldelse og ordlyden kan ses bag mig, og den præcise ordlyd kan ses på side 4 i de fuldstændige forslag, som er udsendt, og forslaget lyder: Bestyrelsen foreslår, at indkaldelse til generalforsamlingen sker via pensionskassens hjemmeside. Medlemmer, der er tilmeldt e-Boks eller har oplyst pensionskassen en gyldig mailadresse eller tilsvarende digital kommunikation, vil indtil videre fortsat modtage indkaldelsen via elektronisk post. Bestyrelsen foreslår også, at medlemmer, der hverken er tilmeldt e-Boks eller har oplyst pensionskassen en gyldig mailadresse selv skal holde sig orienteret via pensionskassens hjemmeside. Relevante materialer vil på medlemmernes anmodning som udgangspunkt også fortsat sendes som brevpост, medmindre udsendelsen vil betyde en forholdsvis stor udgift og/eller at materialet ikke egner sig til at blive udsendt fysisk. Det er formelt et forslag til ændring af vedtægten med ændring af § 4, § 10 og § 24, der er ikrafttrædelsesbestemmelsen. Med de ord giver jeg ordet til formanden, der vil motivere forslaget. Værsgo, formand.

Formanden: Jeg skal lige kort begrunde det. Vi har jo allerede vedtaget, at vi sender materiale ud via e-Boks. Samtidig er vi rigtig glade for, at vi har faktisk fået 70.000 e-mailadresser fra jer, hvor vi så også kan sende materiale og sende oplysninger ud, så det her forslag skal sådan set kun ses i forlængelse af det, vi var inde på før, at der findes de der 3-4.000 medlemmer, som typisk kan være nogen, som har forladt Danmark, som bor i Australien og USA, som ikke har e-Boks, og som heller ikke har opgivet en e-mailadresse, som måske bare har nogle få penge stående i kassen, så derfor og hver gang vi skal holde generalforsamling og sende 3-4.000 breve ud der, har vi fundet, at den udgift kan vi godt spare. Man kan fortsat, hvis man er interesseret, enten opgive sin e-mailadresse eller bede om at få det tilsendt, så med de få bemærkninger håber jeg, at I vil bakke op om det.

Dirigent: Ændringerne konkret i vedtægterne er at finde på side 5 og 6 i det fuldstændige forslag. Jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet i den anledning? Det er der. Det er Mette B. Poulsen.

Mette B. Poulsen: Jeg vil bare henstille til bestyrelsen, at jeg synes, det er en rigtig god ide, og det er vejen frem, men at det ikke er undtagelsesfrit. Selv de offentlige myndigheder har indset, at der er mennesker, der ikke er i stand til at bruge e-Boks. Vi bliver alle sammen gamle, og vi har lige fået at vide, at vi bliver rigtig gamle, og måske kan vi en dag ikke læse eller vi kan ikke betjene vores computere. Det må være en mulighed, at man kan meddele kassen, at man ønsker fortsat at få brevpост, så det synes jeg på en eller anden måde, det skal ikke være undtagelsesfrit og det synes jeg ikke den formulering, der er lagt, giver mulighed for.

Leif W Jensen: Grunden til, at jeg tager ordet, det er, at for det første, at vi hidtil har sørget for, at alle uanset om de havde e-mail, boks eller hvad pokker de havde, fik en meddelelse om, at der var generalforsamling, og der vil jeg foreslå, at man så offentliggør i to landsdækkende aviser. Det er ikke nok via de der medlemsblade for de der fagforeninger, hvornår og hvor generalforsamlingen bliver afholdt og telefonnummeret til pensionskassen, sådan at man kan ringe og tilmelde sig og så eventuelt få i hvert fald selve generalforsamlingens dagsorden tilsendt. Så det er altså mit forslag, det er, at man tilføjer det til bestyrelsens forslag, nemlig om at man på den måde så kan komme i kontakt med folk, der ikke har e-mail eller evt. store problemer med at betjene det med e-mail.

Dirigent: Tak til Leif Jensen. Det er et egentligt forslag, der stilles og formanden ønsker ordet.

Formanden: Til Mette B. Poulsen med hensyn til dit spørgsmål, så står der faktisk i forslaget, at materialet vil på medlemmets anmodning som udgangspunkt også fortsat kunne udsendes som brevpост. Så hvis man ikke bliver i stand til at åbne sin e-mail eller gå på e-Boks, så kan man tage knoglen og ringe over til MP og sige: Jeg vil gerne have det på post, så det ligger stadigvæk i forslaget.

Det andet forslag fra Leif Jensen med at offentliggøre det i landsdækkende aviser, det tror jeg ikke på har nogen effekt. Alle, der sidder i salen her, og alle, der følger med, er jo på deres e-Boks for at få offentlige breve. Og derfor kan man jo se, at der kommer en annonce i Politiken og Jyllands-Posten, det tror jeg simpelthen vil være spild af penge, så det vil jeg opfordre til, at man ikke tager til efterretning. Den anden metode her, jeg mener, at alle er så velorienteret om, hvor og hvornår der skal være generalforsamling via den kommunikationsform, vi har, så jeg vil igen opfordre til, at vi stemmer for bestyrelsens forslag.

Anne-Grethe Ragborg: Jeg kan tilslutte mig den første taler. Jeg synes, det må være småpenge for pensionskassen at sende til de få mennesker, som især er gamle, som ikke har nogen e-mailadresse, som ikke har en e-Boks. Så derfor synes jeg, at man automatisk skulle sende til de folk papirinformation hvis de ikke har en e-mail eller en e-Boks, så går de heller ikke ind på jeres hjemmeside. Det var bare mit forslag. Jeg synes pkt. 3 bør omformuleres.

Dirigent: Er der andre, der ønsker ordet under det her punkt? Der er to forslag til tilføjelser. Det første forslag går på, at der i det nuværende forslag, tilføjes "i to landsdækkende aviser". Det er Leif Jensens forslag. Jeg skal høre, om det er et officielt forslag, som ønskes sat til afstemning? Der nikkes, så der foreligger et forslag, der hedder "sker ved annoncering på pensionskassens hjemmeside og i to landsdækkende aviser." Det må være den tekniske tilføjelse, ikke? Så det er et ændringsforslag. Der var to andre talere, der stillede forslag om at der fortsat kunne fås sendt materialet pr. e-mail. Det svarede formanden, og var det tilstrækkeligt svar til, at der ikke stilles et egentligt forslag? Er det tilstrækkeligt til spørgerne? Det er ikke et forslag? Hvis ikke jeg hører andet, så tillader jeg mig at tage det som udgangspunkt. Godt. Det er tilfældet.

Der foreligger et forslag fra bestyrelsen, som er det optrykte og et forslag fra Leif Jensen, som er et ændringsforslag om fortsat indkaldelse i to landsdækkende aviser. Vi går til afstemning og det første punkt, vi skal afstemme om er Leif Jensens forslag, det er spørgsmålet om, hvorvidt der skal tilføjes "to landsdækkende aviser", og hvis man stemmer for, stemmer man ja, og hvis man stemmer imod, stemmer man nej. Er VP parat til, at vi starter?

Og det er ændringsforslaget, vi stemmer om.

Har alle haft mulighed for at afgive deres stemme? Det lader til at være tilfældet. Så er afstemningen afsluttet. Og vi får et resultat.

Så får vi resultatet, og der er 76, der stemmer for, og der er 927, der stemmer imod. Der er blanke og der er også ikke afgivne stemmer, men det er et almindeligt flertal, der afgør et ændringsforslag, og derfor er ændringsforslaget faldet.

Det bringer os så tilbage til bestyrelsens forslag, som det foreligger i den oprindelige ordlyd og det er det, der nu sættes til afstemning. Og jeg skal gøre opmærksom på, at da det er en vedtægtsændring, så kræver det efter § 20, stk. 1, i vedtægterne, at beslutningen er kun gyldig, hvis den tiltrædes af to tredjedele af de afgivne stemmer og det vil altså sige, at der skal opnås et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer, og det betyder også, og vær opmærksom på, at blanke stemmer indgår i de afgivne stemmer, og det betyder, at hvis man stemmer blank, så stemmer man de facto imod. Så blank er lig med imod, fordi det er af de afgivne stemmer. Med de ord skal jeg høre VP, om vi er klar til at starte en afstemning? Det er vi, og så starter vi en afstemning og det giver sig selv, at for på knappen til venstre, det er, hvis man støtter forslaget. Og imod det er hvis man ikke støtter forslaget. Og vi stemmer.

Og resultatet er her. For er 994, imod er 53, 13 blanke, og det betyder, at 93,77 % af de afgivne stemmer stemmer for. Dermed opfyldes kravet, som jeg nævnte, i vedtægtens § 20 og dermed er forslaget vedtaget, så bestyrelsens forslag, som skitseret i fuldstændige forslag, er vedtaget.

Forslag 2: Bemyndigelse til bestyrelsen om korrekturændringer o.l.

Dirigent: Det fører os frem til næste forslag under pkt. 4. Forslag 2, og det er en bestemmelse eller en regel om, at bestyrelsen anmoder generalforsamlingen om bemyndigelse til dels at foretage ændringer af redaktionel karakter i vedtægterne og pensionsregulativet, og dels at foretage ændringer i forslagene, hvis myndighederne måtte kræve det. Ændringen er alene af redaktionel karakter og f.eks. ændringer af paragrafnumre og/eller paragrafhenvisninger, korrektur, rettelser og lignende og det er et forslag magen til et, man har haft på tidligere års generalforsamlinger og det kræver således, at myndighederne kræver det, for at man kan bruge denne bemyndigelse. Jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet vedrørende forslaget?

Peter Vogelius: Jeg har et rent opklarende spørgsmål. Der står her i forhold til ændringerne: "og dels at foretage ændringer i forslagene, hvis myndighederne måtte kræve det." Skal det forstås sådan, at man i indkomne forslag fra medlemmerne kan foretage ændringer fra bestyrelsen, eller hvem foretager disse ændringer? Hvad går det ud på? Kunne vi ikke få en nøjere forklaring af det?

Formanden: Nej, det har ikke spor at gøre med forslag fra medlemmerne. Det er en ren formel bestemmelse, som vi har stemt om ved samtlige generalforsamlinger tidligere. Det er for, hvis der kommer krav fra Finanstilsynet om, at der skal ændres noget af redaktionel karakter i paragraffer, at så kan vi spare den million på at indkalde generalforsamlingen på at vedtage det. Der ligger intet som helst politisk eller indholdsmæssigt. Det er en rent praktisk foreteelse, som vi har stemt igennem ved alle generalforsamlinger.

Dirigent: Tak til formanden. Jeg håber, det var svar nok til Peter Vogelius. Jeg skal høre, om der er andre, der ønsker ordet? Det lader ikke til at være tilfældet. Jeg tænker, at jeg kunne prøve med håndsoprækning og se, om der er nogen, der er imod det her forslag. Jeg fornemmer heroppefra, at det ikke møder megen modstand. Der er én dernede.

Rie Rasmussen: Jeg tænker, at det er ordet "forslag" i forslaget, som forvirrer, for derved kan bestyrelsen foretage ændringer i forslag. Altså, en ting er, at I kan foretage korrekturændringer i vedtægterne, hvis der skal flyttes et komma, men det er ikke det, der står.

Formanden: Det, der står og menes med forslaget er forslag til ændringer, og sådan har vi haft formuleringen tidligere, og der er ikke nogen, der snyder jer på nogen områder. Det er af rent redaktionel og praktisk karakter. Jeg synes, vi skal videre til debatten omkring det, der er væsentligt.

Dirigent: Et redaktionelt forslag for at imødekomme Rie Rasmussen er i stedet for ordet "forslagene", kunne man skrive "disse", så der står "dels at foretage ændringer i disse, hvis myndighederne måtte kræve det", for så henvises der til forudgående indskud "dels at foretage ændringer af redaktionel karakter i vedtægter og i pensionsregulativer".

Må jeg tage det som udtryk for forsamlingens tilslutning? Det lader til at være tilfældet. Så konstaterer jeg, at forslag 2 er vedtaget, med denne redaktionelle ændring.

Forslag 3: Fremlæggelse af redegørelse for investeringen i Ematum

Dirigent: Det fører os frem til Forslag 3, og derved tager vi hul på medlemsforslagene, og det er et forslag om redegørelse for investeringen i Ematum. Forslaget er at finde i de fuldstændige forslag og lyder: "Generalforsamlingen opfordrer MP Pension til at fremlægge en fyldestgørende redegørelse for investeringen i det mozambikanske firma Ematum samt MP Pensions planer for at håndtere udfordringerne forbundet hermed i tråd med sit ansvar under de internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsførelse. Jeg kan oplyse, at forslagsstillerne er angivet på side 7, og at forslaget af bestyrelsen anbefales til at blive vedtaget. Der er en forslagsstiller, der vil motivere forslaget og det er Ole Stage, værsgo.

Ole Stage: Mange tak. Jeg vil godt motivere, hvorfor vi stiller forslag om en redegørelse for Ematum-sagen og måske så lige sige, vi er et netværk, som kalder os Kritiske Pensionskunder. Vi har oprettet en hjemmeside. Vi bliver ved med at følge denne her slags sager i forhold til MP Pension, blandt andet.

Hvad handler denne her Ematum-sag om? Den handler om, efter vores mening, en alvorlig forbrydelse med konsekvenser for rigtig mange mennesker. Bagmændene, de egentlige forbrydere, det er en kreds omkring den tidligere præsident i Mozambique, Armando Guebuza. Den kreds besluttede, at den ville have rådighed over en masse penge, en masse penge, som den ville bruge bl.a. til militært udstyr, sikkerhedsudstyr og til andre ting, som den fandt, som den selv syntes var gode formål, måske i deres egne lommer. Vi ved det ikke rigtigt, men vi har stærke mistanker. De gjorde så det, at de oprettede nogle firmaer, som lånte en masse penge og så fik den mozambikanske stat til at garantere for de her lån. Så har man flyttet en masse penge over i nogle firmaer, hvor der ikke rigtigt er nogen kontrol. Den mozambikanske finansminister garanterede for de her lån, hvilket var i strid med den mozambikanske forfatning. Ematum var et af de tre firmaer og i Ematum lånte man 850 millioner amerikanske dollar. Rigtigt mange penge for et fattigt land. Det gik rigtig, rigtig galt for Ematum. Man påstod, det var et fiskefirma, der skulle fange tun, og man brugte ganske vist 11 % af alle de penge, man lånte, til at købe fiskerbåde for, men de fleste penge fandt andre veje. De blev simpelthen til militært udstyr og andre ting. Man lavede en forretningsplan for det her Ematum. En forretningsplan, som var

lidt tal ud af den blå luft og op af en hat. En forretningsplan som var vildt urealistisk. Man fangede aldrig mere end 2 % af den planlagte fangst. Priserne, som man budgetterede med, var fem gange højere end verdensmarkedspriserne på tun. Så det har ført til, at det her firma er bankerot, bådene ruster i havnen, de ansatte får ikke deres lån og ja, det er en meget sørgelig historie, når man tænker på, at det er et fattigt land, der bruger sine penge på den måde.

Hvad er så følgerne af denne her historie? Ja, følgerne er, de har været ganske alvorlige for Mozambique, for økonomien og befolkningen og det er bl.a. fordi Den Internationale Valutafond de er blevet rigtig gale i skralden og sagt, nu vil vi ikke lege med mere. De har lagt Mozambique på is. De bilaterale donorer har også lagt Mozambique på is. Det vil sige, landet kan ikke få lån længere. Og det har haft meget alvorlige økonomiske konsekvenser, bl.a. så har Metical'en, den mozambikanske valuta, den er faldet ret kraftigt, og jeg tror ikke, jeg behøver at gå så langt længere ind og fortælle, at det selvfølgelig har været ret alvorligt for den mozambikanske befolkning.

Hvem er så de involverede i denne her investering ud over os, og hvad har vores rolle været? Ja, vi har haft nogle griske banker. Credit Suisse og den russiske statsbank VTB. Det var dem, som udbød obligationerne i Ematum i 2013. Og det var dengang, at MP Pension købte for 41 millioner dansk kroner. Der er en lille fejl i vores planche. Det er 41, ikke 42, som der står her. I 2016 så trådte statsgarantien i kraft. Ematum var bankerot og virksomhedsobligationen blev ombyttet til en statsobligation med udløb i 2023. I indeværende år i januar måned, så gik Mozambique i betalingsstandsning, da man skulle betale renterne på Ematum-lånet, så man sig ude af stand til det. Og i dag har Mozambique en kreditværdighed, en kredit-rating, som er lavere end Venezuelas. Ganske alvorligt.

Nu vil vi gerne have afklaret, hvordan MP Pension blev involveret i denne her ganske beklagelige sag. Hvor hoppede kæden af? Hvem er aktørerne? Hvem har lavet fejl? Credit Suisse og VTB. Der er stærke indikationer for, at de ikke har fortalt sandheden. Der er meget stærke indikationer. Vi ved det ikke rigtigt præcist. Jeg har aldrig set det der prospekt. Jeg kunne godt tænke mig at se det der prospekt. Men der er det jo helt garanteret ikke fortalt, at statsgarantien var ulovlig. Det burde VTB og det burde Credit Suisse jo have afklaret. I øjeblikket er der en sag i gang mod Credit Suisse og VTB fra de engelske myndigheder, fordi det er deres London-kontorer, som har udstedt denne her obligation. Lad os se, hvad der bliver ud af det. Så er der en screener, som har screenet det her. Det lader til, at de heller ikke har gjort deres arbejde. Der er nogle så åbenlyse ting, som ikke var i orden og som de skulle have fundet ud af. Vi håber, at den der sag kan blive – den her sag kan blive fuldt belyst, så vi kan finde ud af, hvad der er gået galt. Jeg kan se, tiden er gået. Tak.

Dirigent: Tak, Ole Stage. Bestyrelsen anbefaler at stemme for, og formanden motiverer indstillingen. Værsgo, formand.

Formanden: Jeg vil starte med at slå fast, at vi gerne vil udarbejde den redegørelse, som forslagsstillerne beder om. Vi vil også godt tage ved lære af den her sag og er parate til at uddybe den redegørelse, som vi allerede har lavet og som blev lagt på vores hjemmeside i forbindelse med Magisterbladet og Informations omtale af sagen i februar måned. Jeg har også nævnt, at vi har haft forslagsstilleren Ole Stage inde til en dialog. Så vi lægger os ned og siger, at det er en beklagelig sag. Men da vi gik ind i den, var vi ikke lige som de andre investorer opmærksomme på det. Investeringen var klassificeret som en statsobligation, og Mozambique er ikke på listen over de lande, som vi ikke må investere i. Så på den måde er den ikke i strid med vores retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Efterhånden som uhensigtsmæssigheder og svindlen blev klarlagt, så har vi selvfølgelig nedbragt vores investering fra de oprindelige 41 til de 5 millioner, som det er på i dag. Jeg var også inde på tidligere i min beretning, at når vi investerer i de her udviklingslande som Mozambique og andre såkaldte emerging markets, så sker der ting og sager, institutionelle og politiske forhold, hvor midlerne desværre ikke bliver brugt efter hensigten.

Jeg mener, at vi kan lære noget af den her sag, og som sagt vil vi gerne udarbejde den her redegørelse, I får, i samarbejde med forslagsstillerne. Så andet kan vi sådan set ikke gøre end at beklage. Du var så inde på, om screeningen, om vi ikke burde have vidst det på forhånd. Jamen der kan jeg sige, at investeringen er foretaget gennem nogle af vores internationale managere, og vi så ikke nogen faresignaler på det tidspunkt, og der var heller ikke noget i screeningsprogrammet, der viste de ting, som skete efterfølgende.

Så med de bemærkninger vil vi selvfølgelig udarbejde den redegørelse, og jeg vil godt lige knytte et par mere personlige kommentarer til jeres begrundelse for forslaget. Der skriver I, at den debat, vi har haft i Magisterbladet, at jeg har givet ufuldstændige og henholdende svar. Det beklager jeg, hvis I opfatter det sådan. Jeg har forsøgt mit bedste i forbindelse med kommunikationsafdelingen at svare på spørgsmålene, og det I ønsker uddybet, arbejder vi videre med, så vi kan undgå en lignende situation i fremtiden.

Så kan jeg heller ikke undlade lige at komme med et par bemærkninger om pressens dækning af sagen. Jeg vil nødtigt sådan fremstå som Trump-agtig og gå til angreb på pressen, men jeg kan alligevel ikke undlade at bemærke, at den artikel, der kom i Information, som startede sagen, der stod der, at formanden havde ikke ønsket at udtale sig. Jeg vil bare sige, alle de journalister som ringer til mig, og det er mange – jeg har lige talt længe med Politiken i går og skal tale med Information her efter mødet – jeg udtaler mig altid. Jeg tror, der er sket en misforståelse. Vi sendte sammen med kommunikationsmedarbejdere en redegørelse for sagen, hvad jeg ville udtale mig, men jeg har altså ikke nægtet at udtale mig. Det gør jeg altid. Magisterbladet valgte så ikke at ringe til mig. De skrev så, at Danske Bank havde i modsætning til MP nedbragt deres investering. Hvis man nu havde ringet til mig, så kunne man have fået at vide, at i februar havde vi nedbragt den til 7 millioner, og nu har vi altså nedbragt den til 5 millioner. Så det er bare for sådan at sige personligt at alle, der ringer til mig som journalist, stiller jeg selvfølgelig op og svarer, også på kritiske spørgsmål. Det gælder journalister, og det gælder også jer. I kan se i MedlemsNyt, at man altid er velkommen til at henvende sig til mig, og I får altid svar.

Dirigent: Tak til formandens motivation af bestyrelsens anbefaling. Jeg skal høre, om der er andre, der ønsker ordet? Det lader ikke til at være tilfældet. Kan jeg tage det som udtryk for bred opbakning i forsamlingen til forslaget? Og dermed at der faktisk ikke er nogen, der vil stemme imod?

Det lader det til. Så tillader jeg mig at konstatere det og føre det til protokols.

Forslag 4: Tilføjelse til MPs investeringspolitik om at efterleve forskellige retningslinjer

Dirigent: Dermed er vi fremme ved næste punkt under punkt 4, som er et medlemsforslag, og det er forslag nummer 4. Det er et forslag stillet af en medlemsgruppe, som er angivet side 9 i de fuldstændige forslag, og det lyder: "MP Pension tilføjer til sin investeringspolitik, at pensionskassen stræber ef-

ter at efterleve FNs retningslinjer for virksomhedens menneskeretsansvar UNGP og OECD's retningslinjer for multinationale selskaber og er åben om, hvordan og med hvilken effekt disse retningslinjer implementeres på basis af en implementeringsplan og en årlig afrapportering om dens implementering forud for generalforsamlingen". Som det fremgår af side 11 i de fuldstændige forslag, så anbefaler bestyrelsen, at der stemmes for forslaget. Så vidt jeg forstår, er det en Vibe Johnsen, der vil motivere forslaget på forslagsstillernes vegne. Velkommen.

Vibe Johnsen: For det første så vil jeg sige, at vores forslag det udspringer i høj grad af det første forslag omkring Ematum, hvor vi stødte på de her problemer omkring det, som vi opfattede som en vis lukkethed, ikke så meget åbenhed, som vi kunne tænke os, og vi ville godt have, at der kom læring, at det i andre investeringer kunne få nogle konsekvenser, det som vi var startet ud med. MP har allerede tilføjet FN's overordnede retningslinjer i relation til ESG og menneskerettigheder, det der man kalder Global Compact, men mangler stadigvæk at indarbejde mere specifikke principper, som er vedtaget af FN's menneskerettighedsråd og OECD i forhold til specielt virksomheders rapportering og ansvar. Så det er blandt andet vores forslag, og vi ser ligesom, at på klimaområdet er MP Pension jo heldigvis allerede fremme i skoene i forhold til andre pensionskasser, og vi vil godt have, at MP Pension også på det her område med ansvarlighed bliver et godt eksempel til efterfølgelse for andre pensionskasser. En frontrunner.

Vi ser, at der er et generelt behov for mere differentieret information. Det som rækker ud over det, vi blandt andet kunne finde på hjemmesiden, som er de børsnoterede investeringer. Da vi startede med Ematum, så ledte vi jo straks der, og der kunne vi jo ikke få noget, for de er ikke børsnoterede. Vi vil godt have mere fokus på de nye markeder, information, rapportering om de nye markeder. Unoterede firmaer og højrisiko og kontroversielle investeringer. Samtidig så synes vi jo, vi kan lære ikke bare af de gode historier, som vi ser en del af på hjemmesiden for eksempel, men også af Ematum og andre, der går den gale vej. Vi ser også et behov for forbedret kommunikation. Vi synes allerede der er sket en masse her i de her måneder, vi har været på, og den her reelle og konstruktive dialog. Derudover så ser vi et behov for mere detaljeret og systematisk rapportering. Og vi tænker, vi har jo ikke sådan så fuld indsigt i data og den slags. Det er MP Pension, som har de forskellige data, men hvor kunne man hente den her inspiration til forbedret information, rapportering og så videre. Og det har vi fundet blandt andet i en brancheanalyse foretaget af MS, de norske kommuners landsforenings pensionskasse, som hedder KLP, og en hollandsk bank, som også laver mere detaljeret rapportering, som man godt kunne bruge som inspiration. Vi ser ikke det som vores opgave, men altså som MP Pension kunne lade sig inspirere af i det her.

Hvis forslaget vedtages, ser vi frem til en situation ved generalforsamlingen næste år, hvor MP har integreret de specifikke retningslinjer. De hedder UNGP og er fremsat, som jeg nævnte, på FNs menneskeretsråd og OECD i grundlaget for de ansvarlige investeringer. Det er en strategi og implementeringsplan for efterlevelsen af retningslinjerne, udvidet rapportering om de her unoterede og højrisiko kontroversielle investeringer i forhold til krænkelse af menneskerettighederne og andre af principperne. Og i forlængelse heraf og i forlængelse også af den dialogsession, vi havde her før generalforsamlingen, synes vi, at den udvidede rapportering den skal inkludere i hvert fald Ematum, Vestbreden, Vestsahara og investeringer i fossile brændstoffer og menneskerettigheder, for eksempel noget relateret til olieinvesteringer i USA. Jeg ved ikke, om det vil være frivolt og også sige, at der blev jo også nævnt tobak. Det kunne jo godt være, at det var en af de her kontroversielle investeringer.

Og det sidste det er ligesom fagforenings, den konstruktive dialog, ikke? Ja, tak.

Dirigent: Tak for indlægget. Vibe Johnsen. Og det var motiveringen for forslag 4 under punkt 4.

Og bestyrelsen anbefaler, at der stemmes for, og jeg giver ordet til formanden til motivering herfor.

Formanden: Vi vil også gerne støtte det her forslag. Det er egentlig ret nemt, fordi de retningslinjer, som bliver nævnt, dem har vi allerede integreret i vores retningslinjer for ansvarlige investeringer. I nævner specifikt FN's retningslinjer for virksomheders menneskerettighedsansvar, UNGP, og OECD's retningslinjer som to af de vigtigste dokumenter. Anbefalingerne tager begge udgangspunkt i FN's verdenserklæring om menneskerettigheder, og de er i forvejen omfattet af MP Pensions retningslinjer for ansvarlige investeringer. Og som sagt så screener vi jo hvert kvartal vores investeringsunivers for netop at se, om der sker krænkelse af menneskerettigheder. I kan også i vores ESG-rapporter på hjemmesiden se helt konkret, hvilke firmaer og hvilke lande vi har ekskluderet.

Anbefalingerne de nævner eksempler på selskaber, på politikker på menneskerettighedsområdet og hensyn til menneskerettigheder skal være forankret i selskabernes højeste ledelsesorganer og de skal fastsætte forventningerne til selskabernes forskellige samarbejdspartnere, disse politikker skal være ordentligt forankret i virksomheden, og at der etableres de relevante undersøgelses- og kontrolmekanismer og at selskaber generelt skal være transparente. Det er nogle tiltag og nogle måder, hvorpå man kan implementere de her menneskerettigheder i virksomhederne. Så derfor er anbefalingerne meget velegnede, og vi vil meget gerne bakke op om dem. Og som sagt har vi allerede anvendt principperne og for at være sikre på, at vi holder ord, jamen så lover vi så også, at vi skriver dem eksplicit ind i vores retningslinjer for ansvarlige investeringer, sådan så vi skriver: Pensionskassen stræber efter at efterleve FN's retningslinjer for virksomheder og menneskerettighedsansvar (UNGP) og OECD's retningslinjer, og på vores hjemmeside vil vi så også offentliggøre statistikker og dialoger over vores afstemninger på generalforsamlingen. I kan også se i vores ESG-rapport, som vi udgiver hvert år, netop de statistikker og hvordan vi har stemt.

Vi vil så selvfølgelig gerne være mere åbne i forhold til, hvordan vi får implementeret de her ting, og vi vil også gerne rapportere om det. Men jeg er nødt til også at sige, at nu har I i bemærkningerne til forslaget skrevet 8 punkter ned her som eksempler på ting, der kunne være relevante. I havde også på den sidste planche en hel række punkter, som kunne være relevante at rapportere ud fra. Jeg vil bare sige med det samme, vi vil gerne være åbne, og vi vil gerne rapportere, men at det jo selvfølgelig også er et spørgsmål, en vurdering omkring omkostninger ved at lave meget fyldestgørende rapporter, hvis man hver gang, enkelte medlemmer henvender sig om en konkret investering, hvis vi skal anvende kolossalt mange ressourcer i investeringsafdelingen på det, jamen så skal vi nok have ansat dobbelt så mange i investeringsafdelingen, eller også så kan de folk, som sidder der, ikke beskæftige sig med det, de er sat til, nemlig at forvalte vores penge. Så jeg vil gerne give tilsagn om, at vi vil gerne være så transparente, og vi vil gerne rapportere, men at der selvfølgelig også bliver nødt til at ligge en vurdering af, hvor mange ressourcer vi kan afsætte til hver enkelt af de anmodninger, der kommer om rapporteringer. Og det var for øvrigt, det glemte jeg at sige før, det var for øvrigt også baggrunden for mit, i forhold til det forrige forslag om Ematum, hvor jeg i første omgang svarede i Magisterbladet, at det var voldsomt ressourcekrævende og derfor ikke kunne efterkomme det. Da der så kom mediedebat om det, og I rejste forslaget, så gjorde vi det selvfølgelig. Så jeg vil bede jer om at have forståelse for, at der selvfølgelig ligger en prioritering af ressourcerne. Men ja til forslaget, ja til rapporteringen og ja til mere transparens.

Dirigent: Tak til formanden. Jeg skal høre, om der er andre, der ønsker ordet under det her punkt? Det er der og værsgo Peter With.

Peter With: Jeg synes, at det er et rigtig udmærket forslag, og det er rigtig fint, at vi blandt medlemmerne har fået en kreds af kritiske investorer, som følger de her ting ganske tæt. Og jeg er glad for, at bestyrelsen bakker op omkring forslaget. Det, jeg gerne vil tilføje, er, at man kan få det indtryk, at det er meget risikabelt at bevæge sig ud på de der emerging markets, det er der, der er store gevinster, det er der, der er stor risiko. Jeg vil gerne slå et slag for, at man ikke holder sig tilbage for at løbe den risiko. Jeg synes, at det er vigtigt, at pensionskassens ressourcer kommer ud og arbejde, fordi der er et kæmpe behov for investering også i verdens fattige lande. Men det kræver så også, at man i pensionskassen opruster, sådan så man er i stand til seriøst at vurdere de investeringer for at skille fup og fidus fra og finde dem, der giver god mening. Og det er det her initiativ et element i at gøre, og jeg synes, at det er vigtigt ligesom at følge op og sige, at ud over man ligesom slutter sig til de her principper, man skal følge, så må man også sikre sig, at man får en kapacitet til at implementere det. Så derfor er det også positivt at høre, at I gerne vil rapportere på det.

Så vil jeg gerne følge op også på den diskussion, vi havde tidligere, fordi i den begrundelse, som Vibe Johnsen kom med, der blev også nævnt eksempler på investeringer i tobak, investeringer i våben, investeringer i Vestsahara for eksempel. Og det er ting, som går lidt ud over de her principper. Jeg vil gerne holde fast i den her diskussion, som jeg rejste før. Du understregede, at vi ikke som generalforsamling kan pålægge bestyrelsen at gøre noget bestemt. Men vi kan opfordre bestyrelsen til det. For to år siden havde vi sådan en situation, hvor der var et flertal på generalforsamlingen, som bad bestyrelsen om at afvikle kulinvesteringer og holde sig fra risikable fossile investeringer i Arktis og så videre. Der valgte bestyrelsen at sige nej, det vil vi ikke rette os efter. Så vi har altså den her diskussion mellem medlemskredsen og mellem bestyrelsen om, hvordan vi skal forvalte de etiske principper. Skal vi følge den linje, som du har lagt op til, at vi kun henholder os til, hvad der er lovligt og relateret til konventioner, eller kan vi som medlemskreds i foreningen lægge nogle snit og nogle retningslinjer, som vi vil opfordre bestyrelsen til at følge? Og det kan vi selvfølgelig. Og det egentlige sted hvor vi kan sikre os, at det sker, det er når vi skal vælge nye medlemmer til bestyrelsen. Og det vil sige, at jeg vil opfordre til, at når vi skal have valgt nye medlemmer til bestyrelsen her i løbet af resten af det her år, at vi beder kandidaterne være klare på, om de støtter den linje, vi har nu, som siger, at det er kun det, der handler om love og konventioner, vi skal følge op på, eller om bestyrelsesmedlemmerne vil acceptere at lytte til generalforsamlingens anbefalinger til, hvor går de røde linjer på de etiske spørgsmål.

Formanden: Jeg vil gerne kommentere på det. Jeg er helt enig med dig i den første del med hensyn til rapportering og screening og så videre, det skal vi afsætte ressourcer til, og det skal vi blive bedre til, og vi skal lære af de sager, vi har været igennem. Det andet principielle spørgsmål du rejser, jamen det er jo spørgsmålet med kompetencen mellem generalforsamlingen og medlemmerne. Og der er det helt klart, at der er jo en stor kreds, som er meget engageret i de her klimaspørgsmål, som er engageret i også fra de her to forslag, investeringer, som politisk kan være lidt betændte. Det har jeg stor respekt for, og det lytter vi meget til i bestyrelsen. Men samtidig er det jo sådan, at vi er en stor forsamling her, og vi er mange, som har mange holdninger. Det, jeg er nødt til, det er jo at sige, men jeg repræsenterer jo altså 120.000 medlemmer og deres interesser. Ikke fordi jeg vil underkende generalforsamlingen, men generalforsamlingen, som du siger, kan anbefale bestyrelsen, og så tager vi det med hjem og diskuterer det. Det er rigtigt, at for to år siden havde vi et forslag, som gik bestyrelsen imod. Sidste år fik bestyrelsen så flertal. Men som sagt er det jo en samlet vurdering, som vi tager i bestyrelsen omkring vores investeringsstrategi.

Dirigent: Jeg skal høre, om der er andre, der ønsker ordet under det her punkt? Det lader ikke til at være tilfældet. Jeg hører ikke nogen modstand mod forslaget. Kan jeg tage det som udtryk for, at forslaget er vedtaget med forsamlingens tilslutning?

Det kan jeg. Tak for det. Dermed er forslag 4 under punkt 4 afsluttet.

Forslag 5: Forslag om udarbejdelse af konkret metode til definition af om forretningsmodel er forenelig med den globale klimaaftale

Dirigent: Det fører os frem til forslag nummer 5, som også er et medlemsforslag fra Ansvarlig Fremtid. På side 12 i de fuldstændige forslag kan forslaget og stillerne under synonymet Ansvarlig Fremtid findes, og forslaget lyder således: "Generalforsamlingen forpligter (subsidiært anbefaler) bestyrelsen til inden næste generalforsamling at udarbejde og offentliggøre en konkret metode til at definere, hvorvidt et fossilselskabs forretningsmodel inden udgangen af 2018 er forenelig med den globale klimaaftale fra Paris om sikring af maksimalt 2- graders global opvarmning". Bestyrelsen anbefaler, som det fremgår af side 15, at stemme imod. Forslagsstillerne bruger i deres tekst ordet forpligter (subsidiært anbefaler). Det knytter stærkt an til det, som formanden lige nævnte, nemlig om bestyrelsens investeringspolitik kan forpligtes eller anbefales af vedtagelser på generalforsamlingen. Ordet "forpligter" er en juridisk umulighed, da generalforsamlingen ikke kan forpligte bestyrelsen i relation til investeringspolitikken. Det er Finanstilsynets ganske faste læsning af reglerne, og det varetages ganske rigoristisk over for bestyrelserne. Så derfor bliver vi nødt til, for at holde os inden for det muliges rammer i den behandling her på generalforsamlingen at lægge til grund, at det er ordet "anbefaler", vi skal bruge, for ellers giver det ikke nogen mening, - desværre -, at behandle forslaget. Med de ord indbyder jeg forslagsstillerne til at motivere forslaget, og jeg forstår, at det er Thomas Meinert Larsen, der vil gøre det.

Thomas Meinert Larsen: Ja, tak for ordet. Jeg skal bare bekræfte, at vi er 160 medlemmer af MP Pension, som har fremsat det her forslag, og at baggrunden desværre er af lidt kedelig karakter. Det her det er et slide, jeg viste på generalforsamlingen sidste år. For dem af jer, der har fulgt bare lidt med i medierne, så vil I vide, at 2015 blev et varmere år end 2014, og 2016 slog 2015, og det ser ud som om, at 2017 også kommer til at slå 2016. Og det er selvfølgelig derfor, at det her forslag det nu bestemt har sin berettigelse endnu en gang. Og det her er desværre også et slide, jeg viste sidste år. Billederne taler vel for sig selv. Det her det var det, der ramte Filippinerne tilbage i 2013. Verdens kraftigste landgående orkan. De vidste, at den kom, og alligevel skulle 5.500 mennesker dø og mere end 3,5 millioner mennesker skulle forflyttes fra deres hjem, i hvert fald i en periode. Så vi mener, at handling på det her område det haster, og vi mener også, at pensionskassen med deres investeringer bør gå foran og prøve at påvirke dagsordenen i en mere klimavenlig retning.

Vi er rigtig glade for, at bestyrelsen har tilkendegivet, at vi ønsker den her investeringsstrategi, som skal understøtte Paris-aftalen, og det står jo også gentaget i den her fine klimarapport, som jeg har rost tidligere. De siger endnu mere, at selvfølgelig skal der være en eller anden form for metode til at vurdere, om et selskab kan ligge inde under en investeringsstrategi, som flugter med Paris-aftalen, eller om den ikke gør. På den baggrund er det selvfølgelig overraskende, at de ikke støtter det fremsatte forslag. Men det er det, vi ønsker, og bestyrelsen er sådan set enig i, at der er et behov for en sådan metode. De ser det bare ikke som deres ansvar at opfinde metode, og de påstår så, at der end ikke findes en sådan metode, og de mener heller ikke, at det giver mening, hvis de selv udvikler en metode, fordi hvem skulle dog bruge den? Og svaret til det er selvfølgelig, jamen det skal de jo selv gøre. Det er jo derfor, vi gerne vil have en sådan metode.

Og sådan en metode findes faktisk. Og det fortalte jeg også sidste år. Det er åbenbart ikke rigtigt gået op for bestyrelsen endnu, men det er Carbon Tracker Initiative, som i en rapport umiddelbart før klimatopmødet redegjorde for, hvordan kan man regne det ud, om et konkret fossilselskabs investeringsstrategi er forenelig med Paris-aftalens 2-graders målsætning. Den rapport, den analyse, som Carbon Tracker har lavet, er baseret i de fysiske rammevilkår. Kendskabet til hvor meget CO₂ vi kan udlede i atmosfæren, uden at klimaet går amok, det kan man omsætte til, hvor meget CO₂-udledende brændsel vi kan brænde af, og det viser sig altså desværre, at mellem to tredjedele og tre fjerdedele af de kendte fossile reserver de skal blive i undergrunden, hvis vi skal opretholde ambitioner om at indfri Paris-aftalens målsætning med 2-graders opvarmning. Det er ikke kontroversielle data eller nye – det er velanerkendte informationer.

Carbon Trackers rapport præciserer i virkeligheden også med konkrete tal. Hvordan regner man det her ud? Og det her det er bare én af de fine tabeller fra deres rapport, oversat ganske vist fra engelsk til dansk, men hvor det ligesom opgør, hvis man kigger på nogle af de største fossilselskaber i verden, nogle af jer vil sikkert kende selskabet Shell og ExxonMobil og BP og så videre, så kan man faktisk se, hvad er det, som de her selskaber planlægger at investere i ny infrastruktur med henblik på at udvinde flere fossile brændsler, i en forventning om, at verden bliver ved med at udlede CO₂, som den hidtil har gjort, eller måske endog i stigende grad. Og efter min opfattelse så kan man sagtens bruge et værktøj som det, som Carbon Tracker har udviklet, og det som selvfølgelig skal være målsætningen, det er, jamen altså hvis vi oprigtigt ønsker, at vores investeringsstrategi skal flugte med Paris-aftalen, så skal investeringer i unødigt infrastruktur til udvinding af mere olie, kul og gas, det skal selvfølgelig være nul. Så jeg vil gerne investere i de her selskaber, hvis de kan dokumentere, at deres investeringer i unødigt infrastruktur og fossilefterforskning, at det er nul. Det er desværre ikke tilfældet, som det er nu. Og tallene er her sort på hvidt.

Desværre er der også andre kriterier, man kunne lægge for, og det er jo i virkeligheden hvordan de her selskaber de opfører sig. Nogle af de mest grelle eksempler, det er eksempler som ExxonMobil og Chevron, de har gentagne gange sagt, også over for deres investorer, senest på deres sidste generalforsamling, at de simpelthen mener, at 2-graders global opvarmning, det er naivt at tro på, at det kommer til at blive realitet. De vil end ikke regne på, hvad det kommer til at betyde for deres selskab, hvis det er sådan, at politikerne implementerer politikker, som skal medføre maksimalt 2 grader.

Og ExxonMobil har et langt synderegister. Jeg kunne nævne rigtig mange ting. Værst er det selvfølgelig, at de støtter lobbygrupper, som manipulerer med viden og skaber mistillid til videnskaben om, hvad vi skal tro og vide omkring global opvarmning og klimaforandringer. De støtter klimaskeptiske politikere og stopper generelt alle tiltag, som modarbejder deres egen forretningsmodel. Synderegisteret er langt, og jeg mener, at MP Pension burde have en rød linje over for, hvad man kan tillade sig som selskab, hvis vi skal fastholde vores investeringer i et selskab som dem.

Og derfor så er forslaget ganske kort. Skal vi lave og bruge et værktøj til at adskille de selskaber, vi gerne vil investere i, og dem, vi ikke vil investere i. Og jeg anbefaler selvfølgelig, at vi stemmer ja. Tak.

Dirigent: Tak til Thomas Meinert Larsen. Jeg giver ordet til formanden, der vil motivere bestyrelsens anbefaling om ikke at støtte forslaget.

Formanden: Det er jo en diskussion, vi har haft tidligere, og der skal ikke være nogen tvivl om, det var der heller ikke i min beretning, at vi er i bestyrelsen meget optaget af klimaudfordringer, og vi har faktisk en ambition om, at vores hensigtserklæring får en reel effekt. Der, hvor vandene skilles, det er jo spørgsmålet omkring metode. Vi er sådan set også enige om, at vi skal have en metode til at definere, hvorvidt et selskabs forretningsmodel er forenelig med Paris-aftalen. Og det er rigtigt, som Thomas nævner, at der findes en metode, som han har anbefalet. Der findes faktisk flere andre metoder, og det skal jeg vende tilbage til. Men det, det drejer sig om, det er jo, at vi får en internationalt anerkendt metode, som alle investorer benytter. Det hjælper ikke meget, hvis MP går ud i verden med én metode, og andre kommer med andre metoder, og derfor er der altså behov for, for at sige det rent ud, lidt tålmodighed. Vi er nødt til at afvente, fordi som I jo også alle sammen ved, så forpligter Paris-aftalen jo landene. Den forpligter jo ikke borgerne og virksomhederne, inden de er implementeret. Så der, hvor arbejdet forestår nu, efter vores vurdering, jamen det er jo ikke, at vi giver os til at udvikle vores egen selvstændige metode, som ikke får nogen konkret effekt. Det, der giver effekt, det er jo så at arbejde politisk på, dels at landene får implementeret Paris-aftalen lovgivningsmæssigt, og at der bliver udviklet en international metode, som alle bruger. Så derfor mener vi sådan set ikke, at det giver mening at give os til at udvikle vores egen og gå rundt og kontrollere virksomhederne ud fra det. Så det er sådan set ikke fordi, vi er uenige med Ansvarlig Fremtid om, at der skal udvikles en metode, og at vi skal gøre alt for at få Paris-aftalen implementeret. Vi mener altså bare, at vi er nødt til at vente og så gå den politiske vej, arbejde politisk og derefter har vi jo i bund og grund det samme mål på hele miljøområdet.

Jeg skal sige, at efter vi fik Thomas Meinerts PowerPoint i går og begyndte at arbejde lidt videre med det, havde jeg kontakt med folkene i investeringsafdelingen. Jeg beklager, at det kommer på et sent tidspunkt, men der fandt jeg i hvert fald ud af, med hjælp fra investeringsafdelingen, at der rent faktisk findes på nuværende tidspunkt en metode i forhold til *rene* fossilselskaber, en metode hvor man kan gå ud og måle og afprøve de rene fossilselskaber. Og den metode, som Hermes bruger, det er en, der hedder Introduction to the Transition Pathway. Den kan vi ikke bruge over for Mærsk og DONG og så videre, som har en række forskellige investeringsområder. Den er altså kun udviklet i forhold til rent sorte, det vil sige fossilselskaber, som kun har fossile brændstoffer som deres forretningsområde. Og der er så forskel på definitionen af – Ansvarlig Fremtid siger, at fossilselskaber det er alle selskaber, der har fossile brændstoffer, så det er Mitsubishi og Mærsk og DONG og så videre, men som et forsøg på imødekommenhed og et forsøg på kompromis, så har vi faktisk her i eftermiddag fra bestyrelsens side udarbejdet et ændringsforslag til forslag 5, som i hvert fald giver et signal om, at vi er enige i den prioritering, at der skal udarbejdes en metode. Men som sagt mener vi ikke, at det giver mening at udarbejde den selv. Men vi vil gerne arbejde med, som vi er bedt om i det oprindelige forslag, at komme med en konkret metode, men så siger vi, i første omgang så gør vi det så i forhold til rene fossilselskaber, fordi der ligger faktisk en metode fra Hermes, så vi kan gå ud i forhold til de rene fossilselskaber. Og så arbejder vi fremadrettet, som vi også har skrevet i en bemærkning til forslaget, så arbejder vi fremadrettet i forhold til Forsikring & Pension, i forhold til danske politikere, i forhold til EU og andre samarbejdspartnere om at få Paris-aftalen implementeret og få lavet en internationalt godkendt metode. Det er sådan set vores forsøg på imødekommenhed i forhold til Ansvarlig Fremtid, fordi vi mener ikke, det giver mening, at vi giver os til at udvikle vores egen metode på nuværende tidspunkt.

Dirigent: Tak til formanden. Jeg skal høre, om der er andre, der ønsker ordet? Mens jeg efterlyser det, så kunne jeg godt tænke mig at høre fra forslagsstillerne, om de kan tilslutte sig bestyrelsens ændringsforslag? Er der nogen, der ønsker ordet? Det gør forslagsstillerens talsmand, Thomas Meinert Larsen.

Der bliver nede fra salen spurgt, om man kan stille sådan et forslag, og det kan man sagtens. Man kan altid stille ændringsforslag til forslag inden for rammerne, af det forslag, der er stillet. Det er der ikke noget problem i. Værsgo, Thomas Meinert Larsen.

Thomas Meinert Larsen: Jamen tak for at kommentere på ændringsforslaget. Jamen det er selvfølgelig et problem for dem, der har givet instruktionsfuldmagt, de ved jo slet ikke, hvad der foregår lige nu. Men fred være med det. Tak, fordi I har brugt tid på at kigge vores slides igennem, og fordi I har hastebehandlet det her forslag. Det sætter vi stor pris på.

Desværre blev vi først opmærksomme på det her ændringsforslag for efterhånden et par timer siden, og vi synes ikke, at det helt hænger sammen med det, som i øvrigt også er bestyrelsens holdning. Tidligere på aftenen har Egon sagt, jamen vi ønsker at placere de her nye investeringsretningslinjer med 2-graders målsætningen på tværs af hele investeringsporteføljen. På den baggrund virker det lidt mærkeligt, at lige præcis når vi skal til at adskille fossilselskaber, som alene opererer i fossil energi, og fossilselskaber, som også gør nogle andre ting, at man lige pludselig der begynder at adskille tingene. Så på den baggrund synes vi, at det er i virkeligheden bare at forsinke processen, så hvis I har et værktøj til de rene fossilselskaber, så gå i gang med det og så prøv at opfinde et andet værktøj til de selskaber, som åbenbart har andet og mere end fossil energi i deres forretningsmodel.

Og så siger Egon også, at vi skal afvente politisk handling. Jamen altså det er jo én ting. Men her snakker vi altså om det aktive ejerskab, og hvordan vi skal implementere nogle retningslinjer, vi gerne vil bruge i det aktive ejerskab.

Formanden: Jeg er helt enig med dig, Thomas, i, at selve implementeringen af Paris-aftalen er noget, som skal ske på tværs i hele porteføljen, ikke alene over for fossilselskaber, men over for samtlige selskaber. Det skal jo gennemsyre hele vores investeringsstrategi, at vi netop gerne vil leve op til Paris-aftalen. Så derfor er jeg enig med dig i, at det er jo målet på sigt, at det kommer til at gælde for alle. Når vi forsøger at være imødekommende med det her forslag, så er det jo fordi, at lige nøjagtigt i forhold til de rene "sorte" selskaber findes der forskellige metoder, og så var det simpelthen for at være imødekommende at sige, jamen så starter vi der, fordi det giver ikke mening i forhold til den samlede portefølje og hele forretningsmodellen for alle firmaer, inden vi er nået frem til den politiske handling og de anerkendte metodiske tilgange til det. Så det var et forsøg på at være imødekommende, men jeg er enig i det principielle, at selvfølgelig skal det på sigt gælde hele vores portefølje, det er det, der er målsætningen.

Rebecca Ettliger: Det er bare en kort bemærkning til bestyrelsens argumentation, som jeg synes virker mærkelig, at man ikke skal gøre noget, bare fordi andre ikke gør det. Det minder mig lidt om argumentationen i starten under beretningen, hvor vi fik at vide, at direktionen skal have så høj en løn, bare fordi det får alle andre direktører også. Det forstår jeg simpelthen ikke. Hvorfor skal vi bare gøre det, fordi andre gør det? Det kan man jo ikke bruge som argument. Så det forstår jeg ikke. Men jeg håber meget, at altså det virker som om, at der måske er en anden underliggende grund. Måske handler det om, at I er bange for den administrative byrde eller sådan noget. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om der er en anden grund, som jeg ikke har opfattet.

Sven Erik Rasmussen: Det er lige en opklaring til ændringsforslaget, fordi det hed sig før i forslaget, at der ikke kan stå "generalforsamlingen forpligter (subsidiært anbefaler) bestyrelsen". Kan der så her

stå "generalforsamlingen forpligter (subsidiært anbefaler) bestyrelsen til" og så videre, kan det så lade sig gøre?

Dirigent: Det skal læses som anbefaler.

Sven Erik Rasmussen: Nå, det skal stå som anbefaler. Ja, så er jeg med.

Peter With: Endnu en kort bemærkning. Jeg vil gerne støtte forslaget fra Ansvarlig Fremtid om, at man i pensionskassen går i front og ikke kun kigger på regler for at opfylde Paris-aftalen i de fossile selskaber men i hele porteføljen, også i de selskaber, som indeholder både fossile investeringer og andre investeringer. Jeg synes, det forslag skal til afstemning som det første. Skulle det så ikke gå igennem, så kan vi tage en afstemning om det lidt mindre vidtgående forslag, som bestyrelsen kommer frem med for at komme Ansvarlig Fremtid i møde.

Jeg vil gerne begrunde hvorfor. Jeg arbejder professionelt med, hvordan klimaforandringerne påvirker fattige mennesker i den tredje verden, og i den organisation, jeg arbejder i, der udgav vi sidste år en rapport som dokumenterede, hvad er konsekvenserne for internt fordrevne mennesker og migration under forskellige temperaturscenarier. Hvis det lykkes at opretholde målsætningen fra Paris om 2 grader, gerne i retning af 1,5 grader, så vil det vel nogenlunde være til at håndtere. Hvis vi kommer op på de 2 grader som et andet alternativ, så vil det være kæmpestore udfordringer, vi står med. Og hvis temperaturstigningen går i retning af de 3 grader eller mere, som er den kurs, vi har nu med de forpligtelser, som der ligger, så bliver det meget, meget vanskeligt at håndtere.

Hvordan holder vi os så på de 1,5 grader? Det gør man ved at følge de anbefalinger, som siger, der skal simpelthen ikke investeres flere penge i at udvinde nye fossile ressourcer. Så den metode, som Thomas og Ansvarlig Fremtid peger på, den flugter helt med de anbefalinger, som vi har i CARE, hvor jeg arbejder, og i forbindelse med regeringens forhandlinger med Mærsk, der gik vi sammen, selvom det er ikke vores professionelle arbejde at arbejde med fossile investeringer, men fordi vi kender de der konsekvenser og kan se de scenarier, så gik vi sammen med organisationerne som Verdensnaturfonden og Danmarks Naturfredningsforening og Ansvarlig Fremtid og anbefalede, at regeringen droppede de skattefordele, som man ville give til Mærsk. Nu er Mærsk et af de selskaber, som pensionskassen har investeret i, og jeg håber, at den dialog, som man har med Mærsk, kan rykke dem. Men jeg synes, det er vigtigt at holde fast i, at der skal være ligesom en grænse for, hvornår siger man fra i forbindelse til den ansvarlige dialog, og hvornår trækker man en streg i sandet og siger, nu vil vi altså sælge de her værdier. Og det er det, som forslaget fra Ansvarlig Fremtid kommer med et redskab til, hvordan man kan håndtere. Så min anbefaling er, at man støtter det og subsidiært så kan man stemme for bestyrelsens ændringsforslag.

Susanne Blegaa: Jeg synes, at bestyrelsens ændringsforslag jo har en karakter, som i mange sammenhænge ville være fornuftig. Det vil sige, hvis man skal i gang med nogle omfattende ændringer, så starter man i det små. Og det er jo det, bestyrelsen lægger op til her. Men det er også kun i det små, fordi rigtig, rigtig mange fossilselskaber har ikke kun fossile brændsler som deres område. De har minedrift og andre ting. Så bestyrelsens forslag vil betyde, at det er forholdsvist få fossile selskaber, hvor man vil gå ind og prøve at få dem til at følge 2-graders målsætningen. Og problemet er jo, at vi ikke bare kan starte langsomt op her. Det haster faktisk. Man har regnet ud, at i løbet af fem år, hvis vi fortsætter med den CO₂-udledning, vi har i dag, så vil vi være nået op på halvanden grads opvarmning af kloden, og i løbet af 20 år så vil vi i hvert fald være nået op på de 2 grader. Så vi kan ikke tillade, hvis vi skal holde os i nærheden af de 1,5 grader, som Paris-aftalen anbefaler, så kan vi altså ikke tillade

os at sådan prøve i det små i ret mange år. Det haster. Så derfor vil jeg anbefale, at vi stemmer på det forslag, som Thomas Meinert fremsatte.

Jens Brandorff: Vi har jo igennem de sidste to år, som også formanden var inde på, der har vi jo haft de her forslag oppe. Og forrige år der blev det vedtaget. Det foregik i København. Og sidste år, hvor det foregik i Esbjerg, der blev det forkastet. Jeg ved ikke, jeg er lidt træt af at se på de forslag. Blandt andet hvis man ser på Tabel 1 med markedsværdien af de virksomheder, vi har investeret i, det er 1,273 milliarder. Men som også allerede formanden har været inde på, A.P. Møller Mærsk er jo ikke et rent olie/gasselskab. Det har jo sin største del af virksomheden i transportsektoren. Der bruger de selvfølgelig olie. Tilsvarende med det, der er "rene" olie/gasselskaber, de investerer jo også en del i vedvarende energi, fordi det selvfølgelig er en del, eller det er det alternativ, de kan bruge på lang sigt. Det minder mig også lidt om, at MP skal gå foran hele verden. Altså MP, det minder lidt om musen, der vil slås med elefanten. Hvis vi har en gennemsnitlig andel af aktierne på 0,1 % i de store virksomheder, så er vores ord måske ikke så afgørende. Dertil kommer så, at jeg synes de forrige forslag, der var til behandling, vi skal også passe på, at vi ikke pålægger vores pensionskasse så mange ekstra opgaver af informations- og analyse-mæssig karakter, at organisationen vælter. Og nu kan generalforsamlingen jo da så ikke pålægge bestyrelsen at gøre noget, men kan anbefale. Og jeg synes ikke, at vi kan følge det forslag, der er lagt frem. Jeg synes, man skal stemme for bestyrelsens ændringsforslag.

Formanden: Jeg kan se, at der er mange på talerlisten, så derfor vil jeg forsøge at summere op på de indlæg, der har været indtil nu. Rebecca Ettlinger spørger mig om, om der ligger andre motiver, eller der ligger andre skjulte grunde bag. Det gør der ikke. Svaret er nej til dit spørgsmål.

Så var der Sven Erik Rasmussen, som var inde på problematikken omkring formuleringen i ændringsforslaget. Og det har dirigenten præciseret. Det er jo nøjagtigt det samme forslag, som Ansvarlig Fremtid har fremstillet, hvor vi lige har lavet den ændring med rødt, men ellers er det det samme, og dirigenten gjorde jo rede for ved starten af behandlingen, at den formulering, vi i begge forslag tager stilling til, det er den subsidiære, nemlig "anbefaler", fordi den anden ikke er lovmedholdelig.

Så var der Peter With. Du var inde på spørgsmålet omkring afstemningsprocedure, hvilke forslag der skulle til afstemning først. Det overlader jeg trygt til dirigenten. Det er vist sådan, at ændringsforslaget kommer til afstemning først, men det præciserer du, når vi skal til at stemme. Derudover var du inde på lidt omkring Mærsk og dialog og så videre. Ja, men altså vi er jo i dialog med alle selskaber. Og det er rigtigt. Der må vi jo så finde ud af, hvornår sætter vi strengen? Fordi som det også fremgår af vores strategi for de ansvarlige investeringer, det er så længe, vi kan se, at der er fremskridt, så fortsætter vi dialogen. Men på et tidspunkt er, og det står der jo også, er muligheden for, at vi må sælge fra. Men altså for eksempel Mærsk, hvor vi har en fjerdedel af vores aktier i selskaber, som også har fossile aktiviteter, kan jeg ikke rigtig se nogen investeringsmæssig begrundelse for lige pludselig at gå ud og sælge.

Så er der til Susanne Blegaa, som var inde på, at bestyrelsens forslag ikke er vidtgående nok, fordi de rene fossilselskaber det er ret få selskaber i vores investeringer. Og det er rigtigt. De allerfleste af dem, som også optræder på Ansvarlig Fremtids liste, er jo selskaber, som har mange forskellige aktiviteter. Så det er rigtigt, at med det forslag, som bestyrelsen stiller, er det få selskaber, det kommer til at omfatte. Men det er sådan set også bare for at vise et signal om, at det er den vej, vi arbejder, og vi vil godt arbejde med en konkret metode, når der rent faktisk findes en på det område, og så snart der findes på de andre områder, tager vi jo den i brug også.

Til sidst til Jens Brandorff der er det nemlig rigtigt med det tal, du nævner, på vores investeringer. Hvis vi sammenligner med andre, og hvis vi sammenligner med hele vores samlede investering, så er det jo en forsvindende lille del 1,7 milliarder ud af de samlede 110 milliarder. Og af de der 1,7 er det jo også helt rigtigt, som du siger, jamen det er jo ikke direkte fossile investeringer. Du nævner også Mærsk som et godt eksempel. Vi ligger altså, når vi sammenligner os med andre, med investeringer i fossilselskaber, under benchmark i forhold til andre pensionskasser, og vi ligger markant højere også på de grønne investeringer. Så jeg synes egentlig i al beskedenhed, at vi er nået vidt.

Så var du også, var jeg glad for, den kommentar, Jens Brandorff, spørgsmålet omkring MP i forhold til hele verden. Altså der er det naivt at tro, at MP alene kan gå ud og påvirke de her selskaber, fordi nu har vi udviklet en metode, og som Thomas Meinert siger, den skal vi bruge. I det øjeblik vi har så lille en indflydelse, så er vi altså nødt til at samarbejde med nogle andre og få udviklet en internationalt anerkendt metode og så slå alle kræfter sammen for netop at føre den politik igennem.

Og det sidste du nævnte, Jens, var spørgsmålet om analyser og organisatoriske problemer i forhold til hele administrationen med hensyn til at udarbejde rapporter og analyser. Det var sådan set også det, jeg selv nævnte under forslag 4, at der selvfølgelig ligger en begrænsning i, hvor mange ressourcer vi kan afsætte i forhold til de her analyser og rapporteringer. Tak for det.

Tina Mose: Det er min opfattelse, at der er bred opbakning til det store stykke arbejde, der bliver gjort i relation til ansvarlige investeringer, og jeg er både glad og stolt over at være en del af det. Men jeg kan ikke bakke op om, at vi begiver os ud i aktiviteter, som i min verden er mere symbolske end noget andet. Jeg synes det er perfekt, og jeg synes det er fedt, at vi går foran, men synes ikke vi skal gå enegang. Og jeg synes, når vi snakker om at udvikle modeller selv, det synes jeg faktisk ikke, vi hverken skal, men jeg synes heller ikke vi skal kunne. Jeg synes ikke, det giver mening, at vi i en pensionskasse, selvom vi er en stor pensionskasse i vores egne øjne, men at vi skal have kompetencer og viden til selv at udvikle metoder. Jeg synes altså, at vi skal holde os til de metoder, der er på tværs. Vi er en pensionskasse, og vi skal være en ansvarlig en af slagsen, men vi er ikke en klima-NGO, og vi er ikke en sundhedsorganisation eller en patientforening. Vi er nødt til at holde fast i, hvad der er kerne og så gøre alt det, vi kan inden for sådan brede, anerkendte metoder.

Eva Fredtoft: Det her er måske et sidespring, men grønt kan godt være sort. Og det, jeg siger, kommer måske til at pålægge vores bestyrelse endnu flere ting, de skal tænke på, men når jeg ser på solceller – jeg kan godt lide solceller –, og det var jo en alternativ investering i forhold til alt det her sorte kul og olie. Men når jeg ser solcellemarker, når jeg ser hele marker på landjord fyldt med solceller, så ser jeg en mark, der kunne være brugt til hvede eller roer eller noget andet til afgrøder, vi brænder af i en brændeovn. Så derfor synes jeg, når I nu skal hen måske og finde alternativer til det her, at I så tænker på, at det er ikke alle solceller, der er placeret lige grønt. De kan være meget sorte.

Søren Wium-Andersen: Jeg synes det er et rigtig godt forslag, der er kommet her med forslag 5. Og jeg vil egentlig gerne spørge MP Pensions bestyrelse om, hvorfor man ikke ansætter en gruppe post-docs til at udføre det helt nødvendige analysearbejde i en udviklingsenhed inden næste generalforsamling? Hvorfor vil MP Pensions bestyrelse blot være tilskuer til en meget væsentlig proces? Hvorfor overtager eller påtager I jer ikke et lederskab og et aktivt lederskab i den her proces? Men vil hele tiden overlade det til de andre. Jeg synes, I skulle påtage jer et aktivt lederskab og gå foran.

Erik Øhlenschläger: Jeg tror jeg vil starte lidt i det personlige, fordi jeg har et hus fra 1989. Det er et A-hus stadigvæk. Jeg har to biler, eller vi har to biler. Det er biler, der kører mere end 20 kilometer på literen. Det er personlige valg. Nu er vi en pensionskasse. Vi skal træffe fælles valg. Og jeg synes, det virker som om, at vi har en pensionskasse, der faktisk interesserer sig for miljøet. Det er jeg faktisk meget tilfreds med. Jeg var glad for at læse den folder, der fulgte med. Det, der gør mig bekymret, det er, hvis vi pålægger vores bestyrelse eller vores forening at udarbejde metoder eller modeller til at afgøre, hvorvidt noget stemmer overens med klimamålsætninger. Og der mener jeg, at vi skal passe på. Og jeg mener også, at selv formuleringen her har et problem, fordi hvordan kan man definere, om noget stemmer overens med nogle klimamål? Det kan ikke defineres. Det kan afgøres. Men det er forskning.

Peter Vogelius: Jeg synes, at det er vigtigt, at vi ikke bliver handlingslammede i forhold til hele klimadagsordenen. Hvis vi skal sætte vores lid til en øget international afklaring i forhold til 2-procent målene fra Paris, så kan vi komme til at vente ualmindeligt længe. Der er desværre ingen grund til at være særligt positiv sådan globalt set i øjeblikket på lige præcis det punkt. Derfor er det utroligt vigtigt, at vi selv tager ansvaret for at gøre noget nu. Og det kan vi som enkeltindivider jo have svært nok ved at gøre. Men her sidder vi dog trods alt i en pensionskasse, der håndterer trecifrede milliardbeløb, så vi kan rent faktisk gøre noget, og den chance, den skal vi ikke lade gå forbi os, den skal vi gribe. Det er ikke et formalistisk spørgsmål, om bestyrelsen er forpligtet eller ikke forpligtet. Det er i virkeligheden et moralsk spørgsmål i forhold til en global klimapolitik. Vil bestyrelsen tage det på sig, eller vil den ikke? Det er sådan set det, der er essensen i det her. I forslaget ligger der jo ikke noget om, at bestyrelsen er forpligtet til at påtage sig en meget avanceret model, den skal administrere med en hær af bureaukrater. Der ligger et forslag om, at bestyrelsen sætter sig ned og arbejder med kriterier i forhold til 2-procent målsætningen, så man skaber sig selv et operationelt regnskab, så man kan gå ud og begynde at arbejde. Det skal ikke være en stor, endeligt forkromet model. Det står der sådan set ikke noget om. Der står, at I skal i gang. Og i virkeligheden har I jo selv demonstreret, at det er faktisk også muligt. Fordi lige her på dagen, nogle få timer før generalforsamlingen, når I frem og viser, at I er faktisk i stand til at tænke i den retning. Det er jo glimrende. Det illustrerer jo, at det er muligt at gøre noget. Der er jo ikke nogen, der har sagt, at vi vil have en ultimativ model. Så jeg synes, vi skal tage jeres forslag her som en indikation på, at det er rent faktisk muligt at gøre noget. Så tænk det dog lidt længere, hvis vi vedtager det forslag, som Peter har fremsat på vegne af gruppen. Og jeg tror ikke, at der er nogen, der vil stille jer til regnskab for, at vi ikke har en vældigt kompliceret model om et år. Men vi vil se efter, at der er lavet et systematisk arbejde. Er I kommet et skridt videre? Ja, det er I formentlig, og det tror jeg I vil blive honoreret for. Det er sådan set det, det drejer sig om. Og det skal vi ikke være bange for. Det er noget, vi skal kaste os ud i. Ja. Det var sådan set det hele. Tak for ordet.

Mogens Buch-Hansen: Ja tak for ordet. Jeg vil blot fortsætte mine forgængere med at sige, det er rigtig vigtigt, at vi ikke kører fast nu og sidder og snakker rundt. Og derfor synes jeg, vi skal tage det gode udspil, der er kommet fra bestyrelsen om, at man meget gerne vil gøre noget ved det og har foreslået nu, at man forpligter (subsidiært anbefaler), kraftigt anbefaler, vil jeg føje til, bestyrelsen inden næste generalforsamling at offentliggøre en konkret metode til at definere – og så kommer tilføjes – samt en tidsplan for dens implementering, hvor vidt alle MP's investeringers forretningsmodel, og så sletter vi "inden 2018", er forenelig med den globale klimaaftale fra Paris om sikring og så videre. Så det, det lægger op til, det er altså et kompromis, fordi bestyrelsen har jo sagt, at man satser på, at alle investeringsporteføljer på sigt skal støtte klimaafstanden fra Paris. Så her synes jeg, vi skal pålægge, kraftigt anbefale, bestyrelsen inden næste generalforsamling at komme med et konkret forslag, som I ikke selv skal udarbejde, men tage noget af det, som allerede er der, samt en tidsplan for, hvordan I mener, det kan blive implementeret. Så kan vi tage stilling til det. Så er det i gang.

Dirigent: Jeg skal spørge, om det er et officielt forslag? Jeg skal bede om at få det tydeliggjort for forsamlingen, og jeg beder om, at I får vi det skrevet rent, så alle kan forholde sig til det og se det bag mig. Og formanden ønsker ordet nu?

Formanden: Først til Tina Mose, tak for indlægget. Du siger, at det ikke giver mening, at vi udvikler metoden selv, og det ligger jo meget i forlængelse af den holdning, som vi giver udtryk for fra bestyrelsens side.

Så var der Eva Fredtofts spørgsmål, eller det var sådan set ikke et spørgsmål, det var mere et synspunkt omkring solceller, som også kunne være sorte. Jeg opfatter ikke, at der lå et spørgsmål i det, men mere en tilkendegivelse.

Søren Wium-Andersen siger, jamen hvorfor ansætter vi ikke en, hvorfor tager vi ikke aktivt lederskab i forhold til den her dagsorden? Jamen det mener jeg faktisk, at vi gør. Hvordan man konkret ansætter folk i investeringsafdelingen, det er jo ikke noget, vi i bestyrelsen blander os i. Men at vi tager aktivt lederskab, det synes jeg faktisk, at vi gør. Vi har faktisk rigtig mange ansatte i investeringsafdelingen til netop at tage sig af ESG-området. Langt flere ressourcer end andre pensionskasser anvender. Så jeg synes faktisk, at vi tager aktivt lederskab på det.

Så var der Erik Øhlenschlægers synspunkter med, at vi skal passe på med definering, og vi skal passe på, at det er forskningsbaseret. OK, det er jeg enig i.

Peter Vogelius siger, hvorfor kan vi vente så længe på de her Paris-mål? I skal selv tage ansvaret. Vil bestyrelsen tage det på sig? Jamen vi vil godt tage ansvaret på os for at udvikle det og for at arbejde, men som tidligere sagt, så kan vi jo ikke selv tage ansvaret for at udvikle selve metoden. Det er altså noget, vi er nødt til at gøre i samarbejde med andre.

Til sidst til Mogens Buch-Hansens ændringsforslag. Du starter med at sige, at du vil bakke op om bestyrelsen, men du vil godt have en tilføjelse, både med hensyn til konkrete forslag samt en tidsplan. Det mener jeg bliver vanskeligt at love, at vi kan komme med konkrete forslag. Vi kan sige, at vi vil arbejde på, at der bliver udarbejdet konkrete forslag til en metode. At lave en tidsplan vil også være vanskeligt. Vi skal måske have lidt tålmodighed, fordi Kyoto-aftalen løber jo faktisk til 2020, og derefter skal Paris-aftalen så sættes i gang. Så derfor går der jo en årrække, selvom der er kommet indlæg om, at det haster. Men der må vi bare se i øjnene, som de politiske forhold er, jamen så går der jo en årrække, inden vi rigtigt kommer i gang med implementeringen af Paris-aftalen. Så jeg vil egentlig opfordre dig til, Mogens Buch-Hansen, at trække det der ændringsforslag om konkrete forslag og tidsplan. Umiddelbart synes jeg ikke, det giver mening, og lad os holde os til de her to forslag. Men hvis vi skal have et mere på, så er det selvfølgelig også okay for mig. Men umiddelbart synes jeg, at vi skal nøjes med debatten mellem de her to forslag.

Kurt Ramskov Laursen: Når jeg hører debatten her i dag, så synes jeg egentlig, det lyder som om, at der er meget stor enighed om kursen. Jeg har svært ved at høre nogen sådan vitale forskelle. Vores pensionskasse er jo i front med hensyn til at tage højde for klimaproblematikken. Så jeg har lidt en bekymring omkring, hvis vi lægger for mange bånd på, hvad vi anbefaler, og hvad de skal gøre, og på hvad de skal lave af rapporter. Det mener jeg kun kan gå ud over én ting, nemlig afkastet. Og det er trods alt 53 % der mener, at afkastet er det vigtigste i pensionskassen. Jeg må sige, at jeg er faktisk meget stolt af vores bestyrelse, at den er i stand til både at præstere det afkast, den kan, samtidig

med at den lægger den kurs, den gør. Det er jeg faktisk vildt imponeret over. Og derfor synes jeg, at jeg vil opfordre til at bakke op omkring bestyrelsen. Jeg har meget stor tillid til den. Og giv dem de arbejdsrammer, som de beder om.

Thomas Werner Hansen: Der er tydeligvis to variable i den her diskussion, svarende til de to ændringsforslag, som bestyrelsen har fremsat. Når man så ændrer i andres tekster, så skal man måske være lidt mere omhyggelig end det, man har gjort her. Der står, at man fjerner ordet "udvælge og offentliggøre", men det er jo ikke det, det handler om. Der stod jo "udarbejde og offentliggøre", og det er vel præcis "udarbejde", der er stridens æble. Så i virkeligheden går kontroversen vel på, om man skal udarbejde og offentliggøre, eller om man skal udvælge og offentliggøre, underforstået så skal man altså ikke selv udarbejde, men rode i kassen af mulige løsninger og så udvælge og offentliggøre dem. Det er så jo det ene.

Og det andet kontrovers går så på, skal det her være generelt, eller skal det være det, som bestyrelsen så kalder alene et rent fossilselskab. Nu ved jeg ikke, hvor mange rene fossilselskaber, der er. De fleste er nok mere urene, end de er rene, men det er jo det, som så vel er den reelle substansdiskussion. Så uden at jeg skal blande mig i afstemningsprocedurerne, så vil jeg jo nok sige, jeg tror man ville få den bedste og klareste afstemning om det her, frem for at finde ud af, om man skal have de mest vidtgående først, eller ændringsforslag.

Hvis man nu stemte om de to kontroverser, der er, henholdsvis udarbejde og offentliggøre over for udvælge og offentliggøre – det er en relativt enkel, overskuelig ting, og så som det andet tema, skal det være generelt, eller skal det være de såkaldt rene fossilselskaber, hvem der så synes, at de er rene.

Dirigent: Thomas Werner Hansen gør meget rigtigt opmærksom på, at der er en fejl i planchen. Det er rigtigt. Det beklager jeg på vegne af bestyrelsen. Der skal selvfølgelig stå "udarbejde" under overstregningen som angivet i forslaget. Grunden til at "udarbejde" var erstattet af "udvælge" under overstregningen var en diskussion i bestyrelsen om, man ikke i stedet kunne foreslå, at MP Pension ikke selv skal lave en metode, men kan finde og offentliggøre en. Teknikken er svigtet, da det ikke burde være bestyrelsens tanker, der var blevet streget ud. Men i hvert fald så er det "udarbejde", der skal stå. Og med disse ord og tak til Thomas Werner Hansen for det skarpsyn, så er næste taler Henriette Nobili Christiansen.

Henriette Nobili Christiansen: Jamen altså jeg har tre korte pointer, som jeg synes, vi gerne må tage med os, når vi skal til at foretage en afstemning. Rent grundlæggende kan man sige, at vi gør noget aktivt med vores penge hele tiden, også selvom vi ikke kan se det. Vores medvirken forsvinder ikke, fordi vi er uvidende. Vores medvirken forsvinder ikke, fordi vi vælger ikke at forholde os. Og nu kommer mine tre pointer: 1. Hvis vi ikke vil støtte noget individuelt, hvorfor så støtte det kollektivt? 2. Hvis man har nogle retningslinjer, hvorfor så ikke tænke implementering af de retningslinjer? Ellers hvad skal man så bruge retningslinjerne til? Og 3. Pension handler om fremtidssikring, et langt og godt liv. Tør vi tage aktivt ansvar for den fremtid? Og et lille underpunkt til det, hvad kan MP, som andre pensionselskaber ikke kan? Jeg synes, vi skal prøve at tænke langsigtet, også ud af strategiske baner.

Sven Erik Rasmussen: Nu har jeg forstået det sådan, at det bliver ikke "udvælge", men det bliver "udarbejde". Og så er der det oprindelige forslag, og så er der bestyrelsens ændringsforslag med "udarbejde" og ikke "udvælge". Så beder jeg dirigenten om at forklare, hvordan det nu skal foregå. Hvad kommer først til afstemning, og hvad kommer så til afstemning? Og så vil jeg spørge bestyrelsen, hvis

et af forslagene bliver vedtaget, fordi så er der jo to, så er der det oprindelige, og så er der bestyrelsens ændringsforslag. Hvad har bestyrelsen så tænkt sig at gøre? Fordi der er jo kun tale om en anbefaling.

Formanden: Jeg skal så lige kort summere op på de sidste fire indlæg. Kurt Ramskov Andersen siger, at han er enig om kursen. Jeg synes, det er vigtigt, det som han også pointerer, at hovedparten af medlemmerne netop har lagt vægt på, at det er det investeringsmæssige afkast, der er vigtigt, og jeg siger tak for den store opbakning, som jeg hørte dig give til bestyrelsens linje. Den måde, vi har tacklet det på, og den måde, vi i al beskedenhed, synes jeg også, har været imødekommende på i forhold til hele den her klimadagsorden.

Så var der Thomas Werner Hansens spørgsmål omkring "udarbejde", og det har "dirigenten" præciseret og vil også præcisere, når vi skal til at stemme. Der står jo "udarbejde", det stod jo faktisk også, eller det står i Ansvarlig Fremtids forslag. Så det skulle selvfølgelig have været "udarbejde", der skulle have været streget over.

Henriette Nobili Christensen kommer med de her tre synspunkter: Støtte individuel, kollektiv, retningslinje, implementering og fremtidssikring. Jeg hørte ikke, der lå et spørgsmål i det men mere nogle synspunkter, som du gerne ville formidle videre.

Og den sidste taler, Sven Erik Rasmussen, som mere går på spørgsmål om procedure, det overlader jeg trygt til dirigenten.

Sven Erik Rasmussen: Jamen jeg overlader det også trygt til dirigenten jo, hvad der skal først, og hvad der skal sidst og så videre, men vi fik ikke svar på, hvad bestyrelsen vil gøre, hvis et af forslagene bliver vedtaget, som kun er en anbefaling. Det ville jo være interessant at vide inden afstemningen.

Thomas Meinert Larsen: Jamen der har været en god og interesseret debat omkring nogle af formuleringerne. Jeg skal bare præcisere, at ånden i forslaget er, at jamen det vigtigste det er, at der kommer et godt værktøj, altså om man vælger at bruge et eksisterende værktøj, for eksempel det fra Carbon Tracker Initiative, som jeg synes er rigtig fint, konkret, velrespekteret i mine øjne. Det vil være fint. Hvis man selv kan lave noget billigt, fint. Findes der nogle andre lige så gode, troværdige værktøjer, så er det lige så fint. Så ånden er altså ikke nødvendigvis, at MP Pension af egen vilje skal fremstille noget selv. Det er der andre, der allerede har gjort.

Dirigent: Formanden ønsker ordet, men jeg kunne måske lige i den sammenhæng spørge forslagsstilleren, om det betyder, man er enig i, at "udarbejde" udgår? Det kan man overveje, imens formanden siger noget.

Formanden: Jeg glemte lige at svare på spørgsmål fra Sven Erik Rasmussen om, hvad bestyrelsen ville gøre i forhold til afstemningen. Jamen det er jo sådan, at når en generalforsamling anbefaler bestyrelsen noget, jamen så går vi jo hjem i bestyrelsen og drøfter den anbefaling, og hvad vi gør ved den, men der skal da heller ikke herske nogen tvivl om, som vi også har skrevet i bemærkningen til forslaget, at vi synes ikke, at det giver mening, at MP på egen hånd giver sig til at udvikle sin egen metode. Så bestyrelsens holdning til Ansvarlig Fremtids forslag er fortsat, at vi synes faktisk ikke, at det er en god idé. Men når vi nu har haft afstemningen, så går vi selvfølgelig hjem og drøfter det i bestyrelsen.

Thomas Meinert Larsen: Ja, dirigenten spørger, om man skal slette ordet "udarbejde", altså for mig at se, igen hvis der findes en rigtig god metode, hvorfor skulle man så lave en ny selv? Så ånden er altså, at der behøver ikke nødvendigvis stå "udarbejde", altså det er underforstået, at hvis der findes noget i forvejen, der er godt, så skal man ikke selv udarbejde noget, så skal man bruge det, der findes. Okay?

Dirigent: Sven Erik Rasmussen. Må jeg forstå det sådan, forslagsstiller, at "udarbejde" godt kan gå ud i det forslag, Ansvarlig Fremtid stiller? Er det sådan, jeg må forstå det? Eller er det at strække den for vidt? Jeg prøver bare at få temaerne til at passe sammen.

Thomas Meinert Larsen: Underforstået, at der findes noget i forvejen.

Dirigent: Hvis vi lægger det, den forrige taler sagde til grund, er der så enighed at "udarbejde" udgår?

Thomas Meinert Larsen: Nej

Dirigent: Noteret. Værsgo, Sven Erik Rasmussen.

Formanden: Jeg tror egentlig, at det sådan af proceduremæssige grunde er mest smart, uanset hvordan afstemningen går, at opretholde jeres forslag i den oprindelige ordlyd med at "udarbejde", fordi spørgsmålet om, at vi skal offentliggøre en konkret metode, men der findes jo ikke nogen, så nogen skal jo udarbejde den. Vi skal jo i gang med internationalt, politisk og så videre at få udarbejdet en. Så derfor tror jeg egentlig, og nu må du korrigere mig, Thomas, jeg tror egentlig det er mest smart, hvis vi opretholder jeres ordlyd.

Sven Erik Rasmussen: Altså hvis jeg har forstået det rigtigt, så er det bestyrelsens ændringsforslag. Er det ikke?

Vil det sige, der så kun er et ændringsforslag? Er der så to ændringsforslag? Ja, men så bliver tekni-ken jo nok lidt anderledes. Men så er der altså to ændringsforslag. Så vil jeg da spørge, når nu for- manden siger, at de jo ikke går ind for det oprindelige forslag og ikke anbefaler det, men at man stem- mer nej til det. Hvordan skal vi så forstå bestyrelsens ændringsforslag? Fordi det er da noget af det samme som det oprindelige forslag, ikke? Hvis det bliver vedtaget, så vil man vel gå hjem, og det er godt nok en anbefaling, at arbejde med det, men hvordan skal vi ellers forstå bestyrelsens ændrings- forslag?

Dirigent: Vi er i den situation, at der ikke er flere talere, så vi tillader os at lukke talerlisten her. Der fo- religger et forslag til ændring, som er bestyrelsens ændringsforslag, og det har det indhold, som her er angivet. Derudover er der endnu et forslag, og det forslag bliver vi nødt til at få op bag mig for ellers tror jeg ikke, nogen i forsamlingen har overblik over, hvad det indeholder. Jeg går ud fra, at det fast- holdes, forslagsstiller? Ja.

Jeg kan lige citere bestyrelsens beslutning om, at de ikke støtter forslaget. Og dermed er debatten luk- ket, og vi går til afstemning.

Der foreligger et forslag fra Ansvarlig Fremtid, og der foreligger et ændringsforslag og endnu et ændringsforslag. Vi skal først sætte ændringsforslagene til afstemning, og vi starter med det sidste ændringsforslag. Det er oppe på tavlen bag mig nu, og det er det, vi stemmer om, og der stemmes først om ændringsforslaget skal indgå som det forslag, der går til endelig afstemning. Thomas Meinert har markeret. Er det et indlæg om proceduren? Værsgo.

Thomas Meinert Larsen: Dirigenten lægger op til, at det er ændringsforslagene, der skal til afstemning først. Er det korrekt forstået? Og hvad begrundes det med? Normalt siger man, at det er de mest vidtgående forslag, der ryger til afstemning først. Det princip går man bort fra i det tilfælde her, eller hvordan?

Dirigent: Princippet er, at man skal føre frem til, hvad man skal stemme om, og for at kunne gøre det, så skal man finde ud af, hvilke af ændringsforslagene, der eventuelt nyder fremme, så man når frem til det forslag, der skal til afstemning. Og det er det, vi her gør. Det er proceduren, og det er reglen. Der er ikke nogen andre regler, der kan bruges her.

Thomas Meinert Larsen: Det står du fast på, og det bliver ført til referat?

Dirigent: Ja, selvfølgelig. Godt. Er der flere spørgsmål til proceduren? Det er der. Så tror jeg, vi skal gøre det kort. Og navnet det er? Birgitte Bloch Hansen.

Birgitte Bloch Hansen: Ja, sådan som jeg forstod det sidste forslag her, var det fremsat som et ændringsforslag til bestyrelsens ændringsforslag. Er det ikke korrekt?

Dirigent: Ja, men det gør ikke noget, det er for så vidt den samme problemstilling.

Birgitte Bloch Hansen: Nå, men det betyder lidt for, hvordan man stemmer.

Dirigent: Nej, det betyder ikke spor. Så det er fint. Det er rigtigt. Vi går om bord i afstemningen nu. Vi sætter ændringsforslag fra Mogens Buch-Hansen til afstemning først. Er VP parat til, at vi starter afstemning? Værsgo, nu starter afstemningen.

Dirigent: Vi er i gang med en afstemning nu, og beder jeg om, at der afstemmes. Så tager vi debatten bagefter. Forklaringen er, at nu stemmer vi om, det ændringsforslag, og om det kan gå igennem. Hvis det her forslag vedtages, så er det det, der er ændringsforslaget. Hvis ændringsforslaget falder, så tager vi bestyrelsens forslag. Og jeg vil bede om, at vi starter, og vi er parat til afstemningen nu? Det er vi. Værsgo, der kan stemmes. Og I er med på, at For betyder ja, og Imod betyder nej.

[Afstemning om Mogens Buch-Hansens ændringsforslag gennemføres]

Nu foreligger resultatet, og 55 er for, 1180 er imod, og der er blanke og ej afgivne på henholdsvis 24 og 124. Det betyder, at ændringsforslaget ikke er godkendt.

Der bliver spurgt til proceduren. Nu er proceduren, at vi går videre til næste ændringsforslag, og det er det ændringsforslag, bestyrelsen har stillet, og der kan man også stemme for eller imod eller ja og nej til, og hvis der stemmes for, så er det det forslag, der går til den endelige afstemning, selv om det måske i realiteten allerede afgjort, men lad det være. Hvis stemmes nej til det forslag, så er vi tilbage til

det oprindelige forslag fra Ansvarlig Fremtid, og så er det det, der sættes til endelig afstemning. Det er måden, vi gør det på.

Unavngiven kvinde: For mig er der ikke nogen tvivl om, at bestyrelsens forslag er mindre vidtgående end det oprindelige forslag fra Ansvarlig Fremtid. Derfor tænker jeg, at vi logisk set, altså jeg ville for eksempel gerne stemme ja til Ansvarlig Fremtids forslag og dernæst, hvis det falder, stemme ja til bestyrelsens. Og det vil jeg ikke få mulighed for med den procedure, du lige skitserer.

Dirigent: Men sådan er reglerne. Det bliver ændringsforslaget fra bestyrelsen først. Var der en, der ønskede at sige noget til proceduren?

[Diverse kommentarer og spørgsmål fra salen (uden mikrofon) om procedure, samt dirigentens svar.]

Dirigent: Ja. Beslutningen er truffet. Vi sætter ændringsforslaget til afstemning. Det er min beslutning.

Thomas Meinert Larsen: Jeg stiller mistillid til dirigenten.

Dirigent: Godt. Der er stillet mistillid til dirigenten, og det er Thomas Meinert Larsen der har stillet det. Thomas Meinert Larsen, forslagsstiller, vil du begrunde forslaget heroppefra, tak?

Thomas Meinert Larsen: Jeg er blevet bekendtgjort med, at normalt, hvis man snakker om sideordnede forslag. Det mener jeg godt, at man kan betragte de hersens tre forskellige forslag som værende sideordnede. Det er i hvert fald nogen, som på forskellige måder prøver at besvare det samme spørgsmål. Jeg ser det som sideordnet. Jeg synes, det er ærgerligt, at dem, der for eksempel har givet instruktionsfuldmagt, igen deres stemmer ryger helt ud af ligningen. Og vi kan få at vide, hvad til slutningen vil være til det oprindelige forslag. Og hvis det så falder der, så skrider man videre til afstemning for bestyrelsens ændringsforslag. Det er min begrundelse. Og vi havde det samme i 2014.

Dirigent: Jeg håber jo altid på, at man gør det, forsamlingen synes bedst om og naturligvis inden for de rammer, der findes. Det forslag, som er stillet af bestyrelsen, har to korrektioner: Henholdsvis "udarbejde" udgår og "rent" sættes ind. Det er et klassisk ændringsforslag. Det er ikke to alternerende forslag. Og derfor er der i min vurdering ikke nogen tvivl om, at den korrekte måde at gøre det på, er, at man først tager det r til afstemning som ændringsforslag, og så tager det endelige forslag. Så det er beslutningen. Der er nu rejst et mistillidsforslag til dirigenten, og det sætter jeg nu til afstemning. Det er reglen, at når der fremsætter et mistillidsforslag til dirigenten, skal det umiddelbart til afstemning. Så jeg bliver nødt til, desværre, at suspendere debatten, vi har gang i med forslag 5, og starter nu en afstemning om mistillid til dirigenten. Men inden da kan jeg se, at formanden har markeret. Værsgo, formand.

Formanden: Jeg vil godt appellere til forsamlingen om, at vi kommer videre. Vi har et forslag mere. Vi har flere punkter på dagsordenen. Det er helt normal kutyme, at et ændringsforslag stilles til afstemning først. Og der er jo ikke nogen problemer. Er man enig i bestyrelsens ændringsforslag, så stemmer man ja. Er man ikke enig, så stemmer man nej. Og falder vores forslag, jamen så går vi så til afstemning om Ansvarlig Fremtids forslag. Jeg appellerer til forsamlingen om, at vi ikke skal til at bruge tid i forhold til dirigenten. Det er efter hel normal og juridisk korrekt mødeledelse, det er blevet grebet an på nu. Appel: Lad os komme videre og få den politiske debat.

Dirigent: Jeg bliver nødt til at spørge forslagsstilleren, om mistillidspunktet til mig, om det opretholdes? Det frafalder. Er der andre, der ønsker at optage forslaget? Af respekt for forsamlingen bliver jeg nødt til at spørge om det. Der er ikke andre, der ønsker at tage forslaget, som var på bordet før om mistillid til dirigenten? Det er ikke tilfældet. Godt. Så går vi videre til afstemningen. Det er den afstemning, vi var i gang med før, der vedrører bestyrelsens ændringsforslag til forslag 5, og er VP parat til, at vi starter afstemningen? Godt. Værsgo, forsamling, at stemme.

[Afstemning om bestyrelsens ændringsforslag]

Så kom resultatet, og for er 768 stemmer, imod er 517. Og så er der 11 blanke og 87 der ikke er afgivet. Til et ændringsforslag kræves der almindelig stemmeflerhed, og det betyder, at ændringsforslaget er godkendt.

Og det betyder hermed proceduremæssigt, at vi har det forslag, der skal sættes til afstemning, og det er det forslag, som vi netop har set bag mig, og som er bestyrelsens ændringsforslag. Og jeg kan lige få det op igen. Det præciseres, at der står ikke "forpligter", men "anbefaler". Og det, vi stemmer om nu, det er selve forslaget, som foreligger til behandling til forsamlingens beslutning.

Det andet er bortfaldet, ja. Det ligger i, at det er det her forslag, man sætter til afstemning. Og jeg skal høre, om vi er klar til at stemme?

Der bliver spurgt, om man kommer til at stemme på Ansvarlig Fremtids forslag, og svaret er nej. For med al respekt har forsamlingen besluttet at korrigere på forslaget. Der er ikke flere procedureindlæg. Nu kører afstemningen. Som jeg nævnte, så har vi stemt, om ændringsforslagene var acceptable. Nu stemmer vi om selve forslaget. Og derfor sætter jeg nu forslaget til afstemning, som det står her bag mig. Jeg skal bede om, at vi starter afstemningen. Værsgo at stemme. Og ja, det er for, og imod, det er nej. Vi stemmer om t om forslaget. Vi har stemt om ændringsforslaget. Hvis I er enige i det forslag, som det foreligger, så stemmer I ja. Hvis I er imod, så stemmer I nej. Og nu kan vi ikke have mere debat om procedure. Nu kører vi videre. Jeg beder om, at afstemningen foregår i god ro og orden. Og må jeg bede om ro? Nu skal der stemmes.

Ordlyden er, som jeg har sagt, med de korrektioner, som har været genstand for debat, nemlig at der skal stå "anbefaler", at "udvælger" udgår – det var "udarbejder", der udgik, og nu står der "rent" som tilføjelse foran fossilselskaber. Det er det, vi stemmer om. Ja. Nu har vi været igennem det her, og der er ikke nogen i forsamlingen, der kan være i tvivl om, hvad det er, der er forslaget. Nu stemmes der. Ja. Jeg beder jer om at stemme. Bliver der stadig stemt?

Har alle afgivet deres stemme? Så opfordrer jeg til at afgive stemme nu. Har alle stemt? Så er afstemningen afsluttet.

Og nu foreligger resultatet. Og 997 stemte for. 257 imod. Og dermed er forslaget vedtaget.

Dermed er punkt nummer 4, forslag 5 afsluttet.

Forslag 6: Forslag om anbefaling om aktivt ejerskab og frasalg af investeringer

Det fører os frem til forslag nummer 6 under punkt 4, og det kan findes i de fuldstændige forslag, side 16, og det er et forslag, som er stillet af samme stillerkreds som forslag 5, nemlig Ansvarlig Fremtid.

Og det lyder: "Bestyrelsen anbefales at udøve aktivt ejerskab i fossile selskaber med henblik på at sikre, at fossilselskabernes forretningsmodel inden udgangen af 2016 er forenelig med den indgåede klimaaftale fra Paris om sikring af maksimalt 2 graders global opvarmning. Bestyrelsen anbefales at frasælge sine investeringer i de fossilselskaber, hvor det aktive ejerskab ikke resulterer i ovennævnte, samt at det sikres, at pensionssekskabernes investering i fossilselskaberne understøtter Paris-aftalen".

Og bestyrelsen er imod forslaget. Det kan ses på side 25 i de fuldstændige forslag, og forslagsstillerne har valgt Thomas Meinert Larsen til at begrunde og motivere forslaget. Thomas Meinert Larsen.

Thomas Meinert Larsen: Jamen det er klart, det her forslag ligger i umiddelbar forlængelse af det forrige forslag, som blev vedtaget med visse ændringer. Vi er det samme antal stillere for forslaget. Og begrundelsen har ligesom været nævnt tidligere. På godt og ondt, det bliver denne her, på godt og ondt så drejer det sig jo kun om 1,27 milliarder i skrivende stund, som vi har investeret. Og det udgør omkring 1-1,5 % af de samlede investeringer i vores pensionssekskab. Men vi synes, at vi skal gå foran med det gode eksempel, og vi skal undlade at risikere at tabe penge ved at investere i dårlige investeringer. Og det er de her selskaber, vi snakker om. Det er dem, som MP Pension investerer i i øjeblikket. Og nogle af dem er, ja, det er rene fossilselskaber. Så vidt jeg ved, så har Exxon og Chevron ikke rigtigt kastet sig over nogen andre ting, men det er klart, når vi snakker om konglomerater som Mærsk, DONG Energy kunne det være, så er situationen en lille smule anderledes. Men det er de her selskaber, som jo alle sammen skal være en del af den grønne omstilling og ikke modarbejde den.

Så der er en lang række gode argumenter for at trække en streg i sandet, sige vi har en grænse for, hvor dårligt vi vil have, de her selskaber skal opføre sig, hvor skruppelløse de skal være, og hvor store risici de skal tage i deres forretning. Så det er uetisk at investere i fossilselskaber, som decideret modarbejder den grønne omstilling. Vi bør investere i den fremtid, som vi ønsker, og som vi selv og vores børn og børnebørn skal leve i om 10, 20, 30 og 40 år. I stigende grad er investeringer i fossil energi også usikre, og det er vigtigt, at vi, som har den indsigt, som vi har, går foran i den grønne omstilling. Ikke at lave symbolpolitik, men at lave signalpolitik og sige, vi står ved de valg og de politiske beslutninger, som vi tager. Det er også vigtigt, at MP Pension kan fastholde et omdømme som en ansvarlig investor.

Den gode historie det er, at den grønne omstilling den vil ske. Altså vi kan se, at den teknologiske udvikling går rigtig, rigtig stærkt. Og hvis man skal tro sådan en slags gennemsnitsmodellering af fremtiden, så vil vedvarende energi blive billigere og billigere og billigere. Solenergi, ja, det er nogen, man kan opsætte rigtig mange af, både på en mark, men også på en ørken og på andre steder, hvor det ikke tager plads op fra andre nyttige ting. Solceller bliver billigere og billigere, og det bliver formodentlig det helt store fremadrettet, og dermed er det også forbundet med ganske stor risiko at blive ved med at investere så mange penge i fossil energi, som vi gør i øjeblikket. Man regner altså med prisfald på solenergi på omkring 50 % bare over de næste 6-7 år.

Og ser man retrospektivt, ser vi en lille smule tilbage i tiden, så er det faktisk ikke nødvendigvis forbundet med store afkast ved at investere i fossil energi. Tager vi ExxonMobil, kan man se, altså aktiekursudviklingen har altså klaret sig dårligere, end hvis man havde investeret i et gennemsnitligt amerikansk selskab. Så det er ikke fordi, at det er guldrandede investeringer at investere i fossil energi. Det er både uetisk, og det er også forbundet med økonomisk risici.

Og verden er i gang med at omstille, langsommere ganske vist, end vi kunne ønske det. Men det kommer til at ske. Spørgsmålet er, vil vi gå foran i den omstilling og bruge en del af vores opsparing på at sikre, at den omstilling går så hurtigt som muligt? Så er det altså med at investere i retning af grønne investeringer og mod fossilindustrien og også modarbejde, at de arbejder imod den grønne omstilling.

Der findes en lang række rapporter, som i flerfold dokumenterer, at nogle af de her selskaber, vi investerer i, de opfører sig enormt kritisabelt. Og for mig at se er det svært at argumentere rationelt for at fastholde investeringer i de her selskaber, som så tydeligt modarbejder den grønne omstilling. Det her er bare nogle eksempler på de rapporter, der er kommet ud over det sidste år. Det er altså et udtryk for, at det aktive ejerskab, som for eksempel MP Pension siger, at de laver, det har i hvert fald ikke båret frugt indtil nu. Og til dem af jer, som følger med i, hvordan det foregår på Exxon og for eksempel Chevrons generalforsamlinger, så når de holder generalforsamling den 31. maj i år så vil de igen modsætte sig aktionærer som MP Pension i forhold til at offentliggøre, hvordan deres forretningsmodel er kompatibel med de 2 grader. Så det aktive ejerskab har i hvert fald historisk vist sig at have haft rigtig svære kår. Og der mener vi, vi bør sætte en streg i sandet og sige, sådan nogle selskaber bør vi holde op med at investere i.

Jeg har vist Exxon-slidet tidligere. I finder det senere, når offentliggørelsen af slides kommer til at være. Et af de grelle eksempler det er jo, at Exxon, selv efter Paris-aftalen, forventer, at de globale CO2-udledninger vil stort set fastholdes på det nuværende niveau. Det er i hvert fald ikke en prognose, som vi herinde håber vil bære frugt, men som de åbenbart investerer i fremadrettet.

Virker frasalg, eller virker truslen om frasalg? Her vil jeg lige drage et par eksempler frem, som i mine øjne dokumenterer, at det virker, og det har virket. Det virkede ret markant i forhold til at trække investeringer ud af et styre i Sydafrika, som understøttede Apartheid. Divestment, altså frasalg af investeringer, som understøttede styret, var med til at bringe forandring i landet. Hvis man tager et af verdens største kulselskaber, så har de selv offentliggjort, at divestment, frasalg, det er en trussel mod deres renommé og deres forretning. Fossilselskaberne modarbejder med alle midler den hersens omsiggribende globale frasalgskampagne, og i virkeligheden så har man allerede haft en vis succes med at få sat fokus på, at visse investeringer er enormt risikable, her snakker vi så om tjæresand, dybhavsboringer og den slags. Så det har allerede haft sin effekt. Hvis der er nogen af jer, der gerne vil se den lille, sjove tegnefilm, som er sjovere end det, vi har været vidne til i aften, så skal I altså se den her lille anti-divestment-video, som olie- og gasindustrien i USA har offentliggjort. Så med de ord vil jeg bare anbefale, at man skal stemme ja for forslaget.

Dirigent: Tak, Thomas Meinert Larsen. Og bestyrelsen støtter ikke forslaget, og formanden vil begrundede og motivere det.

Formanden: Jeg skal gøre det kort. Vi har jo haft den her diskussion af det her forslag på de sidste to generalforsamlinger. Vi forventer, at investeringer i de fossile selskaber vil blive færre og færre i fremtiden, og det er simpelthen på grund af den generelle samfundsudvikling. Det er jo en meget, meget lille del, vi står og taler om her, godt 1 % af vores samlede investeringer, og som jeg også tidligere har talt for, så skal vi jo se hele vores klimadagsorden langt, langt bredere end kun at kigge på de fossile selskaber.

Det er også bekendt, at frasalg ikke er en del af bestyrelsens investeringsstrategi p.t., og læg mærke til, at jeg siger p.t., fordi vi har jo netop også sagt, at hvis der ikke sker fremskridt i dialogen, jamen så kan frasalg komme på tale. Men det er altså for tiden stadigvæk, den aktive investeringsstrategi, hvor

vi forsøger på alle måder at påvirke dem i den rigtige retning. Det jeg mangler, og som jeg har efterlyst mange gange over for Thomas Meinert, det er, hvordan vil det gavne miljøet, hvis vi for eksempel sælger alle vores Mærsk-aktier? Hvordan vil det gavne miljøet, hvis vi sælger vores Exxon-aktier, selvom Exxon er et af de sorteste selskaber? Jamen der er jo en eller anden bad guy i Kina, som køber aktierne i stedet for, så længe der er efterspørgsel, vil de jo blive købt. Og derfor gavner det jo ikke miljøet, og det gavner jo heller ikke vores investering.

Og hele den tale om, at det er risikable investeringer, jamen i og med, at vi netop ser det ikke ud fra en politisk synsvinkel men ud fra en investeringsmæssig betragtning, så er det jo faldet. Vi har jo ingen investeringer overhovedet i selskaber, hvis hovedinteresse er kul, fordi der er ikke penge i skidtet. Derfor har vi solgt dem. Samtidig vil vi jo også helt sikkert aftrappe vores investeringer i fossile selskaber i takt med, at de ikke bliver rentable. Så problemet vil jo også løse sig ud fra en investeringsmæssig betragtning. Men det, at det skulle gavne miljøet, at MP Pension som den lille investor sælger aktierne til nogle andre, det savner jeg altså at få ført videnskabeligt bevis for. Jeg har ikke set noget bevis endnu.

Til sidst lige en kort kommentar til de fire punkter, som Thomas havde med i sit slide. Jamen du siger, argumenterne er dels etiske – igen, vi investerer ikke efter etik, vi investerer efter ansvarlige retningslinjer. Så siger du økonomiske – det har jeg været inde på. Den stigende usikkerhed – jamen når der er usikkerhed, jamen så vil vi jo også sælge. Så nævner du de etiske politiske – vi driver ikke politik, vi driver pensionskasse. Og så til sidst taler du om MP Pensions omdømme i forhold til resten af branchen. Jamen der tror jeg egentlig, at vores omdømme på grund af Paris-aftalen, på grund af hele vores aktive klimapolitik er ret god. Så det er jeg ikke så nervøs for. Jeg vil anbefale, at man stemmer imod forslaget og støtter op om den aktive kurs, som vi har lagt fra bestyrelsens side.

Steen Møller: Altså jeg ser på den her liste. A.P. Møller – risikabelt, skruppelløst, uetisk, umoralsk. Sig mig engang, hvis det her det kommer til at stå i avisen i morgen, så bliver MP fuldstændigt til grin. Tak for det.

Peter Vogelius: Jeg synes igen egentlig det handler om ikke så meget teknik, men det handler om, hvad er det for en logik, der ligger i hele argumentationen. Og jeg synes, det er en mangel på historisk erindring, kan man sige, historisk hukommelse. Nu ved jeg ikke, om du var historiker, så må du undskylde. Men hvis vi tænker tilbage i en anden situation, en anden dagsorden, men med en lignende problemstilling. Sydafrika i 80'erne. Der var en international dagsorden, hvor de nordiske lande var én af de få regioner i den her verden, som rent faktisk aktivt på organisationsniveau og delvist på virksomhedsniveau og på regeringsniveau boykottede samhandel med Sydafrika. Der blev sagt fuldstændigt analogt med det, vi hører fra formanden nu: Hvad hjælper det? For hvis ikke vi handler med det regime, så handler alle de andre med dem, og i øvrigt er vi jo så små, så vi bare er en dråbe i havet. Fuldstændigt korrekt. Men vi gik forrest, og vi gjorde noget der, og 15 år efter så stod vi altså med en helt anden situation. Der havde vi rent faktisk en lille aktie i det, som vi i en eller anden udstrækning dog kunne være stolte af. I stedet for her så træder vi tre skridt tilbage i en magelig dagsorden og konstaterer, ligesom du lige har gjort nu, at problemet løser nok sig selv, fordi det er tiltagende dårlige investeringer. Så vi kan jo sådan set bare sætte os til at vente og krydse fingrene, fordi så har vi ikke det her ubehagelige etiske dilemma. Jeg synes, det er en falliterklæring, og oven i købet så konstaterer du selv med bestyrelsen, at det er en ret lille del af den samlede portefølje, vi har her. Jamen så lad os da gøre noget med den lille del af porteføljen. Var det 1,7 milliarder, du sagde? Jeg tror, det var noget i den størrelsesorden. Så lad os da i hvert fald handle med den og vise en politisk markering på, at det er den vej, vi bør gå for at støtte Paris-målene. Men ikke engang det vil I påtage jer. I vil simpelthen

ikke påtage jer at agere efter en etisk politisk dagsorden i det her. I vil vente til enten andre har løst problemet, eller problemet løser sig selv. Det er ikke rimeligt, synes jeg.

Sven Erik Rasmussen: Jeg vil bare spørge, om altså til forslag 5, der kom bestyrelsen med et ændringsforslag. Vil det sige, at til forslag 6, der kan man ikke stille et ændringsforslag? Det er ikke muligt? Det vil man ikke? Det er knald eller fald? Og så det sidste det er så, hvis forslaget nu bliver vedtaget, hvad så? Hvad vil bestyrelsen så gøre? Fordi man er jo imod forslaget, og forslaget er jo stadigvæk kun en anbefaling.

Formanden: Jamen jeg vil svare på dem alle tre, der har været. Steen Møller starter med at sige, at du håbede ikke, at det her kom ud i pressen, fordi så bliver vi til grin. Jeg håber ikke, nu er pressen jo til stede, så selvfølgelig kommer det ud, men jeg tror nu ikke, vi bliver til grin. Tværtimod så tror jeg da, at vi vil komme til at fremstå som en pensionskasse med dybt engagerede medlemmer og med en god debat. Altså der gik lidt koks i diskussionen omkring proceduren. Skidt med det. Men altså det, der står tilbage for mig, det er da i høj grad en engageret debat og en markering af, at klima og klimadagsordenen fylder noget for os. Så det er jeg såmænd ikke så nervøs for.

Peter Vogelius siger så, at når det nu er sådan en lille del, jamen så lad os da bruge det som en etisk, politisk markering. Og der er jeg nødt til at sige igen, jamen vi beskæftiger os ikke med etiske, politiske markeringer, vi beskæftiger os med investeringer i pensionskassen. Vi kan ikke på 110.000 medlemmers vegne gå ud og markere os etisk og politisk på den måde. Så det er korrekt, at der savner du en etisk, politisk markering fra bestyrelsen, men det er altså ikke den linje, vi har slået ind på.

Og til sidst til Sven Erik Rasmussen. Det er korrekt. Der er ikke noget ændringsforslag fra os her. Det er, som du siger, knald eller fald. Jeg vil anbefale, at man også på det her punkt støtter bestyrelsen og stemmer nej til Ansvarlig Fremtids forslag, men samtidig med en garanti for, at vi tager den her miljødagsorden alvorligt.

Dirigent: Dermed er debatten afsluttet. Og vi skrider til afstemning. Jeg håber på en god afvikling af afstemningen denne gang. Og det, vi stemmer om, det er for eller imod. Det forslag, som Ansvarlig Fremtid har forelagt. Og dem, der støtter forslaget, de trykker "for", og dem, der ikke støtter forslaget, de stemmer "imod". Vi starter afstemningen nu, og jeg går ud fra, at VP er klar. Værsgo, der kan stemmes.

Jeg skal høre, om alle har stemt? Det har alle. Så er afstemningen afsluttet.

Og så er afstemningsresultatet klar, og for har stemt 559. 771 har stemt imod. 8 blanke og 10 ikke afgivne, og det vil sige, at der er flere nej-stemmer end ja-stemmer, og dermed er forslaget faldet.

Dermed er dagsordenspunkt 4 afsluttet.

Dagsorden punkt 5

Forelæggelse og godkendelse af lønpolitik

Det fører os frem til dagsordenspunkt 5, og det er forelæggelse og godkendelse af lønpolitik. Der er i forbindelse med udsendelsen af materiale til generalforsamlingen udsendt et papir indeholdende lønpolitikken. Ændringer til lønpolitikken er alene af teknisk karakter og ikke har større indholdsmæssig

betydning. Forslaget er en følge af nye regler inden for EU-området og udvider kredsen af dem, der er omfattet af lønpolitikken, de såkaldte væsentlige risikotagere. Og derudover er det yderligere præciseret, at politikken også omfatter forskellige ansatte i datterselskaberne eller de nævnte ansatte i datterselskaberne. Der er i forslaget oplyst en omfattende personkreds, som er omfattet af lønpolitikken, og det, der er det afgørende, det fremgår af hjemmesiden og internettet løbende, hvem der er omfattet. Men i det udsendte forslag i den første batch, der var de fire nederste risikotagergrupper ved en teknisk fejl gledet ud, og de er her bag mig. Det forslag, vi stemmer om, eller som er til behandling, det er det forslag, der er lagt frem, og som blev sendt ud i de senere batch, og hvor de fire risikotagergrupper er medtaget, blot for præciseringens skyld. Med disse indledende bemærkninger så skal jeg høre, om der er nogen, der ønsker ordet vedrørende lønpolitikken?

Det lader ikke til at være tilfældet. Kan man ligefrem strække den til at sige, at der er stemning for at vedtage lønpolitikken uden afstemning? Det tør man godt konstatere. Det tør jeg ikke. Der er nogen, der gerne vil markere.

Så laver vi en afstemning, selvom forretningsordenen siger, at der skal 25 til, så siger vi, at der er 25 i salen, der gerne vil have en afstemning, og vi skrider så til afstemning om punkt 5. Jeg skal høre, om VP er klar. Og vi stemmer altså sådan, at hvis man stemmer for forslaget til lønpolitik, som netop er gennemgået, så stemmer man for eller ja, kan man også sige på dansk, men det er 'for' på e-voteren. Og hvis man ikke gør det, så er det imod. Og der kan stemmes nu.

Jeg skal høre, om alle har stemt? Det lader til at være tilfældet. Så er afstemningen afsluttet, og vi afventer resultatet.

Afstemningsresultatet foreligger nu, og for stemte 822. Imod stemte 31. Og det vil sige, at der er flere ja-stemmer end nej-stemmer, og dermed er forslaget vedtaget. Tak for det.

Dagsorden punkt 6

Valg af særligt sagkyndigt bestyrelsesmedlem

Dirigent: Dermed er også dagsordenspunkt 5 afsluttet, og det fører os frem til dagsordenspunkt 6, der er valg af sagkyndigt bestyrelsesmedlem. Og bestyrelsen indstiller til genvalg af Henrik Klitmøller Rasmussen for en treårig periode. Som nævnt havde Henrik Klitmøller Rasmussen som formand for en anden pensionskasse, der holder generalforsamling på samme tid, altså i dag, ikke mulighed for at deltage. Henrik Klitmøller Rasmussen har siddet i MP's bestyrelse siden april 2014, hvor han blev udpeget som særligt revisionssagkyndigt bestyrelsesmedlem af de faglige organisationer, Magisterforeningen, Dansk Psykolog Forening og Gymnasieskolernes Lærerforening for en treårig periode, og den treårige periode den udløber nu. Vedtagelsesmæssigt skal det nævnes, at på generalforsamlingen i 2015 blev der besluttet en ændring af vedtægterne, så begge de særlige sagkyndige skal vælges på generalforsamlingen, men det skal ske efter indstilling fra bestyrelsen. Og med de bemærkninger, så giver jeg ordet til formanden, der vil motivere bestyrelsens indstilling. Værsgo, formand.

Formanden: Som nævnt blev Henrik Klitmøller udpeget af de faglige organisationer, og han har været et rigtig godt medlem af vores bestyrelse. For det første har han de kompetencer, som Finanstilsynet kræver, men samtidig kan jeg sige, rent personligt har han været mig en rigtig god støtte i hele det komplicerede arbejde, der har været i forhold til Unipensions opløsning. Han har siddet sammen med

mig i den styregruppe, og vi er fra bestyrelsens side rigtig godt tilfredse og trygge ved hans arbejde og hans store indsats og håber, at forsamlingen vil bakke op om det.

Dirigent: Man skal efter lovgivningen oplyse om andre ledelseshverv, Henrik Klitmøller Rasmussen har, og jeg henviser til side 48 i årsrapporten. Jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet under det punkt? Det er der, og det er Bent Andersen.

Bent Andersen: Jeg synes, det er lidt beklageligt, at det udmærkede bestyrelsesmedlem – jeg er sikker på, hans kvalifikationer er sikkert gode nok – ikke er til stede. Fordi jeg ville da godt have spurgt bestyrelsesmedlemmet, hvordan han havde stillet sig til de der to medlemsforslag, 5 og 6. Altså det er da meget rart at vide, hvad det er for en, vi vælger ind. Fordi selv professionelle bestyrelsesmedlemmer har jo også politiske holdninger.

Formanden: Lige kort til Bent Andersen. Jamen det er da rigtigt, det havde da været bedst, hvis han var til stede, men som sagt var det mig, der gav ham fri, fordi da han fik posten som formand for den anden pensionskasse, gjorde han faktisk det som det første, han ringede til mig og spurgte, om det var i orden, og derefter nævnte han det med, at datoen var et problem. Så selvfølgelig er det beklageligt, at han ikke har kunnet være her, men som sagt har han gjort et rigtig godt stykke arbejde. Så siger du, at du ville godt have haft mulighed for at stille ham spørgsmålet, hvordan han nu forholdt sig til de forskellige forslag. Jamen der kan jo sige, det har åbenbart ikke fremgået tydeligt nok, at hele den samlede bestyrelse, som sidder hernede, at det er altså den samlede bestyrelses holdning, jeg har talt for hele tiden. Der har været en enig bestyrelse bag alle forslagene, inklusive Henrik.

Bent Andersen: Lige først en tak til formanden for at have gjort rede for, at det var en enig bestyrelse, der ikke støttede forslag 5 og 6. Nej, det jeg vil spørge formanden om, det er, om der foreligger en interessekonflikt at have et bestyrelsesmedlem, der er formand for en i princippet konkurrerende pensionskasse.

Formanden: Jamen det har vi selvfølgelig undersøgt, og det gør der ikke, fordi vi konkurrerer ikke med hinanden. Der er jo ikke noget i vejen for, at man kan være medlem af andre bestyrelser. Min næstformand, Lis Skovbjerg, som sidder heroppe ved siden af mig, er medlem af PBU's bestyrelse, sidder der som formand for revisionsudvalget, og jeg mener ikke, vi konkurrerer med pædagogerne. Det har jeg ikke sådan opdaget i hvert fald, og det gør vi heller ikke med dem på apoteket. Så derfor er der ikke nogen habilitetsproblemer der.

Dirigent: Jeg skal høre, om der er andre, der ønsker ordet i den sammenhæng? Det er ikke tilfældet. Så er debatten afsluttet, og vi skrider til afstemning. Og spørgsmålet er, om vi skal lave en afstemning. Det tror jeg, vi skal, af hensyn til, at der var en enkelt, der markerede herom. Eller jeg kunne måske ved en håndsoprækning se, om der er nogen, der imod i betragtning af tidens fremskredenhed? Hvem er imod Henrik Klitmøller som bestyrelsesmedlem? Det er der nogle, der er. Vi tager en afstemning. Det er mest rimeligt, når der er personvalg. Det er sådan, at det tekniske her er, at det faktisk er en for- eller imod-afstemning, og hvis det viser sig, at det bliver et resultat om, at forsamlingen er imod, så kan man ikke vælge en anden kandidat på generalforsamlingen. Bestyrelsen skal finde et nyt medlem. Der må indkaldes til en generalforsamling. Man kan ikke efter vedtægterne opstille nogen fra gulvet til erstatning. Derfor bliver vi nødt til at lave det, ikke som et kandidatvalg, men som en for- eller imod-afstemning. Derfor beder jeg om, at I stemmer for eller imod. Jeg skal høre, om VP er parat til afstemningen? Det er de. Så stemmer vi, og jeg gentager lige, imens vi stemmer, at for det betyder altså, at Henrik Klitmøller vælges ind. Imod det betyder, at han ikke genvælges.

Jeg skal høre, om alle har haft mulighed for at stemme? Det tillader jeg mig at konstatere. Så er afstemningen afsluttet, og vi venter på resultatet.

Og nu foreligger resultatet, og for stemte 815, imod 30. Der er således flertal, betydeligt flertal af ja-sigere, og det betyder, at Henrik Klitmøller Rasmussen er genvalgt for en treårig periode som sagkyndigt medlem, og tillykke med valget til ham herfra.

Dagsorden punkt 7

Valg af revision

Dirigent: Dermed er punkt nummer 6 afsluttet, og det fører os frem til punkt nummer 7, der er valg af revision. Og bestyrelsen indstiller til genvalg af Deloitte Statsautoriseret Revisionsfirma, og jeg skal høre, om der er andre forslag. Og det er der ikke, og dermed er Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab genvalgt som kassens revisor.

Og næste del er valg af den medlemsvalgte revisor, og Jens Brandorff indstilles til genvalg til medlemsrevisor, og Jens Brandorff er til stede her. Brandorff kan lige markere. I kender Jens Brandorff. Og jeg skal høre, om der er andre kandidater? Det lader ikke til at være tilfældet. Så er Jens Brandorff valgt som medlemsrevisor, og tillykke med valget til dig.

Dernæst så skal der vælges en medlemsrevisorsuppleant, og der indstilles nyvalg af Helge Mørch Jensen, og jeg skal høre, om han er til stede? Det er han. Og jeg skal høre, om der er andre kandidater? Det lader ikke til at være tilfældet. Så konstaterer jeg, at Helge Mørch Jensen er valgt som medlemsrevisorsuppleant. Og dermed er punkt nummer 7 valg af revisor afsluttet.

Dagsorden punkt 8

Eventuelt

Dirigent: Dermed når vi frem til finalen, der er Eventuelt, og det er der, hvor alt er tilladt, undtagen at stille forslag. Så alt kan siges selskabet vedrørende. Man kan sige noget om ros, ris, eller hvad man vil udtrykke. Og jeg skal høre, om der er nogen, der ønsker ordet. Det vil Jens Brandorff.

Jens Brandorff: Jeg vil gerne sige tak for en god generalforsamling og i øvrigt tak for valget. Og så det, der egentlig bringer mig op, det var det, at Egon sagde noget om, at der var gået lidt koks i afstemningen under forslag 5. Jeg vil gerne sige tak til dirigenten for, at der ikke gik koks i det. Og hvis nogen skulle være i tvivl om, hvordan man dirigerer og sådan noget, så kan jeg henvise til Håndbog for dirigenter af Kristian Mogensen, tidligere velkendt højesteretssagfører, som behandler afstemningsregler for sådan nogle forslag i kapitel 28-36. Den er udgivet i 1992. Jeg kan varmt anbefale den.

Henriette Nobili Christiansen: Det har jo været en spændende aften. Man kan sige, som akademikere så er vi jo nysgerrige, og vi vil gerne grave lidt i tingene og forstå dem bedre. Det er det, der driver værket, forhåbentligt, og vi kan altid kun blive klogere, det må være sådan en grundtese. Der står her i forretningsordenen, det er § 7, stk. 6. Instruktionsfuldmagter. Jeg har lige et spørgsmål til jer egentlig i forhold til, hvordan er de egentlig blevet håndteret i forhold til ændringsforslaget, som der var

lidt polemik omkring? Der står, hvis der fremsættes nye forslag til afstemning, herunder ændringsforslag eller personforslag, der ikke fremgår af dagsordenen, vil bestyrelsen stemme på fuldmagtsgivers vegne efter den bedste overbevisning, idet bestyrelsen i samråd med dirigenten vil vurdere, hvad fuldmagtsgiver kunne tænkes at stemme ved et ændringsforslag. I den udstrækning en fuldmagtsgiver ikke med en vis sikkerhed kan antages at ville stemme på en bestemt måde, vil fuldmagten ikke blive benyttet til den pågældende afstemning. Jeg tror, at fuldmagterne blev benyttet til det her ændringsforslag, og jeg er selvfølgelig nysgerrig på, det må I så svare på, men jeg er jo nysgerrig på, hvordan man så har foretaget det her skøn i forhold til Ansvarlig Fremtids forslag og så bestyrelsens ændringsforslag. Så jeg vil bare grave lidt i det.

Dirigent: Det var jo næsten et spørgsmål til dirigenten, og det er korrekt, at det er således, at der var instruktionsfuldmagter, der var 70 for og 38 imod forslag 5, og de blev anvendt i relation til bestemmelsen om ændringsforslaget, således at 'ja' blev taget med som undlad, de blev taget ud, og 'nej' de blev taget sammen som 'nej'. Det var den måde, de blev behandlet på.

Rie Rasmussen: Jeg skal også på mange måder takke for en udmærket generalforsamling. Jeg er bare nødt til at sige, at det kan godt være, at der er et kapitel i den her bog, Håndbog for dirigenter, som jeg bestemt ikke har læst, der omhandler den fornemmelse af sikkerhed, som generalforsamlingens deltagere skal have i forbindelse med en afstemning. Og jeg er nødt til at sige, jeg har været til en hel del generalforsamlinger i min tid, og jeg nåede simpelthen at blive godt og grundigt usikker på, hvad det var, vi stemte om to gange om bestyrelsens ændringsforslag. Det synes jeg ikke kan være helt tilfredsstillende.

Dirigent: Jeg skal høre, om der er andre, der ønsker ordet? Det lader ikke til at være tilfældet. Så er vi ved vejs ende, og tilbage for mig der er at takke for god ro og orden og så erindre om, at e-voteren skal afleveres tilbage ved udgangen. Og for mig er der kun så nu at nedlægge mit hverv og give ordet tilbage til formanden. Værsgo, formand.

Formand: Lige et par praktiske oplysninger først. Vi vil være rigtig glade for, hvis I husker at udfylde evalueringerne, som ligger på bordet. Næste år har vi besluttet at holde generalforsamling i Aarhus, og vi har besluttet at holde det på en lørdag, sådan så alle københavnere også har mulighed for at være med og komme derover og eventuelt komme en tur på ARoS eller på Moesgaard. Så i Aarhus holder vi generalforsamling næste år.

Så vil jeg gerne afslutningsvis sige mange tak til mine bestyrelseskolleger, som sidder hernede ved det første bord. Jeg synes, at vi har haft et rigtig godt samarbejde i det forløbne år. Jeg vil sige tak til administrationen også for et godt samarbejde med bestyrelsen. Jeg vil sige tak til dirigenten, fordi du fik os ledt sikkert i havn ved den her efterhånden langvarige generalforsamling. Og den sidste tak den skal lyde til alle jer, der er mødt op og har været med i debatten. Så nu fortjener I et glas vin herude i foyeren. Tak for i aften og kom godt hjem.

[Generalforsamlingen hævet kl. 22.10]

Niels Kornerup
Dirigent

Johnni Nielsen
Referent